

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КАРАМАЛЫ ТАУ ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

2021 елның 2021 елның 19 апреле

№42

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставын кабул итү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы һәм «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәве турында» 2005 елның 21 июлдәгә 97-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге уставы проекты буенча гавами тыңлауларның нәтижәләрен исәпкә алып, 2013 елның 25 июндәгә 50-ТРЗ номерлы муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә, Зеленодольск муниципаль районының Карамалы Тау шәһәр жирлеге Советы **карап итте:**

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставын (кушымта) кабул итәргә.

2. Үз көчен югалткан дип тану:

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге уставы, ул 2018 елның 30 мартындагы 115 номерлы Түбән Карамалы шәһәр жирлеге Советы карары белән кабул ителде;

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» 2018 елның 20 августындагы 140 номерлы Түбән Бәйлә шәһәр жирлеге Советы карары;

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Түбән Бәйлә шәһәр жирлеге Советының 2018 елның 30 мартындагы 115 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» 2019 елның 10 апрелдәгә 176 номерлы карары;

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы «муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» 2019 елның 1 ноябрәндәге 195 номерлы карары (Карамалы Тау шәһәр җирлеге Советының 2018 елның 20 августындагы 140 номерлы, 2019 елның 10 апрелдәге 176 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән)»;

- Түбән Бәйлә шәһәр җирлеге Советының 2018 елның 30 мартындагы 115 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр кертү турында» 2020 елның 12 августындагы 247 номерлы карары.

3. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен җибәрергә.

4. Әлеге карарны һәм аңа кушымталарны, аның дәүләт теркәвенә алынганнан соң, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында Зеленодольск муниципаль районы сайтында. (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, шулай ук түбәндәге адреслар буенча мәгълүмат стендларында: Карамалы Тау ш.т.б., Первомайская ур., 70 йорт, ЖҮИ административ бинасында мәгълүмат стенды, Беренче Май ур., 70 йорт (ЖҮИЕНЕҢ административ бинасы).

5. Әлеге карар, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлеше нигезендә, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставының 7 статьясындагы 1 өлешенә 40 пункттан тыш, үз көченә керә дип билгеләргә.

6. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставының 7 статьясындагы 1 өлешенә 40 пункты 2021 елның 29 июненнән үз көченә керә.

7. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Карамалы Тау шәһәр җирлеге Советының законлылык, жәмәгәт тәртибе, иҗтимагый оешмалар белән эшләр, регламент һәм депутат этикасы буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Жирлек башлыгы
Совет Рәисе

Ю.М. Некрасова

Принят Решением Совета
Нижневязовского городского поселения
Зеленодольского района Республики
Татарстан №42 от 19 апреля 2021 года
Глава Нижневязовского городского
поселения Зеленодольского
муниципального района Республики

Ю.М. Некрасова

Татарстан Республикасы
Зеленодольск муниципаль районының
«Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы»
муниципаль берәмлеге
Уставы

1 Башлыгы. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 Статья. Шәһәр җирлеге һәм аның статусы

1. «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенә шәһәр җирлеге статусы бирелде.

2. «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге (алга таба – шәһәр җирлеге) муниципаль берәмлегенә рәсми исеме.

3. «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы составына керә.

2 Статья. Шәһәр җирлегенә территорияль корылышы

1. Җирлек территориясе составына түбәндәге торак пунктлар территорияләре керә: Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселоклары һәм аңа яқын территорияләр, Олы Ходяшево, Бритвино, Мизиново, Исаково авыллары, Кече Юрты, Протопоповка, Рус Ширданнары, Улитино поселоклары, Ходяшево, Луговой, Кече Ходяшево поселоклары территорияләре дә кертеп.

2. Җирлекнең административ үзәге булып Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы тора.

3. Шәһәр җирлеге чикләре «Зеленодольск муниципаль районы «муниципаль берәмлегенә һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренә территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 24-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән.

4. Шәһәр җирлеге территориясе составына милек рәвешләренә һәм максатчан билгеләнешенә карамастан, җирләр керә.

5. Шәһәр җирлеге чикләрен үзгәртү, аны үзгәртеп кору Татарстан Республикасы законы белән законнарда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

3 Статья. Шәһәр җирлегенә рәсми символлары

1. Шәһәр җирлегенә үз гербы, флагы, тарихи, мәдәни һәм башка җирле традицияләренә һәм үзенчәлекләренә чагылдыручы үз гербы булырга мөмкин.

2. Шәһәр җирлеге гербының, флагының тасвирламасы шәһәр җирлеге Советының норматив хокукый акты белән раслана.

3. Шәһәр җирлеге гербының сурәте шәһәр җирлеге җирле үзидарә органнарының һәм урындагы затларның мөһерләрендә, бланкларында һәм башка рәсми документларында, шәһәр җирлеге җирле үзидарә органнары биналарының фасадларында, шәһәр җирлеге Советының утырышлар залында, шәһәр җирлеге башлыгының, шәһәр җирлеге башлыгы урынбасарының, шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе урынбасарының эш кабинетларында урнаштырыла. Шәһәр җирлеге гербын рәсми рәвештә күчәрүнең башка очраклары шәһәр җирлеге Советы карары белән билгеләнә.

4. Шәһәр жирлегенен гербы, флагы федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алынырга тиеш.

4 Статъя. Шәһәр жирлегендә яшәүчеләр һәм халык

Шәһәр жирлегендә яшәүчеләр - Россия Федерациясе гражданны (алга таба-гражданны), шәһәр жирлеге территориясендә даими яки нигездә яшәүче гражданны.

5 Статъя. Шәһәр жирлегендә жирле үзидарәне гамәлгә ашыруга гражданнының хокукы, аны гамәлгә ашыру тәртибе һәм гарантияләре

1. Гражданны референдумда, муниципаль сайлауларда һәм турыдан-туры ихтыяр белдерүнен башка формалары аша, шулай ук әлеге Уставта каралган жирле үзидарә органны аша жирле үзидарәне гамәлгә ашыралар. Жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда гражданнының катнашу тәртибе әлеге Устав һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

2. Шәһәр жирлеге территориясендә даими яисә нигездә яшәүче чит ил гражданны жирле үзидарәне гамәлгә ашырганда Россия Федерациясенен халыкара килешүләре һәм федераль законнар нигезендә хокукларга ия.

3. Гражданны турыдан-туры жирле үзидарә органнына һәм «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә вазыйфаи затларына мөрәжәгать итәргә, жирле үзидарә органны эшчәнлеге турында мәгълүмат алырга хокуклы.

4. Гражданны жирле үзидарәне гамәлгә ашыруга турыдан-туры, шулай ук үз вәкилләре аша женесе, расасы, милләте, теле, чыгышы, мөлкәти һәм вазыйфаи хәле, дингә, инануларына, жәмәгать берләшмәләренә каравына бәйсез рәвештә тигез хокуклы.

5. Гражданны шәһәр жирлегенен жирле үзидарә органнына сайланырга һәм сайланырга хокуклы.

6. Россия Федерациясе дәүләт телен белгән гражданны муниципаль хезмәт үтү өчен тигез шартларга ия һәм аның женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәтенә һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә, инануларына, жәмәгать берләшмәләренә карауларына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнен һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйсез рәвештә узун тигез шартларына ия.

7. Һәркем турыдан-туры жирле үзидарә органнына һәм шәһәр жирлеге жирле үзидарә вазыйфаи затларына мөрәжәгать итәргә, жирле үзидарә органны эшчәнлеге турында мәгълүмат алырга хокуклы.

8. Шәһәр жирлеге жирле үзидарә органны һәм вазыйфаи затлары һәркемгә аның хокукларына һәм ирекләренә турыдан-туры кагылучы документлар һәм материаллар белән танышу, шулай ук, әгәр законда башкача каралмаган булса, гражданны тарафыннан шәһәр жирлеге жирле үзидарә органны эшчәнлеге турында башка тулы һәм дәрәс мәгълүмат алу мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш.

9. Шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә органнары массакуләм мәгълүмат чаралары аша һәм башка ысул белән халыкка шәһәр жирлеген һәм аның аерым территорияләрен үстерүнең иң мөһим мәсьәләләре, гомуми файдаланудагы транспорт, торак-коммуналь хужалык эше, халыкка төрле хезмәтләр күрсәтүче социаль-мәдәни һәм башка учреждениеләр һәм хезмәтләр челтәрен үстерү, социаль ташламалар, жәмәгать тәртибен саклауның торышы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр турында даими рәвештә хәбәр ителәр.

10. Гражданнар, әгәр законнарға каршы килсәләр, хокукларын, ирекләрен бозсалар, шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнарының һәм вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) судка шикаять бирергә хокуклы.

6 Статья. Шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә органнары структурасы

1. Шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә органнары структурасына шәһәр жирлеге Советы, шәһәр жирлеге башлыгы, шәһәр жирлеге башкарма комитеты, шәһәр жирлегенәң Ревизия комиссиясе, әлеге Устав нигезендә төзелә торган башка жирле үзидарә органнары керә.

2. Жирле үзидарә органнары структурасын үзгәртү шәһәр жирлеге Уставына үзгәрешләр кертү юлы белән генә башкарыла.

7 Статья. Шәһәр жирлегенәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләре

1. Шәһәр жирлегенәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә:

1) жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны төзү һәм раслау;

2) жирле салымнарны һәм жыйымнарны билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару;

3) шәһәр жирлегенәң муниципаль милкендә булган мөлкәткә ия булу, алардан файдалану һәм алар белән эш итү;

4) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә Халыкны электр, жылылык, газ һәм су белән тәмин итү, халыкны ягулык белән тәмин итүне шәһәр жирлеге чикләрендә оештыру;

5) жылылык белән тәмин итүнең бәя зоналарында жылылык белән тәмин итүче бердәм оешма тарафыннан жылылык белән тәмин итү объектларын төзү, реконструкцияләү һәм (яки) модернизацияләү буенча, жылылык белән тәмин итү системасының ышанычлылыгын һәм энергетика нәтижәлелеген үстерү өчен кирәк булган һәм жылылык белән тәмин итү турында «2010 елның 27 июлендәге 190-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә жылылык белән тәмин итү системасының ышанычлылыгын һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өчен кирәкле һәм жылылык белән тәмин итү»;

б) шәһәр жирлеге чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлегенә һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү, шул исәптән парковкалар (парковка урыннары) булдыру һәм функцияләүне тәмин итү, шәһәр жирлеге чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышына муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юл хәрәкәтен оештыру, шулай ук

автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру;

7) шәһәр жирлегендә яшәүче һәм аз керемле гражданны торак урыннарына мохтаж торак урыннары белән тәэмин итү, муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыру, торак төзелеше өчен шартлар тудыру, муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру, шулай ук жирле үзидарә органнарының торак законнары нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру:

- күпфатирлы йортларда биналарның милекчеләренә капитал ремонт фондын формалаштыру ысуллары, капитал ремонт фондын формалаштыру ысулын сайлау тәртибе турында мәгълүмат бирү;

- күпфатирлы йортларда гомуми мөлкәткә капитал ремонт ясауда кичектергесез ихтыяж туганда, жирле бюджет акчалары хисабына кире һәм (яки) кире кайтарылмый торган нигездә өстәмә ярдәм күрсәтү тәртибен һәм очрақлары Исемлеген раслау;

- күпфатирлы йортта биналарның милекчеләренә капитал ремонт фондын формалаштыру ысулын сайлау һәм күпфатирлы йортта биналарның милекчеләренә гомуми жыелышын чакыру турындагы карарны кабул итү нәтижәләре турында хәбәр итү, әгәр мондый карар Россия Федерациясе Торак кодексының 170 статьясындагы 6 өлеше нигезендә элегрәк кабул ителмәгән булса, капитал ремонт фондын формалаштыру ысулын сайлау мәсьәләсен хәл итү өчен, күпфатирлы йортта биналарның милекчеләренә капитал ремонт фондын формалаштыру ысулын сайлау турында Карар кабул ителү нәтижәләре турында хәбәр итү;

- күпфатирлы йортка карата капитал ремонт фондын формалаштыру турында Карар кабул итү, аның милекчеләре капитал ремонт фондын формалаштыру ысулын сайлап алган яки алар сайлаган ысул белән, мондый йортта биналарның милекчеләренә кабул ителгән карар турында, шул исәптән, Россия Федерациясе Торак кодексының 170 статьясындагы 7 өлеше нигезендә, системаны кулланып, хәбәр итү дә тормышка ашырылмаган;

- капитал ремонтның региональ программасы нигезендә, күпфатирлы йортта биналарның милекчеләренә кабул ителгән карар, шул исәптән системаны кулланып, капитал ремонт үткөрү турында Карар кабул итү, Россия Федерациясе Торак кодексының 189 статьясындагы 6 өлешендә каралган очракта, кабул ителгән карар турында, шул исәптән системаны кулланып, капитал ремонт үткөрү турында Карар кабул итү;

8) халыкка транспорт хезмәтләре күрсәтү өчен шартлар тудыру һәм шәһәр жирлеге чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру;

9) терроризм һәм экстремизмны профилактикалауда, шулай ук шәһәр жирлеге чикләрендә терроризм һәм экстремизм күренешләре нәтижәләрен минимальләштерүдә һәм (яки) бетерүдә катнашу;

10) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниәтен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

11) шәһәр жирлеге чикләрендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтүдә һәм бетерүдә катнашу;

12) шәһәр жирлеге чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын тәмин итү;

13) халыкны элемтә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыру;

14) халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру, шәһәр жирлеге китапханәләренең китапханә фондларының сакланышын тәмин итү һәм комплектлау;

15) шәһәр жирлеге халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәмин итү һәм ял оештыру өчен шартлар тудыру;

16) шәһәр жирлеге милкендә булган мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкәрләренә) саклау, куллану һәм популярлаштыру, шәһәр жирлеге территориясендә урнашкан жирле (муниципаль) эһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкәрләренә) саклау, куллану һәм популярлаштыру;

17) жирле традицион халык сәнгәтен үстерү өчен шартлар тудыру, шәһәр жирлегендә халык сәнгәте кәсепләрен саклауда, торгызуда һәм үстерүдә катнашу;

18) шәһәр жирлеге территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар тәмин итү, шәһәр жирлегенә рәсми физкультура-сәламәтләндрү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;

19) шәһәр жирлегендә яшәүчеләрнең массакүләм ял итү өчен шартлар тудыру һәм халык күпләп ял итә торган урыннарны төзекләндерүне оештыру, гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр бие полосаларына ирекле үтеп керүен тәмин итүне дә кертеп;

20) шәһәр жирлегенә архив фондларын формалаштыру;

21) каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым туплану) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнашу;

22) шәһәр жирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, күрсәтелгән Кагыйдәләр нигезендә шәһәр жирлеге территорияләрен төзекләндерү, төзекләндерү, шулай ук шәһәр жирлеге чикләрендә урнашкан шәһәр урманнарыннан, аеруча саклана торган табигать территорияләреннән файдалануны, аларны саклауны, саклауны, саклауны, яңадан торгызуны оештыру, шәһәр жирлеге чикләрендә урнашкан махсус сакланыла торган табигать территорияләре урманнарыннан файдалануны, аларны саклауны оештыру, аларның үтәләшен контрольдә тотуны гамәлгә ашыру;

23) шәһәр жирлегенә генераль планын, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау, шәһәр жирлегенә генераль планы нигезендә территорияне планлаштыру буенча эзерләнгән документларны раслау, жирлек чикләрендә урнашкан жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планын бирү, төзелешкә рәхсәтләр бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш), Капиталь төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә объектларны файдалануга тапшыруга рәхсәтләр бирү, шәһәр жирлеге территориясендә урнашкан шәһәр төзелеше проектлауның жирле нормативларын раслау, шәһәр жирлеге чикләрендә жирләренә резервлау һәм жир кишәрлекләрен муниципаль ихтыяжлар өчен алу, шәһәр жирлеге чикләрендә

муниципаль жир контролен гамэлгэ ашыру, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрақларда гамэлгэ ашыру, биналарны, корылмаларны карау һәм мондый тикшерүләр барышында ачыкланган бозуларны бетерү турында рекомендацияләр бирү, индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакча йортын төзү яки реконструкцияләү турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән хәбәрнамәнең (алга таба - индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йорты объектының планлаштырыла торган (параметрлары һәм жир кишәрлегендә индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакча йортын урнаштыру мөмкинлеге, индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йорты параметрларын планлаштырыла торган төзү турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йорты параметрларының билгеләнгән параметрларга туры килмәве һәм (яисә) жир кишәрлегендә индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакча йортын урнаштыруның рөхсәт ителмәве турында хәбәрнамә, шәһәр жирлеге территориясендә урнашкан шәхси торак төзелеше яки бакча йортының төзелгән яки үзгәртеп корылган объектының шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар таләпләренә туры килмәве яки туры килмәве турында хәбәрнамәләр, Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә, үз белдегә белән төзелешне сүтү турында Карар кабул итү, үз белдеге белән төзелгән корылманы сүтү яки аны рөхсәт ителгән төзелеш объектларын үзгәртеп кору, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, территорияне планлаштыру буенча документациянең, яисә федераль законнарда билгеләнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләрнең чик параметрларына туры китерү турында карарлар (алга таба - максатчан билгеләнеше буенча кулланылмаган яки Россия Федерациясе законнарын бозып файдаланыла торган жир кишәрлеген алу, үз белдеге белән корылманы сүтү яки аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрақларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карарлар кабул итү;

24) адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл челтәре элементларына (федераль эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, төбәк яки муниципальара эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле эһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш), шәһәр жирлеге чикләрендә планлаштыру структурасы элементлары атамаларын бирү, мондый атамаларны үзгәртү, юкка чыгару, дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыру;

25) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту;

26) территориаль оборона һәм гражданнар оборонасы, халыкны һәм шәһәр жирлеге территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау чараларын оештыру һәм гамэлгэ ашыру;

27) шәһәр жирлеге территориясендә авария-коткару хезмәтләрен һәм (яки) авария-коткару формированиеләрен төзү, карап тоту һәм аларның эшчәнлеген оештыру;

28) су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамэлгэ ашыру;

29) шәһәр жирлеге территориясендә дэвалау-савыктыру урыннарын һәм жирле эһәмияттәге курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәэмин итү, шулай ук

жирле эһәмияттәге махсус сакланыла торган табигать территорияләреннән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру;

30) Авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

31) шәһәр жирлегендә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

32) Россия Федерациясенен су законнарында билгеләнгән чикләрдә су объектлары милекчесе вәкаләтләрен гамәлгә ашыру, халыкка аларны куллану чикләүләре турында мәгълүмат бирү;

33) жирле традицион халык сәнгәтен үстерү өчен шартлар тудыру, шәһәр жирлегендә халык сәнгәт кәсепләрен саклап калу, торгызу һәм үстерүдә катнашу;

34) Муниципаль урман контролен гамәлгә ашыру;

35) жәмәгәт тәртибен саклауда катнашучы гражданның һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыру;

36) жирлекнең хезмәт күрсәтелә торган административ участогында полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә эш өчен бина бирү;

37) «коммерциясез оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм күрсәтү;

38) жирлек ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрне башкаруны тәмин итү, федераль закон нигезендә ясалма жир участогы төзү турында килешү төзү хокукына ачык аукцион үткәрү;

39) шәһәр жирлегендә коррупциягә каршы тору чараларын гамәлгә ашыру;

40) Комплекслы кадастр эшләрен башкаруда федераль закон нигезендә катнашу;

41) жирлек территориясендә элек исәпкә алынган күчемсез милек объектларының хокук ияләрен ачыклау буенча чаралар үткәрү, күчемсез милек объектларының хокук ияләре турында мәгълүматларны Күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрына кертү өчен жибәрү һәм карарлар кабул итү;

42) гаилә законнарында билгеләнгән тәртиптә уналты яшькә житкән затларга Өйләнешүгә рөхсәт бирү.

2. Шәһәр жирлегенен жирле үзидарә органнары, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә, шәһәр жирлегенә бюджетыннан Зеленодольск муниципаль районы бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбенә жирле эһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү буенча үз вәкаләтләренен бер өлешен гамәлгә ашыру өчен, Зеленодольск муниципаль районы жирле үзидарә органнары белән килешүләр төзәргә хокуклы.

Күрсәтелгән килешүләр билгеле бер вакытка төзелергә, аларның гамәлдә булуын туктату нигезләрен һәм тәртибен, шул исәптән вакытыннан алда, тапшырыла торган вәкаләтләргә гамәлгә ашыру өчен кирәкле бюджетара трансфертларның еллык күләмен билгеләү тәртибен, шулай ук килешүләргә үтәмәгән өчен финанс санкцияләрен күздә тотарга тиеш. Килешүләр төзү тәртибе

шәһәр жирлеге Уставы һәм (яки) шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

Күрсәтелгән килешүләр нигезендә тапшырылган вәкаләтләрне гамәлгә ашыру өчен шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнары шәһәр жирлеге Советы карары белән каралган очракларда һәм тәртиптә үз матди ресурсларыннан һәм финанс чараларыннан өстәмә файдалану хокукына ия.

Шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнары муниципальара массакүләм мәгълүмат чараларын гамәлгә куючылар булып тора ала.

8 Статъя. Шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнарының шәһәр жирлегенең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итүгә хокуклары

1. Шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнары түбәндәгеләргә хокуклы:

- 1) шәһәр жирлегенең музейларын булдыру;
- 2) шәһәр жирлегендә нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;
- 3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнашу;
- 4) шәһәр жирлеге территориясендә жирле милли-мәдәни мохтариятләрнең хокукларын гамәлгә ашыру белән бәйлә эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;
- 5) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм шәһәр жирлеге территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм күрсәтү;
- 6) шәһәр жирлеге территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизация эзерләү чараларын оештыруда һәм тормышка ашыруда катнашу;
- 7) муниципаль Янғын сагы булдыру;
- 8) туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;
- 9) кеше хокукларын тәмин итүгә жәмәгать контролен һәм мәжбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм күрсәтүне гамәлгә ашыручы иҗтимагый күзәтчелек комиссияләренә ярдәм күрсәтү;
- 10) «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның иҗтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалидлар иҗтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтү;
- 11) торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданның муниципаль торак фондыннан торак урыннары бирү;
- 12) шәһәр жирлеге территориясендә яшәүче хужаларсыз гына хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру;
- 13) «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру»;
- 14) инвалидлар, сәламәтлекләре чикләнгән затлар, адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм күрсәтү;

15) «Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законнда каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру;

16) полиция участкак уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирү;

17) алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.

9 Статья. Шәһәр жирлегенең муниципальара хезмәттәшлектә катнашуы

Шәһәр жирлегенең муниципальара хезмәттәшлектә катнашуы федераль законнар һәм жирле үзидарә турында Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

10 Статья. Муниципаль контроль

1. Жирле үзидарә органнары жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән муниципаль хокукый актларда билгеләнгән таләпләрне үтәүне, ә тиешле контроль төрләре федераль законнар белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән очракта, шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән таләпләрнең үтәлешен муниципаль контрольне оештыралар һәм гамәлгә ашыралар.

2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юридик затларны, индивидуаль эшкуарларны тикшерүне оештыру һәм үткәрү белән бәйле мөнәсәбәтләргә «дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрдәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

3. Жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарәнең вазыйфай затлары эшчәнлеген планлы һәм планнан тыш тикшерүләр турында, аларның нәтижәләре һәм ачыкланган житешсезлекләрне бетерү һәм (яки) аларны бетерү буенча күрелгән чаралар турында мәгълүмат Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган тикшерүләрнең бердәм реестрын формалаштыру һәм алып бару кагыйдәләре нигезендә тикшерүләрнең бердәм реестрына кертелергә тиеш.

11 Статья. Шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнарының дәүләт хакимияте органнары белән үзара мөнәсәбәтләре

Шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнарының дәүләт хакимияте органнары белән үзара бәйләнеше:

1) шәһәр жирлегенең социаль-икътисадый үсешенә юнәлдерелгән дәүләт программаларын гамәлгә ашыруда шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнарының катнашуы;

2) шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнары һәм дәүләт хакимияте органнары арасында шартнамәләр (киләшүләр) төзү;

3) даими яисә вакытлыча координацияләү, консультатив, киңәшмә һәм башка эш органнарын булдыру;

4) Татарстан Республикасы Дәүләт Советында шәһәр жирлеге Советының закон чыгару инициативасы;

5) законнарда билгеләнгән башка хезмәттәшлек формалары.

12 Статья. Муниципаль хезмәтне хокукый жайга салу

Шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәтне хокукый жайга салу, муниципаль хезмәт вазыйфаларына таләпләрне, муниципаль хезмәткәр статусын билгеләү, муниципаль хезмәт үтү шартлары һәм тәртибе дә кертеп, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, шәһәр жирлеге Советы тарафыннан расланган Муниципаль хезмәт турындагы Нигезләмә һәм шәһәр жирлегенә муниципаль хокукый актлары белән гамәлгә ашырыла.

II бүлек. ЖИРЛЕ ҮЗИДАРӘНЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ҺӘМ ХАЛЫКНЫҢ ЖИРЛЕ ҮЗИДАРӘНЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУДА КАТНАШУЫ

13 Статья. Жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда халыкның катнашуы һәм жирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыру формалары

1. Халык турыдан-туры жирле үзидарәне гамәлгә ашыра һәм жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда түбәндәге рәвешләрдә катнаша:

- 1) жирле референдум;
- 2) муниципаль сайлаулар;
- 3) депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү;
- 4) шәһәр жирлегенә чикләрен үзгәртү һәм үзгәртү мәсьәләләре буенча тавыш бирү;
- 5) халык жыены;
- 6) гражданнарның хокукый инициативасы;
- 7) инициативалы проектлар;
- 8) территориаль ижтимагый үзидарә;
- 9) ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар;
- 10) гражданнар жыелышы;
- 11) гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы);
- 12) гражданнарны сораштыру;
- 13) жирле үзидарә органнарына гражданнар мөрәжәгәте;
- 14) Ижтимагый (консультатив) советлар төзү;
- 15) Россия Федерациясе Конституциясенә, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, башка федераль законнарга һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килми торган башка формалар.

14 Статья. Жирле референдум

1. Жирле референдум федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә халык тарафыннан турыдан-туры жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү максатларында үткәрелә.

2. Жирле референдум шәһәр жирлегенең бөтен территориясендә үткәрелә.

3. Жирле референдумда яшәү урыны муниципаль берәмлек чикләрендә урнашкан Россия Федерациясе гражданны катнашырга хокуклы. Россия Федерациясе гражданны яшерен тавыш бирүдә гомуми тигез һәм турыдан-туры ихтыяр белдерү нигезендә жирле референдумда катнаша.

4. Жирле референдум үткәрү турындагы карар шәһәр жирлеге Советы инициативасы белән кабул ителә:

1) жирле референдумда катнашу хокукына ия Россия Федерациясе гражданны тарафыннан тәкъдим ителгән инициатива буенча;

2) уставлары федераль законда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда теркәлгән сайлау берләшмәсе, башка иҗтимагый берләшмә, сайлаулар һәм (яки) референдумнарда катнашуны күздә тоткан, алар Федераль законда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда теркәлгән;

3) шәһәр жирлеге Советы һәм шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе, алар тарафыннан бергә тәкъдим ителгән.

5. Әлеге статьяның 4 өлешендәге 2 пунктында күрсәтелгән гражданны, сайлау берләшмәләре, башка иҗтимагый берләшмәләр инициативасы буенча жирле референдумны билгеләү шарты булып, әлеге инициативага ярдәм итү өчен имзалар җыю тора, алар саны Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә һәм федераль закон нигезендә шәһәр жирлеге территориясендә теркәлгән референдумда катнашучылар саныннан биш проценттан да артмый, әмма 25 имзадан да ким була алмый.

Референдум үткәрү инициативасы әлеге статьяның 4 өлешендәге 2 пунктында күрсәтелгән гражданны, сайлау берләшмәләре, башка иҗтимагый берләшмәләр тарафыннан күрсәтелгән, Федераль законда һәм аның нигезендә кабул ителә торган Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелә.

6. Референдум үткәрү инициативасы шәһәр жирлеге Советы һәм шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе белән берлектә шәһәр жирлеге Советы карары һәм шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе карары белән рәсмиләштерелә. Күрсәтелгән инициативаны тәкъдим итү тәртибе шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

7. Шәһәр жирлеге Советы жирле референдумны жирле референдум үткәрү инициативасын тәкъдим итү турындагы документлар шәһәр жирлеге Советына кергән көннән 30 көн эчендә билгели.

8. Референдумда тавыш бирүне үткәрү датасы билгеләнгән көнгә кадәр 25 көннән дә соңга калмыйча шәһәр жирлеге Советы карары буенча аны дәүләт хакимияте органнарына яисә жирле үзидарә органнарына билгеләнгән сайлауларда тавыш бирү көне яисә башка билгеләнгән референдумда тавыш бирү көне белән берләштерү максатыннан соңрак (әмма 90 көннән дә артык түгел) вакытка күчерелергә мөмкин.

9. Жирле референдумда кабул ителгән тавыш бирү нәтижәләре рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.

10. Жирле референдумда кабул ителгән карар шәһәр жирлеге территориясендә мәжбүри үтәлергә тиеш һәм дәүләт хакимиятенәң нинди дә булса органнары, аларның вазыйфаи затлары яисә шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә органнары тарафыннан раслануга мохтаж түгел.

11. Шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә органнары жирле референдумда кабул ителгән карарның әлеге Уставта билгеләнгән вәкаләтләрне чикләү нигезендә үтәләшен тәэмин итәләр.

12. Жирле референдум үткәрү, шулай ук жирле референдумда кабул ителгән карарга гражданнар, жирле үзидарә органнары, прокурор, федераль закон белән вәкаләтле дәүләт хакимияте органнары тарафыннан суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

13. Гражданнарның жирле референдумда катнашу хокуклары гарантияләре, шулай ук жирле референдумны әзерләү һәм үткәрү тәртибе «Россия Федерациясе гражданнарының сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» 2002 елның 12 июнендәге 67-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «жирле референдум турында» 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән җайга салына.

15 Статья. Муниципаль сайлаулар

1. Шәһәр жирлегендә муниципаль сайлаулар гомуми тигез һәм турыдан-туры сайлау хокукы нигезендә, яшерен тавыш биргәндә, шәһәр жирлеге Советына депутатлар сайлау максатыннан үткәрелә.

2. Шәһәр жирлеге Советына депутатлар сайлау мәжбүри, вакыт-вакыт булып тора һәм әлеге Уставта билгеләнгән срокларда үткәрелә.

3. Шәһәр жирлеге Советы депутаты итеп Россия Федерациясе гражданы, шулай ук федераль законнарда каралган очракларда, тавыш бирү көнендә 18 яшькә житкән һәм сайлау хокукына ия чит ил гражданы сайлана ала.

4. Депутатлар сайлауларын билгеләү турындагы карар шәһәр жирлеге Советы тарафыннан 90 көннән дә соңга калмыйча һәм тавыш бирү көненә 80 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә. Күрсәтелгән карар массакүләм мәгълүмат чараларында рәсми рәвештә кабул ителгән көннән биш көннән дә соңга калмыйча басылып чыгарга тиеш.

Федераль законда билгеләнгән очракларда шәһәр жирлеге Советына депутатлар сайлау шәһәр жирлегенәң сайлау комиссиясе яисә суд тарафыннан билгеләнә.

5. Шәһәр жирлеге Советына депутатлар сайлауларын әзерләү һәм үткәрү закон һәм әлеге Устав нигезендә төзелә торган сайлау комиссияләре тарафыннан гамәлгә ашырыла.

6. Шәһәр жирлеге Советына депутатлар сайлау бер мандатлы сайлау округлары буенча гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

7. Бер мандатлы сайлау округы буенча теркәлгән, тавыш бирүдә катнашкан сайлаучыларның күпчелек тавышын алган кандидат сайланган дип таныла.

8. Теркэлгән кандидатлар тарафыннан тигез тавыш белән теркэлгән кандидат сайланган дип санала.

9. Бер мандатлы сайлау округында тавыш бирүне уздырганда бер кандидатура буенча тавыш бирүдә катнашкан сайлаучыларның 50 проценттан да ким булмаган тавышын алган кандидат сайланган дип санала.

10. Шәһәр җирлеге Советы депутатларын сайлау нәтижеләре рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) тиеш.

16 Статья. Депутат, җирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, җирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү

1. Шәһәр җирлеге Советы депутаты, шул исәптән шәһәр җирлеге башлыгы, гамәлдәге законнарда һәм әлеге Уставта билгеләнгән нигезләр һәм тәртиптә сайлаучылар тарафыннан чакыртып алынырга мөмкин.

2. Шәһәр җирлеге Советы депутатын чакыртып алу нигезләре булып депутатның хокукка каршы конкрет карарлары яисә гамәлләре (гамәл кылмавы) расланган, ул сайлаучыларның үзенә карата ышаныч уята һәм шәһәр җирлеге башлыгының депутат бурычларын яисә бурычларын үтәмәүдә, депутат, шәһәр җирлеге башлыгы статусына туры килми торган гамәлләр кылуда һәм Россия Федерациясе Конституциясенә, Татарстан Республикасы Конституциясенә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының һәм башка норматив хокукый актларының суд тәртибендә раслануы тора., һәм башка муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару һәм аларның үз көчләренә керү тәртибе.

3. Шәһәр җирлеге Советы депутаты чакыртып алу буенча тавыш бирү Халык инициативасы белән үткәрелә.

4. Шәһәр җирлеге Советы депутатын чакыртып алу һәм гражданның имзаларын җыю буенча тавыш бирү инициативасын тәкъдим итү өчен, муниципаль сайлауларда катнашу хокукына ия 10 кешедән дә ким булмаган инициатив төркем оештырыла.

5. Инициатив төркем инициатив төркемне теркәү турындагы үтенеч белән шәһәр җирлегенә сайлау комиссиясенә мөрәҗәгать итә. Инициатив төркем үтенечнамәсендә депутатның хокукка каршы конкрет карарга яисә гамәл кылмавына (гамәл кылмавына) аны чакыртып алу өчен нигез булып торган күрсәтмә булырға тиеш, аның фамилиясе, исеме, әтисенә исеме, туган көне, сериясе, номеры һәм датасы, паспортны яки паспортны алмаштыручы документның яисә аны биргән органның исеме яисә кодын күрсәтеп, шулай ук инициатив төркемнең һәр әгъзасының яшәү урыны һәм аның исемненнән шәһәр җирлеге территориясендә эш итәргә вәкаләтле затларның күрсәтелгән булырға тиеш. Инициатив төркемнең үтенечнамәсе күрсәтелгән төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзаланырга тиеш. Үтенечнамәгә депутатның күрсәтелгән хокукка каршы карары яисә гамәле (гамәл кылмавы) расланган суд карары беркетелгән булырға тиеш.

6. Инициатив төркемне теркәү, имзалар җыю, шәһәр җирлеге Советы депутатын чакыртып алу буенча тавыш бирү инициативасын хуплау йөзеннән,

жыелган имзаларны тикшерү жирле референдум үткөрү өчен законда билгелэнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

7. Шәһәр жирлеге Советы депутаты чакыртып алу буенча тавыш бирү шәһәр жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә һәм жирле референдум үткөрү өчен законда билгелэнгән тәртиптә, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып үткәрелә.

8. Шәһәр жирлеге сайлау комиссиясе инициатив төркеменен үтенечнамәсен караганда, шәһәр жирлеге Советы депутатын чакыртып алу буенча тавыш бирү билгелэнгәндә, шәһәр жирлеге Советының тиешле депутаты аны чакыртып алу өчен нигез буларак куелган шартлар буенча аңлатмалар бирергә, кирәкле документлар тапшырырга хокуклы. Күрсәтелгән депутат сайлау комиссиясе, шәһәр жирлеге Советы утырышлары уздырылган көнгә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча аларны үткөрү вакыты һәм урыны турында язмача хәбәр ителергә тиеш.

9. Шәһәр жирлеге Советы депутаты аны чакыртып алу буенча тавыш бирүне уздырганда, сайлаучыларга аны чакыртып алу өчен нигез буларак куелган шартлар буенча аңлатмалар бирү максатларында инициативалы төркем белән тигез нигезләрдә агитация алып бару хокукына ия.

10. Шәһәр жирлеге Советы депутаты, шул исәптән шәһәр жирлеге башлыгы, чакыртып алынган дип санала, эгәр чакыртып алу өчен тиешле сайлау округында теркәлгән сайлаучыларның яртысыннан да ким булмаган өлеше тавыш бирсә.

11. Шәһәр жирлеге Советы депутаты чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтижәләре рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.

12. Шәһәр жирлегенен сайлау комиссиясе чакыртып алу буенча тавыш бирүгә рәсми нәтижә ясаганнан соң 5 көн эчендә инициативалы төркемгә, шәһәр жирлеге Советына һәм шәһәр жирлеге Советының тиешле депутатына аны чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтижәләре турында язмача хәбәр итә.

17 Статъя. Шәһәр жирлегенен чикләрен үзгәртү, үзгәртү мәсьәләләре буенча тавыш бирү

1. Чикләрен үзгәртү, шәһәр жирлеген үзгәртү мәсьәләләре буенча тавыш бирү халыкның әлеге чикләрен үзгәртүгә, шәһәр жирлеген үзгәртеп коруга ризалыгын алу максатларында үткәрелә.

2. Шәһәр жирлеге чикләрен үзгәртү, шәһәр жирлеген үзгәртү мәсьәләләре буенча тавыш бирү шәһәр жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә һәм «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» 2002 елның 12 июнендәгә 67-ФЗ номерлы Федераль законда һәм «жирле референдум турында» 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында билгелэнгән тәртиптә, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып үткәрелә. Бу очракта дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, дәүләт яки муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар тарафыннан агитация үткөрүне тыючы федераль закон, Татарстан Республикасы законы нигезләмәләре,

шулай ук референдумда кабул ителгән карарның юридик көчен билгели торган нигезләмэләр кулланылмый.

3. Шәһәр жирлеге чикләрен үзгәртү, шәһәр жирлеген үзгәртү мәсьәләләре буенча тавыш бирү шәһәр жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә һәм «Жирле референдум турында» 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән тәртиптә, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып үткәрелә.

4. Шәһәр жирлеге чикләрен үзгәртү, шәһәр жирлеген үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү, әгәр анда шәһәр жирлегендә яшәүчеләрнең яртысыннан артыгы яки шәһәр жирлеге өлешендә сайлау хокукына ия булса, узган дип санала. Шәһәр жирлеге чикләрен үзгәртүгә халыкның ризалыгы, шәһәр жирлеген үзгәртеп кору, әгәр күрсәтелгән үзгәрешләр өчен үзгәртеп кору шәһәр жирлеге яисә шәһәр жирлеге өлешендә тавыш бирүдә катнашкан халыкның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, алынган дип санала.

5. Чикләрен үзгәртү, шәһәр жирлеген үзгәртү мәсьәләләре буенча тавыш бирү нәтижеләре һәм кабул ителгән карарлар рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.

18 Статья. Халык жыены

1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган гражданнар жыены анда торак пункт яки жирлек халкының сайлау хокукына ия яртысыннан артыгы катнашуда хокуклы. Торак пунктта бер үк вакытта әлеге торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокукына ия яртысыннан артыгы бергә булу мөмкинлеге булмаса, әлеге Устав нигезендә гражданнар жыены этаплап уздырыла, ул Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Карамалы Тау шәһәр жирлеге торак пунктларында гражданнар жыенын эзерләү һәм үткөрү тәртибе турындагы Нигезләмә белән расланган тәртиптә гражданнар жыенын үткөрү турында Карар кабул ителгән көннән бер айдан да артмый. Шулай ук вакытта элеккерәк гражданнар жыенында катнашкан затлар тавыш бирүдә катнашучының алдагы этапларында катнашмый. Гражданнар жыенында катнашучыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, халык жыены карары кабул ителгән дип санала.

2. Гражданнар жыены халык тарафыннан турыдан-туры жирле үзидарә гамәлгә ашырылу һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвеште булып тора.

3. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган очракларда гражданнар жыены үткәрелергә мөмкин:

1) әлеге торак пункт территориясен башка жирлек территориясенә кертүгә китерә торган күрсәтелгән торак пункт составына кергән жирлек чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча торак пунктта;

2) жирлек составына керүче яки муниципаль район чикләрендә урнашкан торак пунктта әлеге торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

3) жирлекара территориядә урнашкан торак пунктта, яңа төзелгән жирлек төзү турында халык инициативасын тәкъдим итү максатларында, шулай ук яңа төзелгән жирлектә, әгәр аның сайлау хокукына ия халкы саны 300 кешедән дә артмаган булса, яңа төзелгән жирлекнең жирле үзидарә органнары структурасын билгеләү мәсьәләсе буенча, яңа төзелгән жирлекнең жирле үзидарә органнары структурасын билгеләү мәсьәләсе буенча, 300 кешедән дә артык түгел;

4) Татарстан Республикасы Законы нигезендә шәһәр жирлеге составына керүче торак пункт территориясе өлешендә торак пункт территориясенә әлеге өлешендә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча.

4. Гражданнар жыенын сайлау хокукына ия, 10 кешедән дә ким булмаган торак пунктта яшәүчеләр төркеме инициативасы белән шәһәр жирлеге башлыгы чакырылырга мөмкин.

Шәһәр жирлеге составына керүче торак пункт территориясенә чикләрен билгеләү критерийлары гражданнар үзара салым акчаларын кертү һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча гражданнар жыены үткәрелергә мөмкин, ул Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

Халык жыенын үткәрү шәһәр жирлеге башлыгы тарафыннан тәмин ителә.

5. Жыен үткәрү инициативасын хуплау йөзеннән жыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокукына ия, торак пункт территориясендә даими яки нигездә яшәүче, яшәү урыны буенча теркәлгән гражданнар санының 5 процентын тәшкил итә, ләкин 25тән дә ким була алмый.

6. Шәһәр жирлеге башлыгы тарафыннан чакырыла торган халык жыены шәһәр жирлеге башлыгы карары белән билгеләнә, инициатив төркем тарафыннан чакырылучы гражданнар жыены шәһәр жирлеге Советы карары белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр халык жыенын үткәрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр ителәр, муниципаль хокукый акт проекты һәм гражданнар жыенын хәл итүгә чыгарылучы мәсьәләләр буенча материаллар белән алдан ук «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Карамалы Тау шәһәр жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенын әзерләү тәртибе турында» гы шәһәр жирлеге Советы карары белән расланган нигезләмәдә билгеләнгән тәртип нигезендә танышалар.

8. Жыенда кабул ителгән карарлар муниципаль хокукый актлар булып тора, шәһәр жирлеге башлыгы тарафыннан имзалана.

19 Статья. Гражданнарның хокукый инициативасы

1. Гражданнар әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә хокукый инициативага хокуклы.

2. Сайлау хокукына ия гражданнарның инициатив төркеме, шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый актында билгеләнгән тәртиптә, шәһәр жирлегендә

яшәүчеләр саныннан өч проценттан артмаган санда, хокукый инициатива белән чыгыш ясарга мөмкин.

Шәһәр җирлеге Советының гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибен жайга салучы норматив хокукый акты булмаган очракта, гражданнар керткән муниципаль хокукый акт проектын карап тикшерүгә һәм карауга кабул итү 131-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Хокукый инициативаны гамәлгә ашыру максатларында гражданнар хокукы: яшәү (эш) урыны буенча гражданнар жыелышларын һәм хокукый чыгару инициативасы турында фикер алышу һәм тәкъдим итү буенча башка күмәк чаралар оештырырга һәм үткәргә;

хокукый инициативаны тәкъдим итүгә ярдәм итү өчен имзалар жыю буенча инициативалы төркемнәр булдыру;

шәһәр җирлегендә яшәүчеләрнең имзаларын жыю һәм законнарга каршы килми торган ысуллар белән хокукый инициативаны тәкъдим итү өчен агитация алып бару.

4. Шәһәр җирлеге җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары гражданнарга хокукый инициативаны гамәлгә ашыруда ярдәм итәргә тиеш.

5. Гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектын шәһәр җирлеге Советы, аның ачык утырышында, шәһәр җирлеге башлыгы яисә шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе тарафыннан әлеге Уставта билгеләнгән компетенция нигезендә, ул кертелгән көннән өч ай эчендә мәҗбүри каралырга тиеш.

6. Гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектын караганда гражданнарның инициатив төркеме вәкилләренә үз позициясен белдерү мөмкинлеге тәмин ителергә тиеш.

7. Гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектын карау процедурасы шәһәр җирлеге Советы Регламенты, шәһәр җирлеге башлыгының, шәһәр җирлеге Башкарма комитетының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

8. Гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектын карау нәтиҗәләре буенча кабул ителгән дәлилләнгән карар рәсми рәвештә аның инициатив төркеменә керткән гражданнарга язма рәвештә җиткерелергә тиеш.

20 Статъя. Инициативалы проектлар

1. Инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәргү тәртибе шәһәр җирлеге Советы тарафыннан билгеләнә.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар хисабына финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларга карата инициативалы проектлар, инициативалы проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларга ярдәм итүдән баш тарту өчен нигезләр, мондый инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Норматив хокукый акты нигезендә билгеләнә.

21 Статъя. Территориаль ижтимагый үзидарэ

1. Шәһәр жирлегендә территориаль ижтимагый үзидарэ турыдан-туры халык тарафыннан гражданныр жыелышлары һәм конференцияләре үткәрү юлы белән, шулай ук территориаль ижтимагый үзидарэ органнары булдыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Территориаль ижтимагый үзидарэ гражданныр яшәшенең түбәндәге территорияләре чикләрендә гамәлгә ашырыла: күп фатирлы торак йорт подъезды; күп фатирлы торак йорт; торак йортлар төркеме; торак микрорайон; жирлек булмаган торак пункт; шәһәр жирлеге чикләрендә гражданнырның башка яшәү территорияләре.

3. Территориаль ижтимагый үзидарэ гамәлгә ашырыла торган территория чикләре шәһәр жирлеге Советы тарафыннан әлеге территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча, шәһәр жирлеге Советы тарафыннан расланган шәһәр жирлегендә территориаль ижтимагый үзидарэ турындагы нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

4. Территориаль ижтимагый үзидарэ гамәлгә ашырыла торган Территория башка шундый ук Территория составына керә алмый.

5. Территориаль ижтимагый үзидарэ аның Уставы нигезендә юридик зат була ала һәм коммерциячел булмаган оешманың оештыру-хокукый формасында дәүләт теркәвенә алынырга тиеш.

6. Территориаль ижтимагый үзидарэ уставында билгеләнә:

- 1) ул гамәлгә ашырыла торган территория;
- 2) Территориаль ижтимагый үзидарэ эшчәнлегенең максатлары, бурычлары, формалары һәм төп юнәлешләре;
- 3) территориаль ижтимагый үзидарэ органнарының вәкаләтләрен формалаштыру, туктату, хокуклары һәм бурычлары, вәкаләтләре вакыты;
- 4) карарлар кабул итү тәртибе;
- 5) мөлкәт сатып алу тәртибе, шулай ук күрсәтелгән мөлкәттән һәм финанс чараларыннан файдалану һәм файдалану тәртибе;
- 6) территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруны туктату тәртибе.

7. Территориаль ижтимагый үзидарэ эшчәнлеге мәсьәләләре буенча гражданныр жыелышлары, конференцияләре аның Уставы нигезендә чакырыла.

8. Территориаль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданныр жыелышы, әгәр анда уналтынчы яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләрнең өчтән береннән дә ким булмаган өлеше катнашса, хокуклы дип санала.

Территориаль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданныр конференциясе, әгәр анда уналтынчы яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләрнең кимендә өчтән икесе катнашса, хокуклы дип санала.

9. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыручы гражданныр жыелышының, конференцияләренең аерым вәкаләтләренә керә:

- 1) территориаль ижтимагый үзидарэ органнары структурасын билгеләү;
- 2) Территориаль ижтимагый үзидарэ уставын кабул итү, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;

- 3) территориаль ижтимагый үзидарэ органнарын сайлау;
- 4) территориаль ижтимагый үзидарэ эшчәнлегенә төп юнәлешләрен билгеләү;;
- 5) территориаль ижтимагый үзидарәненң керемнәре һәм чыгымнары сметасын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны раслау;

б) территориаль ижтимагый үзидарэ органнары эшчәнлеге турындагы хисапларны карау һәм раслау.

10. Территориаль ижтимагый үзидарэ органнары:

- 1) Тиешле территориядә яшәүче халык мәнфәгатьләрен тәкъдим итәләр;
- 2) гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә кабул ителгән карарларның үтәлешен тәмин итәләр;

3) территорияне карап тоту, төзекләндерү буенча хужалык эшчәнлеген, тиешле территориядә яшәүче гражданнарның социаль-көнкүреш ихтияжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән башка хужалык эшчәнлеген, күрсәтелгән гражданнар акчалары исәбеннән дә, шәһәр жирлеге башкарма комитеты белән шәһәр жирлеге бюджеты акчаларын кулланып та башкара алалар;

4) шәһәр жирлеге Советына, шәһәр жирлеге башлыгына һәм шәһәр жирлеге башкарма комитетына әлеге органнар һәм жирле үзидарәненң вазыйфай затлары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектларын кертергә хокуклы.

11. Территориаль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибе, жирле бюджеттан кирәкле акчалар бүлеп бирү шартлары һәм тәртибе әлеге Устав һәм шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

22 Статья. Территориаль ижтимагый үзидарәне оештыру тәртибе

1. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру максатларында шәһәр жирлеге халкы, жирле үзидарэ органнары инициативасы белән гражданнарның инициатив төркеме оештырыла, ул территориаль жәмәгать үзидарәсе Уставы проектын эшләүне һәм территориядә яшәүче гражданнар жыелышын оештыра, аның чикләрендә әлеге территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру күздә тотыла.

2. Гражданнар жыелышы Тиешле территориядә территориаль ижтимагый үзидарэ оештыру турында Карар кабул итә, аның уставын кабул итә, шулай ук территориаль ижтимагый үзидарэ уставын теркәүгә бәйле мәсьәләләр буенча шәһәр жирлеге Советында гражданнар жыелышын тәкъдим итәргә вәкаләтле вәкилле (вәкилләрен) билгели.

3. Территориаль ижтимагый үзидарэ территориаль ижтимагый үзидарэ уставы шәһәр жирлеге Советы тарафыннан гамәлгә куелган дип санала.

23 Статья. Территориаль ижтимагый үзидарэ уставын теркәү тәртибе

1. Территориаль ижтимагый үзидарэ уставын теркәү өчен гражданнар жыелышының вәкаләтле вәкиле (вәкаләтле вәкилләре) шәһәр жирлеге башлыгына тапшырыла:

- 1) территориаль ижтимагый үзидарэ уставын теркәү турында гражданнар жыелышының барлык вәкаләтле вәкилләре тарафыннан имзаланган гариза;

2) Территориаль ижтимагый үзидарә оештыру турында Карар кабул ителгән гражданнар жылышының беркетмәсе, анда, фамилиясен, исемен, этисенең исемен, туган көнен, сериясен, паспорт бирү номерын һәм датасын, гражданин паспортын алыштыручы документны, һәр вәкаләтле вәкилнең яшәү урыны адресын күрсәтеп, гражданнар жылышының беркетмәсе;

3) территориаль ижтимагый үзидарә Уставының ике нөсхәсе.

2. Башка документларны тапшыру турындагы таләп, әлеге статьяның 1 өлешендә билгеләнгән документлардан тыш, рөхсәт ителми.

Вәкаләтле вәкилгә документлар алу өчен, исемлек һәм аны алу датасы күрсәтелгән расписка бирелә.

3. Шәһәр жирлегә башлыгы территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү турындагы документлар кергән көннән ике атна эчендә аның уставын теркәү яки аны теркәүдән баш тарту турында шәһәр жирлегә Советы Карары проекты алдан карауны һәм әзерләүне оештыра.

4. Гражданнар жылышының вәкаләтле вәкилләре территориаль ижтимагый үзидарә уставын алдан караганда һәм киңәшмә тавышы хокукы белән шәһәр жирлегә Советы утырышында катнашырга хокуклы.

5. Шәһәр жирлегә Советы территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү яисә аны теркәүдән баш тарту турында әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны шәһәр жирлегә башлыгы алганнан соң 30 көн эчендә карар кабул итә. Уставны теркәүдән баш тарту мотивлаштырылган булырга тиеш.

6. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булырга мөмкин:

1) территориаль ижтимагый үзидарә уставы нормаларына Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга, Татарстан Республикасы Конституциясенә һәм Татарстан Республикасы законнарына, шәһәр жирлегә Уставына, башка муниципаль хокукый актларга каршы килү;

2) әлеге Уставның 21 статьясындагы 4 өлешә таләпләрен үтәмәү.

7. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәүдән баш тарту территориаль ижтимагый үзидарә оештыруның максатка ярашсызлыгы аркасында рөхсәт ителми.

8. Шәһәр жирлегә Советы тарафыннан кабул ителгән территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү мәсьәләсе буенча дәлилләнгән карар өч көн дәвамында рәсми рәвештә гражданнар жылышының вәкаләтле вәкиленә (вәкаләтле вәкилләренә) язма рәвештә житкерелергә тиеш.

9. Шәһәр жирлегә Советы тарафыннан территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү турында Карар кабул ителгән очракта, уставның бер нөсхәсе, аны теркәү турында билгә белән, гражданнар жылышының вәкаләтле вәкиленә тапшырыла, икенче нөсхәсе шәһәр жирлегә Советында саклана.

10. Территориаль ижтимагый үзидарә уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр әлеге статьяда билгеләнгән тәртиптә шәһәр жирлегә Советы тарафыннан теркәлгәнә тиеш. Күрсәтелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр аларны теркәгән көннән үз көченә керә.

24 Статъя. Иске авыл торак пункты

1. Жирле үзидарэ органнары һәм авыл торак пункттында яшәүчеләрнең үзара хезмәттәшлеген оештыру өчен жирлектәге торак пунктта яки авылара территориядә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иткәндә иске авыл торак пункты билгеләнергә мөмкин.

2. Иске авыл жирлеге Советы әлеге авыл торак пункты составына керә, әлеге авыл жирлеге территориясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукына ия затлар арасыннан авыл торак пункты гражданнылары жыены тәкъдиме буенча авыл жирлеге Советы итеп билгеләнә.

3. Иске авыл жирлеге Иске авыл жирлеге дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфа яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат түгел, ул хезмәт мөнәсәбәтләрендә һәм алар белән турыдан-туры бәйлә жирле үзидарэ органнары белән мөнәсәбәтләрдә тора алмый.

4. Иске авыл торак пунктының Иске кешесе билгеләнергә тиеш түгел:

- 1) дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче;
- 2) суд тарафыннан эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшчән дип танылган;
- 3) түләnmәгән яисә хөкем ителмәгән.

5. Иске авыл жирлегенең вәкаләтләре вакыты - 2 ел.

Иске авыл жирлегенең вәкаләтләре әлеге авыл торак пункты составына кергән шәһәр жирлеге Советы карары белән, авыл торак пункты гражданнылары жыены тәкъдиме буенча, шулай ук «Россия Федерациясендә жирле үзидарэ оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131 - ФЗ номерлы Федераль законның 40 статъясындагы 10 өлешенең 1-7 пунктларында билгеләнгән очракларда вакытыннан алда туктатыла.

6. Авыл жирлеге Иске, аңа йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен:

1) авыл торак пункттында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү мәсьәләләре буенча жирле үзидарэ органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халык белән, шул исәптән гражданнылар жыеннарында, жыелышларында, конференцияләрендә катнашу юлы белән дә хезмәттәшлек итә, мондый чаралар нәтижәләре буенча жирле үзидарэ органнары тарафыннан мәжбүри карап тикшерелергә тиешле муниципаль хокукый актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән мөрәжәгатьләрне һәм тәкъдимнәрне, шул исәптән рәсмиләштерелгән муниципаль хокукый актларны жиберә;

3) авыл торак пункттында яшәүчеләргә жирле үзидарэ оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча хәбәр итә, шулай ук жирле үзидарэ органнарыннан алынган бүтән мәгълүматны аларга житкерүдә ярдәм итә;

4) жирле үзидарэ органнарына ачык тыңлаулар һәм ижтимагый фикер алышулар оештыруда һәм үткәрүдә, авыл торак пункттында аларның нәтижәләрен халыкка житкерүдә ярдәм итә;

5) Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукый актында каралган башка вәкаләтләрне һәм хокукларны гамәлгә ашыра.

7. Эшчәнлек гарантияләре һәм авыл торак пункты статусының башка мәсьәләләре Татарстан Республикасы законнары нигезендә шәһәр жирлегә Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

25 Статья. Халык тыңлаулары, ижтимагый фикер алышулар

1. Шәһәр жирлегә Советы, шәһәр жирлегә башлыгы катнашында жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары турында фикер алышу өчен халык алдында тыңлаулар үткәргә мөмкин.

2. Ачык тыңлаулар халык, шәһәр жирлегә Советы яисә шәһәр жирлегә башлыгы яисә шәһәр жирлегә башкарма комитеты житәкчесе инициативасы белән үткәрелә.

Халык яисә шәһәр жирлегә Советы инициативасы буенча үткәрелә торган ачык тыңлаулар шәһәр жирлегә Советы тарафыннан, ә шәһәр жирлегә башлыгы яисә шәһәр жирлегә башкарма комитеты житәкчесе инициативасы белән контракт нигезендә үз вәкаләтләрен шәһәр жирлегә башлыгы белән гамәлгә ашыручы билгеләнә.

3. Ачык тыңлауларга чыгарылырга тиеш:

1) шәһәр жирлегә Уставы проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, шәһәр жирлегә Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл яңадан күрсәтү формасына үзгәрешләр кертелә торган очраклардан тыш;

2) шәһәр жирлегә бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) шәһәр жирлегенә социаль-иқтисады үсеше стратегиясе проекты;

4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә шәһәр жирлеген үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән йә гражданныр жыеннарында белдерелгән муниципаль берәмлек халкының ризалыгын алу таләп ителә торган очраклардан тыш, шәһәр жирлеген үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр.

4. Гавами тыңлаулар үткәрү турындагы карар, әгәр законнарда башкача билгеләнмәгән булса, тиешле орган яисә шәһәр жирлегенә вазыйфаи заты тарафыннан муниципаль хокукый акт проектын караган көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

5. Гавами тыңлаулар уздыру турындагы карар, аларны үткәрү вакыты һәм урыны һәм тиешле муниципаль хокукый акт проекты, гавами тыңлаулар уздыру көненә кадәр, әгәр законнарда башкача билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар уздырылган көнгә кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.

6. Халык алдында тыңлаулар үткәрү турындагы карар басылып чыккан көннән алып һәм шәһәр жирлегендә яшәүчеләр шәһәр жирлегә башлыгына гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә буенча язмача тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, шул исәптән муниципаль хокукый акт проектына карата ачык тыңлауларга

чыгарыла торган төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр жибәрергә хокуклы. Шәһәр жирлегә башлыгы кәргән тәкъдимнәрне һәм искәртмәләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәртмәләр ачык тыңлауларда катнашучыларга җиткерелә.

7. Гавами тыңлаулар, әгәр законнарда башкача билгеләнмәгән булса, муниципаль хокукый акт проектына карау көнөнә 7 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә. Халык алдында тыңлаулар белгечләр, экспертлар, кызыксынган затларны чакырып үткәрелә.

8. Ачык тыңлаулар үткәрү нәтижеләре буенча жирле үзидарә органнары һәм шәһәр жирлегенә вазыйфаи затлары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиешле тәкъдимнәр кабул ителә, алар компетенциясенә гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукый акт проектына кабул итү кертелгән.

9. Ачык тыңлаулар нәтижеләре, кабул ителгән карарларның дәлилләнгән нигезләнүен дә кертәп, гавами тыңлаулар уздырганнан соң 7 көннән дә соңга калмыйча басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) тиеш.

10. Ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе шәһәр жирлегә Советының норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм гавами тыңлаулар уздыру вакыты һәм урыны турында шәһәр жирлегә халкына алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән алдан танышуны, муниципаль берәмлек халкының гавами тыңлауларында катнашуын, кабул ителгән карарларның дәлилләнгән нигезләнүен дә кертәп, гавами тыңлаулар нәтижеләрен бастыруны (халыкка җиткерүне) тәмин итә торган башка чараларны күздә тотарга тиеш.

11. Генераль план проекты, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, Территорияне планлаштыру проекты, территорияне межалау проектлары, территорияне төзекләндерү кагыйдәләре проекты, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, җир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, үзгәртеп коруның чик параметрларынан читләштерүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары буенча, җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан файдалануның башка төрөнә рөхсәт ителгән бер төрөн үзгәртү мәсьәләләре буенча, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә расланмаган булганда, җәмәгать тыңлаулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелә, аларны оештыру һәм үткәрү тәртибе шәһәр төзелеш эшчәнлегенә турындагы закон нигезләмәләрен исәпкә алып, шәһәр жирлегә Советы тарафыннан расланган Халык алдында тыңлаулар турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

12. Авыл торак пункттында урнашкан жирле үзидарә органы карамагындагы бердәнбер медицина оешмасына карата, аны бетерү, аның аерымланган бүлекчәсе эшчәнлеген туктату турында Карар кабул итү 29.1 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла. «Россия Федерациясендә гражданның сәламәтлеген саклау нигезләре турында» 2011 елның 21 ноябрәндәге 323-ФЗ номерлы Федераль закон, әлегә авыл торак пункттында яшәүчеләрнең ижтимагый (гавами) тыңлаулар нәтижеләре буенча белдерелгән фикерен исәпкә алып, аларны уздыру күрсәтелгән медицина оешмасын гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә

ашыручы жирле үзидарэ органы тарафыннан оештырыла. Элеге өлештэ каралган жэмэгать (гавами) тыңлауларын үткэрү һәм аларның нәтижэләрен билгеләү тәртибе «Россия Федерациясендә гражданнар сәламәтлеген саклау нигезләре турында» 2011 елның 21 ноябрэндәге 323-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә медицина оешмасын гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирле үзидарэ органы тарафыннан билгеләнә.

13. Элеге статьяда күрсәтелгән сроклар гамәлдә булган законнар һәм муниципаль норматив хокукый актлар белән гавами тыңлаулар һәм ижтимагый фикер алышулар өчен каралган башка сроклар билгеләнмәгән очракта кулланыла.

26 Статья. Гражданнар жыелышы

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча фикер алышу, халыкка жирле үзидарэ органнары һәм шәһәр жирлегенәң жирле үзидарэ вазыйфаи затлары эшчәнлеге турында мәгълүмат бирү, инициатив проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу өчен шәһәр жирлеге территориясе өлешендә гражданнар жыелышлары үткәрелергә мөмкин. Гражданнар жыелышлары микрорайоннар, торак массивлар, кварталлар, урамнар, торак йортлар буенча чакырыла.

2. Гражданнар жыелышы халык, шәһәр жирлеге Советы, шәһәр жирлеге башлыгы инициативасы белән, шулай ук территориаль ижтимагый үзидарэ уставында каралган очракларда үткәрелә.

3. Шәһәр жирлеге Советы яисә шәһәр жирлеге башлыгы инициативасы белән үткәрелә торган гражданнар жыелышы шәһәр жирлеге Советы яисә шәһәр жирлеге башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Халык инициативасы белән үткәрелә торган гражданнар жыелышы шәһәр жирлеге Уставы белән билгеләнгән тәртиптә шәһәр жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә.

4. Халык инициативасы буенча үткәрелә торган гражданнар жыелышы территориаль ижтимагый үзидарэ органнарының, тиешле территориядә яшәүче һәм элеге территорияләрдә урнашкан предприятие, учреждение, оешма житәкчеләре, жыелышта катнашырга хокуклы гражданнар төркеменәң язма тәкъдиме буенча шәһәр жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә.

Гражданнар жыелышын үткәрү турындагы тәкъдимдә аны карап тикшерүгә чыгарыла торган мәсьәләләр исемлеге, жыелышны үткәрү вакыты һәм урыны булырга тиеш. Тәкъдим вәкаләтле затлар тарафыннан имзаланырга тиеш, ә жыелышны үткәрү инициативасы белән бер төркем гражданнар – бу гражданнар мөрәжәгать итсә, аларның һәркайсының фамилиясен, исемен, атасының исемен, туган көнен, яшәү урынын күрсәтеп.

Шәһәр жирлеге Советы гражданнарның жыелышын якындагы утырышта үткәрү турындагы тәкъдимне карый.

Шәһәр жирлеге Советы гражданнарның жыелышын аның максатка яраксызлыгы аркасында үткәрүдән баш тартырга хокуклы түгел.

5. Территориаль ижтимагый үзидарэне гамэлгә ашыру максатларында гражданнар жыелышын билгеләү һәм үткәрү тәртибе территориаль ижтимагый үзидарә Уставы белән билгеләнә.

6. Гражданнар жыелышында инициативалы проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча уналтынчы яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициативалы проектларны кертү мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатларында гражданнар жыелышын билгеләү һәм үткәрү тәртибе шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

7. Гражданнар жыелышын үткәрү вакыты һәм урыны турында һәм фикер алышуга кертелә торган мәсьәләләр турында тиешле территориядә яшәүчеләр жыелыш уздырылган көнгә кадәр жиде көннән дә соңга калмыйча, массакүләм мәгълүмат чараларын, почта хәбәрләрен, һәр фатирны (шәхси) тикшерү, белдерүләр һәм башка мөмкин булган чараларны кулланып хәбәр итәләр.

Гражданнар жыелышына эзерлекне һәм үткәрүне шәһәр жирлеге башкарма комитеты тәмин итә.

8. Жыелышлар эшендә әлеге территориядә яшәүче, сайлау хокукына ия 18 яшькә житкән гражданнар катнаша ала. Жыелышта катнашырга хокуклы гражданнарның гомуми саны Россия Федерациясе гражданнарының яшәү урыны һәм яшәү урыны буенча теркәү исәбенә алу күрсәткечләре нигезендә билгеләнә.

Гражданнар жыелышы жыелышта катнашырга хокуклы гражданнар саныннан кимендә өчтән бер өлеше катнашса, хокуклы дип санала.

Жыелыш карарлары жыелышта катнашкан гражданнарның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

9. Гражданнар жыелышы жирле үзидарә органнарына һәм шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә вазыйфаи затларына мөрәжәгатьләр кабул итәргә, шулай ук жирле үзидарә органнары һәм шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәтләрдә гражданнар жыелышын тәкъдим итәргә вәкаләтле затларны сайларга мөмкин.

10. Территориаль ижтимагый үзидарэне гамэлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча гражданнар жыелышы территориаль ижтимагый үзидарә уставы белән аның компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча карар кабул итә.

11. Гражданнар жыелышы тарафыннан кабул ителгән мөрәжәгатьләр жирле үзидарә органнары һәм шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә вазыйфаи затлары тарафыннан мәжбүри каралырга тиеш.

12. Гражданнар жыелышын билгеләү һәм үткәрү тәртибе, шулай ук гражданнар жыелышының вәкаләтләре федераль закон, әлеге Устав һәм шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый акты, территориаль ижтимагый үзидарә Уставы белән билгеләнә.

13. Гражданнар жыелышының нәтижеләре аны үткәргәннән соң бер ай эчендә рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

27 Статъя. Гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы)

1. Гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча фикер алышу һәм шәһәр жирлегендә яшәүче барлык кешеләрнең

фикерен ачыклау зарурилыгы очрагында үткәрелә. Шәһәр жирлегенең тиешле территорияль өлешләрендә яшәүчеләр арасынан гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) гражданнар жыелышын чакыру авырайган, шул исәптән тиешле территориядә яшәүче һәм гражданнар жыелышында катнашырга хокуклы кешеләр саны 300 кешедән артып киткән очракларда үткәрелә.

2. Гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) гражданнар жыелышының вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3. Гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) халык, шәһәр жирлеге Советы, шәһәр жирлеге башлыгы инициативасы белән үткәрелә. Гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) шәһәр жирлеге Советы яисә шәһәр жирлеге башлыгы инициативасы белән үткәрелә. Халык инициативасы белән үткәрелә торган гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) шәһәр жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә.

4. Гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы), әгәр анда сайланган делегатларның яртысыннан артыгы катнашса, хокуклы дип санала. Конференция карарлары (делегатлар жыелышлары) конференциядә катнашучы делегатларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

5. Гражданнарны (делегатлар жыелышларын) билгеләү һәм үткәрү, делегатлар сайлау тәртибе әлеге Устав һәм шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый акты, территорияль ижтимагый үзидарә Уставы белән билгеләнә.

6. Территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча гражданнар конференциясе (делегатлар жыелышы) территорияль ижтимагый үзидарә уставында каралган тәртиптә һәм очракларда билгеләнә һәм үткәрелә.

7. Гражданнар (делегатлар жыелышлары) конференциясе нәтижеләре аны уздырганнан соң бер ай эчендә рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

28 Статъя. Гражданнарны кабул итү

1. Гражданнарны сораштыру жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, шулай ук дәүләт хакимияте органнары тарафыннан кабул ителгән карарларда халыкның фикерен ачыклау һәм исәпкә алу өчен шәһәр жирлеге территориясендә яисә территориясендә үткәрелә.

Сораштыру нәтижеләре тәкъдим итү характерына ия.

2. Гражданнарны сораштыруда сайлау хокукына ия шәһәр жирлеге халкы катнаша ала. Гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү турындагы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча үткәрелгән сораштыруда шәһәр жирлеге яки аның өлешендә яшәүчеләр катнашырга хокуклы, аларда уналтынчы яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

3. Гражданнарны сораштыру инициатива буенча үткәрелә:

1) шәһәр жирлеге Советы яисә шәһәр жирлеге башлыгы – жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча;

2) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары - шәһәр жирлеге жирләренең максатчан билгеләнешен республика һәм республика әһәмиятендәге

объектлар өчен үзгәртү турында карарлар кабул иткәндә гражданнарның фикерен исәпкә алу өчен;

3) уналтынчы яшыкә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган шәһәр жирлегендә яки аның өлешендә яшәүчеләр-әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерен ачыклау өчен.

4. Гражданнар арасында сораштыру үткәрү һәм билгеләү тәртибе шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

5. Гражданнарны сораштыру билгеләү турындагы карар шәһәр жирлеге Советы тарафыннан кабул ителә. Гражданнар арасында сораштыру үткәрү өчен Яшел Үзән муниципаль районының рәсми сайты «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба – рәсми сайт) файдаланылырга мөмкин. Шәһәр жирлеге Советының гражданнар арасында сораштыру билгеләү турындагы карарында билгеләнә:

1) сораштыру үткәрү датасы һәм сроклары;

2) Сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) мәсьәләне (мәсьәләләрне) формулировкалау;

3) сораштыру үткәрү методикасы;

4) сораштыру кәгазе формасы;

5) сораштыруда катнашучы шәһәр жирлегендә яшәүчеләрнең минималь саны.

6. Шәһәр жирлегендә яшәүчеләр халыктан сораштыру үткәрү турында 10 көннән дә ким булмаган мәгълүмат житкерелергә тиеш.

7. Гражданнарны сораштыру эзерләүгә һәм үткәрүгә бәйле чараларны финанслау гамәлгә ашырыла:

1) шәһәр жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән – шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнары яисә шәһәр жирлеге халкы инициативасы буенча сораштыру үткәрү турында;

2) Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән - Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы буенча сораштыру уздырганда.

8. Сораштыру нәтижеләре аны үткәргәннән соң бер ай эчендә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш. Сораштыру нәтижеләре белән шәһәр жирлегендә яшәүче һәр кеше таныша ала. Сораштыру нәтижеләре шәһәр жирлегендә жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле карарлар кабул иткәндә мәжбүри исәпкә алынырга тиеш.

29 Статъя. Авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына гражданнар мөрәжәгате

1. Гражданнар шәһәр жирлегендә жирле үзидарә органнарына индивидуаль һәм күмәк мөрәжәгатьләргә хокуклы.

2. Гражданнар мөрәжәгатьләре «Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда, шулай ук Татарстан Республикасының гамәлдәге законнарында билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда каралырга тиеш.

3. Гражданнар мөрәжәгатьләрен карау тәртибен һәм срокларын бозган өчен Жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

30 Статья. Шәһәр жирлегенә Иҗтимагый (консультатив) советлары

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча карарлар эшләгәндә һәм гамәлгә ашырганда, жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә жәмәгать контролен гамәлгә ашырганда гражданнарның һәм шәһәр жирлегенә жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген тәмин итү максатларында шәһәр жирлегенә Иҗтимагый советы барлыкка килә.

2. Шәһәр жирлегенә Иҗтимагый советы шәһәр жирлегендә яшәүчеләрнең, иҗтимагый берләшмәләрнең һәм башка коммерцияле булмаган оешмаларның үз теләге белән катнашуы нигезендә формалаша.

3. Шәһәр жирлегенә Иҗтимагый советын формалаштыру тәртибе, аның утырышларын үткөрү һәм карарлар кабул итү тәртибе, шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнарының мәгълүмат бирү, консультация бирү һәм башка мәсьәләләр буенча жаваплылыгы, аны жибәрү процедурасы, шулай ук аны оештыру һәм эшчәнлегенә башка мәсьәләләре шәһәр жирлеге Советы тарафыннан расланган Нигезләмә белән билгеләнә.

4. Башка иҗтимагый (консультатив) Советлар шәһәр жирлегенә жирле үзидарә органнарында аларның карарлары нигезендә барлыкка килергә мөмкин.

5. Иҗтимагый (консультатив) советларда эш иҗтимагый башлангычларда алып барыла.

31 Статья. Шәһәр жирлеге халкы тарафыннан жирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыруның һәм аны гамәлгә ашыруда катнашуның башка рәвешләре

1. Әлеге Уставта каралган федераль закон нигезендә халык тарафыннан турыдан-туры жирле үзидарә гамәлгә ашыру һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы белән бергә гражданнар жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарға, Татарстан Республикасы законнарына каршы килми торган башка формаларда катнашырга хокуклы.

2. Шәһәр жирлегендә яшәүчеләрнең турыдан-туры жирле үзидарәне гамәлгә ашыруы һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы законлылык, иреклеклек принципларына нигезләнә.

Жирле үзидарә органнары һәм шәһәр жирлеге жирле үзидарә вазыйфаи затлары халыкка шәһәр жирлегендә яшәүчеләр тарафыннан турыдан-туры жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуында ярдәм итәргә тиеш.

III бүлек. ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

32 Статья. Шәһәр жирлеге Советы-шәһәр жирлеге жирле үзидарәсенә вәкилләкле органы

1. Шәһәр җирлеге Советы-Җирле үзидарәненң даими эшләүче, коллегиаль вәкилләклә органы.

2. Шәһәр җирлеге Советының тулы рәсми атамасы-Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Карамалы Тау шәһәр җирлеге Советы. Шәһәр җирлеге Советының кыскартылган рәсми атамасы-ТР Яшел Үзән районы Карамалы Тау шәһәр җирлеге Советы.

3. Шәһәр җирлеге Советының вәкаләтләре вакыты-5 ел.

4. Шәһәр җирлеге Советы шәһәр җирлегендә яшәүчеләргә хисап тотты һәм контрольдә тотылды.

5. Шәһәр җирлеге Советының үз исеме белән шәһәр җирлеге гербы сурәтләнган мөһер, бланклар бар.

6. Шәһәр җирлеге Советы эшчәнлеген тәэмин итү чыгымнары шәһәр җирлеге бюджетында Россия Федерациясе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

33 Статъя. Шәһәр җирлеге Советы составы

1. Шәһәр җирлеге советы бер мандатлы сайлау округлары буенча муниципаль сайлауларда сайланучы 10 депутаттан тора.

2. Шәһәр җирлеге Советы аның составына шәһәр җирлеге Советының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән ике депутатны сайлаганда хокуклы була.

3. Шәһәр җирлеге Уставы белән шәһәр җирлеге Советы утырышының хокуклылыгы билгеләнә. Шәһәр җирлеге советы утырышы сайланган депутатлар саныннан кимендә 50 проценты катнашса, хокуклы була алмый. Шәһәр җирлеге Советы утырышлары кимендә өч айга бер тапкыр уздырыла.

4. Яңа сайланган шәһәр җирлеге Советы беренче утырышка шәһәр җирлеге Уставы белән билгеләнгән срокка җыела.

34 Статъя. Шәһәр җирлеге Советы депутаты статусы

1. Шәһәр җирлеге Советы депутаты вәкаләтләре сайланган көннән башлана һәм яңа чакырылыш шәһәр җирлеге Советы эшли башлаганнан бирле туктатыла.

2. Шәһәр җирлеге Советы депутаты, әлеге Уставта билгеләнгән очрактан тыш, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара.

Шәһәр җирлеге Советы депутатына үз вәкаләтләрен даими рәвештә гамәлгә ашыру өчен эш урынын (вазыйфасын) аена өч эш көненә саклау гарантияләнә.

3. Шәһәр җирлеге Советы депутаты статусы белән бәйле чикләүләр федераль законнар белән билгеләнә.

4. Шәһәр җирлеге Советы депутатына үз вәкаләтләрен законнар, әлеге Устав, шәһәр җирлеге Советы карарлары нигезендә каршылыксыз гамәлгә ашыру өчен шартлар тәэмин ителә.

5. Шәһәр жирлеге Советы депутаты шәһәр жирлеге Советы тарафыннан расланган депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә, шул исәптән депутатның түбәндәге йөкләмәләре булырга тиеш:

1) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм депутат статусын жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфай затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә шәхсэн яисә аның якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә йогынты ясау өчен файдаланмаса;

2) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырлык тәртиптән тыелырга, шулай ук аның абруена яисә шәһәр жирлеге Советы абруена зыян китерә алырлык низаглы ситуацияләрдән котылырга;

3) мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү куркынычы янаганда - шәхси кызыксыну депутатлык вазыйфаларының объектив башкарылуына тәэсир итә яки йогынты ясый ала торган ситуациядә - бу хакта шәһәр жирлеге советына хәбәр итәргә һәм әлеге мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга яисә жайга салуга юнәлтелгән аның карарын үтәргә;

4) шәһәр жирлеге Советында билгеләнгән Халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә;

5) депутат эшчәнлеге белән бәйлә булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратмаса һәм кулланмаса;

6) физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйлә рәвештә акчалата бүләк алмаса.

6. Жирлек Советы депутаты 2008 елның 25 декабрәдәге «Коррупциягә каршы тору турында» 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә тиеш. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләре 2008 елның 25 декабрәдәге 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль законда, 2012 елның 3 декабрәдәге 230-ФЗ номерлы «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» Федераль законда, «аерым категория затларның аерым категорияләренә счетлар (кертәмнәр) ачарга һәм аларны ачарга, чит ил банкларында акча һәм кыйммәтләрне саклауны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәгән очракта вакытыннан алда туктатыла, әгәр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы каралмаган булса, «чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яисә) алардан файдалану» темасына Россия Федерациясе Хөкүмәте карары кабул ителде.

7. Коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөрөсләгән һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы Президенты карары буенча Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

8. Элеге статьяның 7 өлеше нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтижәсендә «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләренә, тьюларны, бурычларны үтәмәү фактларын ачыклаганда, «аерым категория затларның аерым категорияләренә счетлар (кертемнәр) ачуны һәм аларга ия булуны тью турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон), «Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында кулдагы акча һәм кыйммәтләренә сакларга, чит ил финанс инструментларына ия булырга һәм (яки) файдаланырга», Татарстан Республикасы Президенты, жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә күрсәтелгән затларга карата тиешле карар кабул итәргә вәкаләтле жирлек советына яисә судка мөрәжәгать итә.

9. Үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында дәрәс булмаган мәгълүмат биргән жирлек Советы депутатына карата, әгәр дә бу мәгълүматларны бозып күрсәтү мөһим булмаса, түбәндәге җаваплылык чаралары кулланылырга мөмкин:

1) кисәтмә;

2) жирлек Советы депутатын муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органында, жирле үзидарәнең сайланулы органында, аның вәкаләтләре срогы тәмамланганчы, муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органында, жирле үзидарәнең сайланулы органында вазыйфа биләүдән азат итү;

3) даими нигездә вәкаләтләренә гамәлгә ашырудан азат итү, аның вәкаләтләре вакыты беткәнчегә кадәр даими нигездә вәкаләтләрен гамәлгә ашыру хокукыннан мәхрүм итү;

4) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органында, жирле үзидарәнең сайланулы органында аның вәкаләтләре срогы тәмамланганчы вазыйфаларны биләүне тью;

5) вәкаләтләр срогы тәмамланганчы даими нигездә вәкаләтләрен үтәүне тью.

10. Жирлек Советы депутатына элеге статьяның 9 өлешендә күрсәтелгән җаваплылык чараларын куллану турында Карар кабул итү тәртибе Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

11. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә Зеленодольск муниципаль районы сайтында урнаштырыла һәм (яки) муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә массакүләм мәгълүмат чараларын бастырып чыгару өчен бирелә.

12. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук ишегалды территорияләрендә, аларны үткәрү тормыш белән тәэмин итү, транспорт яки социаль инфраструктура, элемент объектларының функцияләвен бозу, җәяүлеләрнең һәм (яки) транспорт чараларының хәрәкәтенә комачаулык тудырмау яки гражданның торак урыннарына яки транспорт яки

социаль инфраструктура объектларына керүенә юл куймау шарты белән үткәрелә. Мондый очрашулар турында Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына яисә жирле үзидарә органнарына хәбәр итү таләп ителми. Шул ук вакытта депутат күрсәтелгән органнарға аларны үткәрү датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.

13. Жирле үзидарә органнары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткәрү өчен махсус билгеләнгән урыннарны билгелиләр, шулай ук депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткәрү өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелә торган урыннар исемлеген һәм аларны бирү тәртибен билгелиләр.

14. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенен жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

15. Депутатның сайлаучылар белән жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган гавами чара формасында сайлаучылар белән очрашуларын оештыруга яисә үткәрүгә комачаулау Россия Федерациясе законнары нигезендә административ жаваплылыкка китерә.

35 Статья. Шәһәр жирлеге Советы депутатының сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Шәһәр жирлеге Советы депутаты сайлаучылар, шулай ук аның сайлау округы территориясендә урнашкан предприятие, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Шәһәр жирлеге Советы депутаты сайлаучылар алдында жаваплы һәм аларга хисап тотта.

3. Шәһәр жирлеге Советы депутаты сайлаучылар алдында үз эшләре турында елга бер тапкыр хисап тотта, аларны даими рәвештә шәһәр жирлеге Советы эше турында хәбәр итә, шулай ук айга кимендә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

4. Шәһәр жирлеге Советы депутаты шәһәр жирлеге халкының законлы хокукларын, ирекләрен һәм мәнфәгатьләрен тәэмин итү буенча законнарда каралган чаралар күрергә, шул исәптән алардан кергән тәкъдимнәрне, гаризаларны, шикаятьләрен карарга, аларда булган мәсьәләләрен дәрәс һәм үз вакытында хәл итәргә тиеш.

36 Статья. Яңа сайланган шәһәр жирлеге Советының эшен оештыру

1. Яңа чакырылыш шәһәр жирлеге Советы беренче утырышка шәһәр жирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән икесе сайланганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча жыела. Сайлаулардан соң беренче утырыш шәһәр жирлеге башлыгы тарафыннан чакырыла, ә ул булмаганда – шәһәр жирлеге сайлау комиссиясе тарафыннан.

2. Сайлаулардан соң шәһәр жирлеге Советының беренче утырышын шәһәр жирлегенен яңа башлыгы сайланганчы ача һәм яше буенча иң өлкәне шәһәр жирлеге Советы депутаты алып бара.

37 Статъя. Шәһәр җирлеге Советы компетенциясе

1. Шәһәр җирлеге Советы компетенциясендә:

- 1) шәһәр җирлеге уставын кабул итү һәм аңа үзгәрешләр кертү;
- 2) шәһәр җирлеге территориясендә гомуми мәҗбүри кагыйдәләр билгеләү;
- 3) шәһәр җирлеге бюджетын һәм аның үтәләше турындагы хисапны раслау;
- 4) салымнар һәм җыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә җирле салымнарны һәм җыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару;
- 5) шәһәр җирлегенең социаль-иқтисади үсеш стратегиясен раслау;
- 6) шәһәр җирлеге чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору турында инициативаны тәкъдим итү;
- 7) шәһәр җирлеге Советына депутатлар сайлауны билгеләү; шәһәр җирлеге Советына депутатлар сайлау буенча сайлау округлары схемасын раслау;
- 8) җирле референдум билгеләү;
- 9) шәһәр җирлеге башлыгын сайлау;
- 10) шәһәр җирлеге Башлыгы урынбасарын сайлау;
- 11) муниципаль район Советына шәһәр җирлеге Советы депутатлары арасыннан шәһәр җирлеге вәкилен сайлау;
- 12) шәһәр җирлеге сайлау комиссиясе әгъзаларын билгеләү;
- 13) шәһәр җирлегенең чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү, шәһәр җирлеге Советы депутатын чакыртып алу буенча тавыш бирү билгеләү;
- 14) Татарстан Республикасы Дәүләт Советында Закон чыгару инициативасы хокукын гамәлгә ашыру;
- 15) шәһәр җирлегенең муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибен, шул исәптән аны федераль законнар нигезендә хосусыйлаштыру тәртибен һәм шартларын билгеләү; читләштереп калуы шәһәр җирлеге Советы тарафыннан килештерелеп яисә расланганнан соң гамәлгә ашырыла торган муниципаль мөлкәт төрләре исемлеген билгеләү;
- 16) муниципаль предприятиеләрне төзү, үзгәртеп кору һәм бетерү турында, шулай ук федераль законнарда каралган очраклардан тыш, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәт күрсәтүләренә тарифларны билгеләү турында карарлар кабул итү тәртибен билгеләү;
- 17) шәһәр җирлегенең муниципальара хезмәттәшлек оешмаларында катнашу тәртибен билгеләү;
- 18) җирле үзидарә органнары эшчәнлеген матди-техник һәм оештыру ягыннан тәэмин итү тәртибен билгеләү;
- 19) җирле үзидарә органнары һәм шәһәр җирлеге җирле үзидарә органнарының җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен башкаруын контрольдә тоту;
- 20) шәһәр җирлеге башлыгын отставкага жиберү турында Карар кабул итү;
- 21) шәһәр җирлеге территориясендәге урамнарга һәм торак пунктларның башка өлешләренә исем бирү һәм аларның исемнәрен үзгәртү турындагы мәсьәләләрне хәл итү;
- 22) гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен финанс һәм матди ресурсларның җирле резервларын булдыру һәм алардан файдалану тәртибен билгеләү;

23) муниципаль махсулаштырылган торақ фондыннан торақ урыннары бирү тәртибен билгеләү;

24) шәһәр жирлегенә Ревизия комиссиясен формалаштыру;

25) территорияль ижтимагый үзидарә органнарына шәһәр жирлеге бюджетыннан кирәкле акчалар бүлеп бирү шартларын һәм тәртибен билгеләү;

26) коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларны (коммуналь комплекс оешмалары – электр һәм (яки) жылылык белән тәмин итү өлкәсендә товарлар һәм хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләр товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифлардан тыш), коммуналь инфраструктура системасына тоташтыруга, коммуналь комплекс оешмалары тарифларына, коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга өстәмәләр, кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмәләр билгеләү;

27) шәһәр жирлеген территорияль планлаштыру документларын, шәһәр жирлеген шәһәр төзелеш проектлаштыруның жирле нормативларын, шәһәр жирлегеннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә башка шәһәр төзелеш документларын раслау;

28) автоном коммерцияле булмаган оешмалар һәм фондлар рәвешендә коммерцияле булмаган оешмалар төзү турында карарлар кабул итү;

29) үз массакуләм мәгълүмат чараларын гамәлгә кую;

30) шәһәр жирлеге Уставын һәм шәһәр жирлеге Советы карарларын аңлату;

31) үз эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча шәһәр жирлеге Советы Регламентын һәм башка карарлар кабул итү;

32) шәһәр жирлеге Советы Аппараты турында нигезләмәне раслау;

33) шәһәр жирлегенә коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларын раслау, аларга таләпләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә;

34) шәһәр жирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау;

35) шәһәр жирлегенә Ревизия комиссиясен формалаштыру;

36) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән жирлекләренә вәкиллеке органнары карамагына кертелгән башка вәкаләтләр, шулай ук әлеге устав белән шәһәр жирлеге Советы компетенциясенә кертелгән башка вәкаләтләр.

2. Шәһәр жирлеге Советы Президиумы вәкаләтләренә әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән, шәһәр жирлеге Советының аерым компетенциясенә кертелмәгән мәсьәләләр керә.

3. Шәһәр жирлеге Советы яисә аерым депутатлар (депутатлар төркеме) тарафыннан, аны үтәү барышында шәһәр жирлеге бюджеты акчалары белән нинди дә булса формада булса да, шәһәр жирлеге бюджеты акчаларыннан тыш, шәһәр жирлеге Советы һәм депутатлар эшчәнлеген тәмин итүгә юнәлдерелә торган акчалардан тыш, шәһәр жирлеге бюджеты акчалары белән идарә итү һәм (яисә) боерыкнамә рәхсәт ителми.

38 Статья. Шәһәр жирлеге Советының эш тәртибе

1. Шәһәр җирлеге Советының эш тәртибе әлеге Устав һәм шәһәр җирлеге Советының регламенты белән билгеләнә.

2. Шәһәр җирлеге Советының төп эш формасы булып аның сессияләре тора, аларда шәһәр җирлеге Советы компетенциясенә караган мәсьәләләр хәл ителә.

3. Шәһәр җирлеге Советы сессиясе, әгәр анда шәһәр җирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән икесе катнашса, хокуклы.

4. Шәһәр җирлеге Советының чираттагы сессияләре кирәк булган саен, әмма кимендә ике айга бер тапкыр үткәрелә. Чираттан тыш сессияләр шәһәр җирлеге башлыгы яисә депутатлар төркеме инициативасы белән шәһәр җирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән бер өлеше чакырыла.

5. Совет сессияләре шәһәр җирлеге башлыгы тарафыннан чакырыла. Шәһәр җирлеге Советы депутатлары һәм чакырылган затлар чираттагы сессиянең вакыты, урыны һәм көн тәртибе турында биш көннән дә соңга калмыйча, ә чираттан тыш сессиянең көн тәртибе, аны үткәргә кадәр бер көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

6. Шәһәр җирлеге Советы сессияләре ачык һәм ачык үткәрелә. Шәһәр җирлеге Советының ачык утырышларында теләсә кайсы граждандан катнаша ала.

7. Шәһәр җирлеге Советының һәр сессиясендә сессия беркетмәсе алып барыла. Сессия беркетмәсенә сессияне үткәрү датасы, урыны һәм вакыты турында белешмәләр кертелә, карала торган барлык мәсьәләләр күчерелә һәм тавыш бирү нәтиҗәләре күрсәтелгән барлык кабул ителгән карарлар теркәлә. Шәһәр җирлеге Советы сессиясе беркетмәсенә кул куйганнан соң, шәһәр җирлеге башлыгы аның белән шәһәр җирлегендә яшәүче һәр кеше таныша ала.

8. Шәһәр җирлеге Советы сессияләрендә һәр депутат бер тавышка ия. Шәһәр җирлеге Советы депутаты үзенә тавыш бирү хокукын шәхсән үзе гамәлгә ашыра. Шәһәр җирлеге Советы сессияләрендә тавыш бирү ачык (шул исәптән исемле) һәм яшерен булырга мөмкин. Тавыш бирүнең һәр төрен куллану очраklары әлеге Устав, шәһәр җирлеге Советы Регламенты белән билгеләнә.

9. Шәһәр җирлеге башлыгы тавышы шәһәр җирлеге Советы карарларын кабул иткәндә шәһәр җирлеге Советы депутаты тавышы буларак исәпкә алына.

10. Шәһәр җирлеге Советы Президиумы эшен оештыру шәһәр җирлеге Советы Регламенты белән билгеләнә.

39 Статья. Шәһәр җирлеге Советы эшчәнлеген оештыру

1. Шәһәр җирлеге Советы эшчәнлеген оештыруны шәһәр җирлеге башлыгы башкара.

2. Шәһәр җирлеге Советы Регламенты нигезендә шәһәр җирлеге Советы компетенциясенә кергән мәсьәләләрне алдан карау һәм әзерләү өчен, депутатлар арасыннан, шәһәр җирлеге башлыгы һәм аның урынбасарыннан тыш, даими яки вакытлы комиссияләр (яисә) әлеге мәсьәләләрне әзерләү өчен җаваплы депутатлар шәһәр җирлеге советы эшчәнлегенә төп юнәлешләре буенча билгеләнә ала. Депутат ике даими комиссиядә дә эшләргә хокуклы.

3. Муниципаль программаларны, шәһәр җирлеге Советы карарлары проектларын әзерләү, шәһәр җирлеге карамагына кертелгән иң мөһим мәсьәләләр

буенча фикер алышу өчен, шәһәр жирлеге Советы каршында аны хәл итү буенча депутатлар, шәһәр жирлеге башкарма комитеты, ижтимагый берләшмәләр, оешмалар һәм предприятиеләр, белгечләр, экспертлар һәм шәһәр жирлеге халкы составында эшче, эксперт һәм башка киңәшмә төркемнәре төзелергә мөмкин.

40 Статъя. Шәһәр жирлеге Советы тарафыннан контроль функцияләр башкару

1. Шәһәр жирлеге Советы шәһәр жирлеге территориясендә әлеге Уставның шәһәр жирлеге Советы тарафыннан кабул ителә торган норматив актларның үтәлешен, шәһәр жирлеге бюджетының үтәлешен, бюджеттан тыш фондлар акчаларын куллануны, шәһәр жирлеген үстерү программаларын куллануны, шәһәр жирлеге башкарма комитеты һәм аның житәкчесе эшчәнлеген контрольдә тотат.

2. Шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары тарафыннан закон, әлеге Устав һәм башка муниципаль хокукый актларны бозу фактлары ачыкланган очракта, шәһәр жирлеге Советы карары белән депутатлар арасыннан әлеге фактларны тикшерү өчен вакытлыча контроль комиссияләр төзелергә мөмкин.

3. Законнар нигезендә шәһәр жирлеге Советы, шәһәр жирлеге башлыклары шәһәр жирлеге бюджеты акчаларын максатчан файдалану, муниципаль милекне файдалануның нәтижәлегенә, шулай ук шәһәр жирлеге Башкарма комитетының финанс-хужалык эшчәнлегенә башка мәсьәләләре буенча тикшерүләр (ревизияләр) үткәргә мөмкин. Тикшерүләр (ревизияләр) үткәргә бәйсез аудиторлар, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белгечләре билгеләнгән тәртиптә жәлеп ителергә мөмкин.

4. Әгәр законда башкача билгеләнмәгән булса, шәһәр жирлеге Советы, аның контроль комиссияләре, шәһәр жирлеге Советы депутаты мөрәжәгатә буенча шәһәр жирлеге Советы карамагына караган мәсьәләләр буенча соратып алына торган мәгълүматны бирергә тиеш., ә муниципаль хокукый актларның законнарын бозу очрагында хокук бозуларны бетерү һәм гаепле затларны жаваплылыкка тарту өчен кичекмәстән чаралар күрергә кирәк.

5. Шәһәр жирлеге Советы шәһәр жирлеге башлыгының шәһәр жирлеге башкарма комитеты һәм жирле үзидарә органнарының эшчәнлегенә, эшчәнлегенә, шул исәптән шәһәр жирлеге Советы тарафыннан куелган мәсьәләләргә хәл итү турында еллык хисапларын тыңлый.

6. Шәһәр жирлеге Советы, контроль функцияләр башкарып, шәһәр жирлеге Башкарма комитетының финанс-хужалык һәм башкарма-боеру эшчәнлегенә тыкшынырга хокуклы түгел.

41 Статъя. Муниципаль район Советына шәһәр жирлеге вәкилен сайлау

1. Шәһәр жирлеге вәкиле яшерен яисә ачык тавыш бирү юлы белән Яшел Үзән муниципаль районы Советына шәһәр жирлеге Советы депутатлары арасыннан сайлана.

2. Сайланган дип шәһәр жирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан яртысыннан артыгы тавыш биргән кандидат санала.

42 Статъя. Шәһәр жирлеге Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Шәһәр жирлеге Советының вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясында каралган тәртиптә һәм нигезләрдә вакытыннан алда туктатылырга мөмкин. Шәһәр жирлеге Советы вәкаләтләре шулай ук туктатыла очракта:

1) шәһәр жирлеге Советы тарафыннан үз-үзен таркату турында Карар кабул итү. Шул ук вакытта үз-үзен таркату турында карар шәһәр жирлеге Уставы белән билгеләнгән тәртиптә кабул ителә;

2) шәһәр жирлеге Советы депутатларының әлеге составының законсызлыгы турында, шул исәптән депутатларның үз вәкаләтләре туктатылуға бәйле рәвештә, Татарстан Республикасы Югары суды карарының үз көченә керүе;

3) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясындагы 3, 5, 7, 7.2 өлешләре нигезендә гамәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлекне үзгәртеп корган очракта, шулай ук муниципаль берәмлек бетерелгән очракта;

4) шәһәр жирлеге тарафыннан аның шәһәр округы белән берләшүенә бәйле рәвештә муниципаль берәмлек статусын югалту;

5) шәһәр жирлеге яисә шәһәр жирлеге белән шәһәр округы чикләренә үзгәрүе нәтижәсендә килеп чыккан сайлаучыларның санын 25% тан арттыру;

б) халыкның турыдан-туры ихтыярын белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен кирәкле муниципаль хокукый актны бастырып чыгару срогын бозу.

2. Шәһәр жирлеге Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату аның депутатларының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатуға китерә.

3. Шәһәр жирлеге Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, вакытыннан алда сайлаулар федераль закон белән билгеләнгән срокларда үткәрелә.

43 Статъя. Шәһәр жирлеге Советының үз-үзен таркату турында Карар кабул итү тәртибе

1. Шәһәр жирлеге Советының үз-үзен таркату турындагы карар шәһәр жирлеге башлыгы яисә депутатлар төркеме инициативасы белән шәһәр жирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә яртысыннан да ким булмаган санда кабул ителергә мөмкин.

2. Үз-үзен таркату турында Карар кабул итү инициативасы күрсәтелергә тиеш түгел:

1) шәһәр жирлеге Советы сайланганнан соң беренче ел дәвамында;

2) шәһәр жирлеге бюджетын кабул итү һәм аның үтәләше турында хисап раслау чорында;

3) шәһәр жирлеге башлыгын чакыртып алу турында тавыш бирү уздыру чорында йә аның вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта.

3. Шәһәр җирлеге Советының үз-үзен таркату турындагы язма тәкъдимендә үз-үзен таркату мотивлары булырга тиеш, шулай ук аңа үз-үзен таркату сәбәпләрен нигезли торган башка материаллар кушылырга мөмкин.

4. Депутатлар арасынан үз-үзен таркату мәсьәләсен алдан карау өчен шәһәр җирлеге Советы карары белән комиссия төзелә. Шәһәр җирлеге Советы яисә шәһәр җирлеге башлыгы карары белән шәһәр җирлеге Советының үз-үзен таркату турындагы мәсьәлә халык алдында тыңлауларга чыгарылырга мөмкин.

5. Шәһәр җирлеге Советының үз-үзен таркату турындагы мәсьәләне карау дәвамлылыгы шәһәр җирлеге Советы депутатлары һәм шәһәр җирлеге халкы тарафыннан үз-үзен таркату инициативасының барлык шартлары һәм нигезләмәләре буенча һәрьяклы һәм объектив фикер алышу мөмкинлеген гарантияләргә тиеш. Үз-үзен таркату турында карар үз-үзен таркату турындагы инициативаны тәкъдим иткән көннән ике ай узгач кабул ителергә мөмкин.

6. Шәһәр җирлеге Советының үз-үзен таркату турындагы карары яшерен тавыш бирү юлы белән шәһәр җирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан өчтән ике тавыш белән кабул ителә.

7. Шәһәр җирлеге Советы үз-үзен таркату турындагы тәкъдим кире каккан очракта, үз-үзен таркату турында кабат инициатива үз-үзен таркату турындагы мәсьәлә буенча тавыш биргән көннән бер елдан да соңга калмыйча күрсәтелергә мөмкин.

44 Статъя. Шәһәр җирлеге Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Шәһәр җирлеге Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:
 - 1) үлем;
 - 2) үз теләге белән отставкалар;
 - 3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яисә чикләнгән эшчән дип тану;
 - 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип игълан итү;
 - 5) судның гаепләү карарының үз көченә керүе;
 - 6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;
 - 7) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату' - аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә аларга Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданы яисә башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданы чит ил дәүләте гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы, җирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы;
 - 8) сайлаучылар фикере;
 - 9) шәһәр җирлеге Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;
 - 10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә җибәрү;

11) халыкка турыдан-туры ихтыяр белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен кирәкле муниципаль хокукый актны бастырып чыгару срогын бозу;

12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән башка очрактарда.

2. Шәһәр жирлеге Советының шәһәр жирлеге Советы депутаты вәкаләтләрән вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә.

Татарстан Республикасы Президентының шәһәр жирлеге Советы депутаты вәкаләтләрән вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләрнең вакытыннан алда туктатылуына нигез барлыкка килгән көн-әлегә гариза шәһәр жирлеге Советына кергән көн.

3. Шәһәр жирлеге Советының әлегә статьяның 1 өлешендәгә 1-7, 10 һәм 11 пунктларында күрсәтелгән очрактарда шәһәр жирлеге Советы депутаты вәкаләтләрән туктату турында Карарында шәһәр жирлеге Советы депутаты вәкаләтләрән туктату көне билгеләнә.

4. Шәһәр жирлеге Советы депутаты вәкаләтләре, әлегә статьяның 1 өлешендәгә 8 пункттында каралган очракта, шәһәр жирлеге Советы депутатын чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтижәләрен рәсми бастырып чыгарган көннән туктатыла.

5. Шәһәр жирлеге Советы депутаты вәкаләтләре әлегә статьяның 1 өлешендәгә 9 пункттында каралган очракта, шәһәр жирлеге Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

6. Шәһәр жирлеге Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, депутатның өстәмә сайлаулар Федераль Закон, 2007 елның 7 маендагы 21-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Сайлау кодексы нигезендә билгеләнә.

7. Шәһәр жирлеге Советы депутаты вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә үтәмәгән очракта вакытыннан алда туктатыла.

IV бүлек. ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕ БАШЛЫГЫ

45 Статья. Шәһәр жирлеге башлыгы-шәһәр жирлегенәң югары вазыйфаи заты

1. Шәһәр жирлеге башлыгы шәһәр жирлегенәң иң югары вазыйфаи заты булып тора.

2. Шәһәр жирлеге башлыгы шәһәр жирлеге Советы тарафыннан сайлана һәм аның рәисе булып тора.

3. Шәһәр жирлеге башлыгының рәсми исеме – «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге башлыгы.

4. Шәһәр жирлеге башлыгы вазыйфасы буенча Зеленодольск муниципаль районы Советы депутаты булып тора.

46 Статья. Шәһәр жирлеге башлыгын сайлау тәртибе

1. Шәһәр җирлеге башлыгы яңа сайланган шәһәр җирлеге Советының беренче сессиясендә шәһәр җирлеге Советы депутатлары арасынан яшерен тавыш бирү юлы белән шәһәр җирлеге Советы вәкаләтләре вакытына сайлана. Шәһәр җирлеге башлыгын сайлау шәһәр җирлеге Советы депутатлары тарафыннан тәкъдим ителә торган кандидатлар арасынан, шул исәптән шәһәр җирлеге халкы, иҗтимагый берләшмәләр, Татарстан Республикасы Президенты тәкъдимнәре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Шәһәр җирлеге Советы депутаты, әгәр аны сайлау өчен шәһәр җирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан яртысыннан артыгы тавыш бирсә, шәһәр җирлеге башлыгы итеп сайланган дип санала.

3. Сайланганнан соң шәһәр җирлеге башлыгы түбәндәге ант бирә: «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Башлыгы вазыйфаларын башкарганда Россия Федерациясе Конституциясен һәм законнарын, Татарстан Республикасы Конституциясен һәм законнарын, «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставын үтәргә, «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге халкының тормыш-көнкүрешен тәмин итү, кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен яклау өчен бөтен көчен һәм белемнәрен куярга.

47 Статья. Шәһәр җирлеге башлыгы статусы

1. Шәһәр җирлеге башлыгы даими нигездә эшли.

2. Шәһәр җирлеге башлыгы даими нигездә биләп торучы Яшел Үзән муниципаль районы Советында сайланган очракта, ул шәһәр җирлеге башлыгы вәкаләтләрен бушатылмаган нигездә башкара.

3. Үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы шәһәр җирлеге башлыгы хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыйльләнергә;

2), түбәндәге очрактан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми җыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми җыелышында катнашу (конференция), Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнехановның Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнехановның Татарстан Республикасы Президенты Р.Н.

Миңнеханов тарафыннан билгелэнгән тәртиптә, Татарстан Республикасы законы белән билгелэнгән тәртиптә;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләренң берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өләшләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталында өләшләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен);

д) федераль законнарда каралган башка очраklar;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданнылыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенң халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә.

4. Шәһәр жирлегә башлыгы «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы федераль закон, 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» Федераль закон, «аерым категория затларның аерым категорияләренә счетлар (кертәмнәр) ачарга һәм аларны (кертәмнәр) ачарга, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында кулдагы акча һәм кыйммәтләренә саклауны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгелэнгән чикләүләренә, тыюларны үтәргә, чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) алардан файдалану».

5. Шәһәр жирлегә башлыгы үз эшчәнлегендә шәһәр жирлегә халкына һәм шәһәр жирлегә советына федераль закон һәм әлегә Устав нигезендә хисап тотылды һәм хисап тотылды.

6. Шәһәр жирлегә башлыгы шәһәр жирлегә Советына ел саен үз эшчәнлекләренә нәтижәләре турында отчет бирә.

48 Статья. Шәһәр жирлегә башлыгы вәкаләтләре

Шәһәр жирлегә башлыгы:

- 1) башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары, гражданнар һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә шәһәр жирлеге исеменнән эш итә, ышанычнамәсез шәһәр жирлеге исеменнән эш итә;
- 2) шәһәр жирлеге Советы эшен оештыра, шәһәр жирлеге советы утырышларын чакыра һәм аларга рәислек итә;
- 3) шәһәр жирлеге Советының чираттан тыш утырышы чакыруын таләп итәргә хокуклы;
- 4) Әлеге уставта билгеләнгән тәртиптә шәһәр жирлеге Советы тарафыннан кабул ителгән хокукый актларга кул куя һәм халыкка житкерә;
- 5) үз вәкаләтләре чикләрендә шәһәр жирлеге Советы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча хокукый актлар чыгара;
- 6) шәһәр жирлеге Советы эшендә хәбәрдарлыкны һәм жәмәгәтчелек фикерен исәпкә алуны тәмин итү буенча чаралар күрә;
- 7) гражданнарны кабул итүне, аларның мөрәжәгатьләрен, гаризаларын һәм шикаятьләрен карауны оештыра;
- 8) шәһәр жирлеге Советы утырышлары беркетмәләренә кул куя;
- 9) шәһәр жирлеге Советы аппараты эшенә житәкчелек итә;
- 10) шәһәр жирлеге Советының контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны координацияли;
- 11) шәһәр жирлеге советын карап тоту һәм аларның эшчәнлеген тәмин итү өчен шәһәр жирлеге бюджетында каралган чыгымнар буенча акча бүлүче булып тора;
- 12) Закон һәм әлеге Устав нигезендә гражданнарның турыдан-туры ихтыярын белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру буенча шәһәр жирлеге Советының хокукый актын кабул итүне оештыра;
- 13) шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнарының федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, башка федераль органнар, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән шәһәр жирлеге территориясендә эш итүче кирәкле үзара хезмәттәшлеген тәмин итә;
- 14) шәһәр жирлеге исеменнән дәүләт хакимияте органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары белән икътисадый һәм социаль-мәдәни өлкәләрдә хезмәттәшлек турында шартнамәләр һәм килешүләр, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән үзара хезмәттәшлек һәм гамәлләрне координацияләү турында килешүләр һәм килешүләр төзи;
- 15) финанс органы турындагы Нигезләмә нигезендә бюджетның агымдагы үтәлешен контрольдә тотарга.
- 16) жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәмин итә;
- 17) муниципаль-шәхси партнерлык проектын гамәлгә ашыру турында муниципаль-хосусый партнерлык өлкәсендә карарлар кабул итә, әгәр гавами партнер булып муниципаль берәмлек торса йә муниципаль берәмлек катнашында уртак конкурс уздыру планлаштырыла (Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы катнашында уртак конкурс уздыру планлаштырыла торган

очрактардан тыш), шулай ук «дәүләт-хосусый партнерлык турында» 2015 елның 13 июлендәге 224-ФЗ номерлы Федераль законда каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру күздә тотыла), «муниципаль-шәхси партнерлык һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» гы Федераль закон, башка федераль законнар һәм Россия Федерациясенә норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары, шәһәр җирлеге Уставы һәм шәһәр җирлеге Советының норматив хокукый актлары;

18) «Россия Федерациясендә дәүләт-хосусый партнерлык, муниципаль-хосусый партнерлык һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2015 елның 13 июлендәге 224-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 2 өлешендә каралган вәкаләтләрне гамәлгә ашыруга вәкаләтле җирле үзидарә органы билгели;

19) «Россия Федерациясендә дәүләт-хосусый партнерлык, муниципаль-хосусый партнерлык һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2015 елның 13 июлендәге 224-ФЗ номерлы Федераль законның 9 статьясындагы 2-5 өлешләре нигезендә проектның нәтиҗәләгән бәяләү уздыру һәм аның чагыштырма өстенлеген билгеләү өчен Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органына муниципаль-хосусый партнерлык проектын җибәрә;

20) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән муниципаль берәмлекләр башлыклары карамагына кертелгән башка вәкаләтләрне, шулай ук әлеге Устав, шәһәр җирлеге Советы карарлары белән шәһәр җирлеге башлыгы компетенциясенә кертелгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

49 Статья. Шәһәр җирлеге башлыгы урынбасары

1. Шәһәр җирлеге башлыгы тәкъдиме белән шәһәр җирлеге Советы тарафыннан депутатлар арасынан шәһәр җирлеге башлыгы урынбасары сайлана.

2. Шәһәр җирлеге Советы депутаты, әгәр аны сайлау өчен шәһәр җирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан яртысыннан артыгы тавыш бирсә, шәһәр җирлеге башлыгының сайланган урынбасары булып санала.

3. Шәһәр җирлеге башлыгы урынбасары шәһәр җирлеге Советы Регламентында билгеләнгән вазыйфаларны бүлү буенча функцияләрне башкара, шәһәр җирлеге Башлыгы йөкләмәләрен үти, ә вакытлыча булмаганда (авыруга яки ялга китүгә бәйле рәвештә) яки үз бурычларын үти алмаган яисә вәкаләтләрен вакытыннан алда туктаткан очракта, шәһәр җирлеге Башлыгы вазыйфаларын башкара.

4. Шәһәр җирлеге башлыгы урынбасарының рәсми исеме – «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы башлыгы урынбасары».

5. Шәһәр җирлеге башлыгы урынбасары үз вәкаләтләрен азат ителгән яки бушатылмаган нигездә башкара. Шәһәр җирлеге башлыгы урынбасарының эш шартлары шәһәр җирлеге башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы шәһәр җирлеге башлыгы урынбасары хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлегенә белән шәхсэн яки ышанычлы затлар аша шөгыйльләнергә;

2) түбәндәге очрақлардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында катнашу (конференция)), Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Президенты р. н. Миңнехановның Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнехановның Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнеханов тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләренң берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталында өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен);

д) федераль законнарда каралган башка очрақлар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенң халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә.

5. Жирлек башлыгы урынбасары 2008 елның 25 декабрдәге «Коррупциягә каршы тору турында» 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләренә, тьюларны үтәргә, бурычларны үтәргә

тиеш. Шәһәр жирлеге Советы депутаты вәкаләтләре 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль законда, 2012 елның 3 декабрдәгә 230-ФЗ номерлы «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» Федераль законда, «аерым категория затларның аерым категорияләренә счетлар (кертемнәр) ачарга һәм аларны ачарга, чит ил банкларында кулдагы акча һәм кыйммәтләрне саклауны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәмәгән очракта вакытыннан алда туктатыла, әгәр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы каралмаган булса, «чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яисә) алардан файдалану» темасына Россия Федерациясә Хөкүмәте карары кабул ителде.

Шәһәр жирлеге башлыгы урынбасары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле башка чикләүләр федераль законнар белән билгеләнә.

6. Шәһәр жирлеге башлыгы урынбасары вәкаләтләре әлегә Уставның 44 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләр буенча вакытыннан алда туктатыла.

Шәһәр жирлеге башлыгы урынбасарының вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә үтәмәгән очракта вакытыннан алда туктатыла.

7. Шәһәр жирлеге башлыгы урынбасары шәһәр жирлеге башлыгы инициативасы буенча яисә шәһәр жирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән бер өлешә таләбе буенча кабул ителә торган шәһәр жирлеге Советы карары буенча да вазыйфадан теләсә кайсы вакытта чакыртып алынырга мөмкин. Шәһәр жирлеге Башлыгы урынбасарын чакыртып алу турындагы карар шәһәр жирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

50 Статья. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларга салына торган чикләүләр һәм вазыйфалар

1. Шәһәр жирлеге башлыгы, шәһәр жирлеге башлыгы урынбасары вазыйфаларын биләүгә дөгъва итүче гражданнар һәм шәһәр жирлеге башлыгы, шәһәр жирлеге башлыгы урынбасары вазыйфаларын биләүче затлар Татарстан Республикасы Президентына үзләренә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыралар.

2. Шәһәр жирлеге башлыгы, шәһәр жирлеге башлыгы урынбасары вазыйфаларын биләүче затларның керемнәре, чыгымнары, милке һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр Зеленодольск муниципаль районы сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырыла һәм (яки) массакуләм мәгълүмат чараларын муниципаль хокукий актлар белән билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару өчен бирелә.

3. Керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында әлеге статьяның 1 өлеше нигезендә тапшырыла торган белешмәләрнең дөрөсләгән һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы Президенты карары буенча Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статьяның 3 өлеше нигезендә гамәлгә ашырылган тикшерү нәтижәсендә шәһәр жирлегә башлыгы, шәһәр жирлегә башлыгы урынбасары вазыйфаларын биләүче зат тарафыннан 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы торы турында» Федераль закон, 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның чыгымнарының һәм башка затларның аларның керемнәренә туры килүен тикшереп торы турында» Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәмәү фактларын ачыклаганда, «Аерым категория затларга сәчетләп (кәртеменә) ачарга һәм сакларга, Россия Федерациясә территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында акчалата акчаларны һәм кыйммәтләренә сакларга, чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән Татарстан Республикасы Президенты, шәһәр жирлегә башлыгы, шәһәр жирлегә башлыгы урынбасары вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә күрсәтелгән затларга карата шәһәр жирлегә Советына башка җаваплылык, вәкаләтләр вәкил тиешләр карар кабул итәргә, яки судка мөрәҗәгать итәргә тиеш.

51 Статья. Шәһәр жирлегә башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Шәһәр жирлегә башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үләр;
- 2) үз теләгә белән отставкалар;
- 3) «Россия Федерациясендә жирләр үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74.1 статьясы нигезендә отставкага җибәрү;
- 4) «Россия Федерациясендә жирләр үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясы нигезендә вазыйфадан читләшү;
- 5) суд тарафыннан эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшчән дип тану;
- 6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип игълан итү;
- 7) судның гаепләү карарының үз көченә керүе;
- 8) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;
- 9) Россия Федерациясә гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы жирләр үзидәрә органнарына сайланьрга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә аларга Россия Федерациясә гражданының Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләтә территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданы яисә башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясә гражданы чит ил дәүләтә гражданлыгы булган Россия Федерациясә гражданы, жирләр үзидәрә органнарына сайланьрга хокуклы;

10) сайлаучылар тарафыннан фикерләр;

11) сәламәтлек торышы буенча шәһәр жирлеге башлыгы вәкаләтләрен суд тәртибендә билгеләнгән чыдамлылык сәләте;

12) шәһәр жирлеген үзгәртеп кору, аның өлешләре һәм өлешләре нигезендә башкарыла. 3, 3.1-1, 3.2, 3.3, 4 - 6.2, 7 - 7.2 «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы, шулай ук шәһәр жирлеге бетерелгән очракта;

13) шәһәр жирлеге тарафыннан аның шәһәр округы белән берләшүенә бәйләү рәвештә муниципаль берәмлек статусы югалган очракта;

14) турыдан-туры ихтыяр белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен таләп ителә торган муниципаль хокукый актны бастырып чыгару срогын бозу;

15) шәһәр жирлеге сайлаучылары саны арткан очракта, шәһәр жирлеге яисә шәһәр жирлеге белән шәһәр округы берләшмәсе чикләрен үзгәртү нәтижәсендә килеп чыккан 25 проценттан артык очракта;

16) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә үтәмәү.

2. Шәһәр жирлеге башлыгының вәкаләтләре шулай ук 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы тору турында» гы Федераль законда, 2012 елның 3 декабрдәгә 230-ФЗ номерлы «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» гы Федераль законда, «аерым категория затларның аерым категорияләренә счетлар (кертмәнәр) ачуны һәм аларны ачуны, чит ил банкларында кулдагы акча һәм кыйммәтләренә саклауны тыю турында» гы 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә, «тыюларны, тыюларны үтәмәүгә бәйләү рәвештә дә, Россия Федерациясә территориясеннән читтә урнашкан чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) алардан файдалану» темасына түгәрәк өстәл» утырышы узды.

3. Шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жиберү турындагы мәсьәләне караганда, утырыш шәһәр жирлеге Советы депутаты, моңа вәкаләтле шәһәр жирлеге Советы Рәисе рәислегендә уза.

4. Шәһәр жирлеге башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган яки суд карары буенча процессуаль мәжбүри итү чараларын кулланган очракта, аны сак астына алу яки вазыйфадан вакытлыча азат итү рәвешендә вакытлыча шәһәр жирлеге башлыгы урынбасары башкара.

5. Шәһәр жирлеге башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, әлегә статьяның 1-11 өлешендә һәм 2 өлешендә күрсәтелгән нигезләр буенча, шәһәр жирлегенә яңа башлыгын сайлау шәһәр жирлеге Советының якындагы утырышында гамәлгә ашырыла.

6. Шәһәр жирлеге башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, шәһәр жирлеге Советы тарафыннан үз составыннан яисә конкурс комиссиясә тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан сайлап алына торган шәһәр

жирлеге башлыгын сайлау вәкаләтләре туктатылган көннән алты айдан да соңга калмыйча гамәлгә ашырыла.

Шул ук вакытта әгәр шәһәр жирлеге Советының вәкаләтләре вакыты чыкканчы алты айдан да ким вакыт калса, шәһәр жирлеге башлыгын шәһәр жирлеге Советы составыннан сайлау яңа сайланган шәһәр жирлеге Советының беренче утырышында, ә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан шәһәр жирлеге башлыгын сайлау хокуклы составта шәһәр жирлеге Советы сайланганнан соң өч ай дәвамында башкарыла.

7. Вәкаләтләре шәһәр жирлеге башлыгы вазыйфасыннан читләштерү турында Татарстан Республикасы Президентының хокукый акты нигезендә йә шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турында шәһәр жирлеге Советы карары нигезендә вакытыннан алда туктатылган шәһәр жирлеге башлыгы әлеге хокукый актка яисә суд тәртибендә карарга шикаять бирсә, шәһәр жирлеге Советы үз составыннан яисә кандидатлардан шәһәр жирлеге Советы тарафыннан сайлана торган шәһәр жирлеге башлыгын сайлау турында Карар кабул итү хокукында түгел, конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән карар законлы көченә кергәнче.

52 Статья. Шәһәр жирлеге башлыгының отставкага китүе

1. Шәһәр жирлеге Советы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә шәһәр жирлеге башлыгын шәһәр жирлеге Советы депутатлары инициативасы яисә Татарстан Республикасы Президенты инициативасы белән отставкага жибәрергә хокуклы.

2. Шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү өчен нигез булып тора:

1) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 75 статьясындагы 1 өлешенә 2 һәм 3 пунктларында каралган нәтижәләргә китергән (китергән) шәһәр жирлеге башлыгының карарлары, гамәлләре (гамәл кылмаулары);

2) жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, башка федераль законнарда, әлеге Уставта каралган вәкаләтләренә гамәлгә ашыру буенча өч һәм аннан да күбрәк ай дәвамында жирле үзидарә органнарының федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итү буенча бурычларын һәм (яисә) бурычларын үтәмәгән өчен жирле үзидарә органнарына;

3) шәһәр жирлеге башлыгы эшчәнлегенә шәһәр жирлеге Советы тарафыннан ике тапкыр рәттән ел саен бирелә торган хисап нәтижәләре буенча канәгатьләнмәслек бәя бирү;

4) «коррупциягә каршы торышы турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда, «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп торышы турында» 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда

билгелэнгән чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәмәү, аерым категория затларның счетларын (кертемнәрен) ачуны һәм саклауны, Россия Федерациясә территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында акчалата акчалар һәм кыйммәтләренә саклауны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда, ия булу һәм (яки) файдаланырга чит ил финанс инструментлары»;

5) расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйлә рәвештә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренә тигезлегенә дәүләт гарантияләрен массакүләм төстә бозуга, раса, милли, тел яки дини билгеләр буенча хокукларны һәм дискриминацияне чикләүгә һәм дискриминациягә юл куймау, әгәр бу милләтара һәм конфессиональара татулыкны бозуга китерә һәм милләтара (этникара) һәм конфессияара конфликтлар барлыкка килүгә ярдәм итә.

3. Шәһәр жирлеге Советы депутатларының шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турында шәһәр жирлеге Советы депутатларының билгелэнгән саныннан кимендә өчтән бер өлешен күрсәткән инициативасы шәһәр жирлеге Советына кертелә торган мөрәжәгать рәвешендә рәсмиләштерелә. Күрсәтелгән мөрәжәгать шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турында шәһәр жирлеге Советы карары проекты белән бергә кертелә. Әлеге инициативаны шәһәр жирлеге башлыгы һәм Татарстан Республикасы Президентына тәкъдим итү турында күрсәтелгән мөрәжәгать шәһәр жирлеге Советына кертелгән көннән соң килүче көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

4. Рассмотрение инициативы депутатов Совета городского поселения об удалении Главы городского поселения в отставку осуществляется с учетом мнения Президента Республики Татарстан.

5. Шәһәр жирлеге Советы депутатларының шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турындагы инициативасын караганда, жирле үзидарә органнары тарафыннан федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәмин итүгә кагылышлы мәсьәләләренә һәм (яисә) шәһәр жирлеге башлыгының нәтижәләргә китергән (китергән) гамәлләрен, гамәлләрен (гамәл кылмавына) кагылышлы мәсьәләләренә карау күздә тотыла., «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 75 статьясындагы 1 өлешенә 2 һәм 3 пунктларында каралган, шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турында карар бары тик Татарстан Республикасы Президенты ризалыгы белән генә кабул ителергә мөмкин.

6. Татарстан Республикасы Президентының шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турындагы инициативасы мөрәжәгать рәвешендә рәсмиләштерелә, ул шәһәр жирлеге Советына шәһәр жирлеге Советының тиешле карары проекты белән бергә кертелә. Әлеге инициативаны шәһәр жирлеге башлыгына тәкъдим итү турында әлеге мөрәжәгатьне шәһәр жирлеге Советына керткән көннән соң килүче көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

7. Шәһәр жирлеге Советы депутатлары яисә Татарстан Республикасы Президентының шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турындагы

инициативасын карау тиешле мөрәжәгать кергән көннән бер ай эчендә шәһәр жирлеге Советы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

8. Жирлек Советының шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турындагы карары кабул ителгән дип санала, әгәр аның өчен шәһәр жирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән икесе тавыш бирсә.

9. Шәһәр жирлеге Советының шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турындагы карары шәһәр жирлеге Советы утырышында рәислек итүче депутат тарафыннан имзалана.

10. Шәһәр жирлеге Советы тарафыннан шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турында Карар кабул ителгән очракта, шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турында Карар кабул ителергә тиеш:

1) тиешле утырышны уздыру датасы һәм урыны турында аларга алдан хәбәрнамә алу, шулай ук шәһәр жирлеге Советы депутатлары яисә Татарстан Республикасы Президенты мөрәжәгәте һәм аны отставкага жибәрү турында шәһәр жирлеге Советы карары проекты белән танышу;

2) аңа шәһәр жирлеге Советы депутатларына отставкага жибәрү өчен нигез буларак куела торган хәлләргә карата аңлатма бирү мөмкинлеге бирү.

11. Шәһәр жирлеге башлыгы аны отставкага жибәрү турында шәһәр жирлеге Советы карары белән килешмәгән очракта, ул үзенең аерым фикерен язма рәвештә бәян итәргә хокуклы.

12. Шәһәр жирлеге Советының шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турындагы карары кабул ителгән көннән биш көннән дә соңга калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Әгәр шәһәр жирлеге башлыгы аны отставкага жибәрү мәсьәләсе буенча үзенең аерым фикерен язмага белдерсә, ул шәһәр жирлеге Советының күрсәтелгән карары белән бер үк вакытта басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.

13. Әгәр шәһәр жирлеге Советы депутатлары яисә Татарстан Республикасы Президентының шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турындагы инициативасы шәһәр жирлеге Советы тарафыннан кире кагылган булса, шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жибәрү турындагы мәсьәлә шәһәр жирлеге Советы утырышын үткәргән көннән ике айдан да соңга калмыйча шәһәр жирлеге Советына кабат карауга чыгарылырга мөмкин.

14. Шәһәр жирлеге башлыгы, аңа карата шәһәр жирлеге Советы тарафыннан аны отставкага жибәрү турында Карар кабул ителгән, әлеге карарга карата шикаять белдерү турында гариза белән мондый карар рәсми басылып чыккан көннән соң 10 көн эчендә судка мөрәжәгать итәргә хокуклы.

Суд гаризаны карарга һәм гариза биргән көннән соң 10 көннән дә соңга калмыйча карар кабул итәргә тиеш.

V бүлек. ЫШАНЫЧ ЮГАЛУ СӘБӘПЛӘ, ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕНДӘ
МУНИЦИПАЛЬ ВАЗЫЙФАЛАРНЫ БИЛӘҮЧЕ ЗАТЛАРНЫ ЭШТӘН АЗАТ ИТҮ
(ВАЗЫЙФАДАН АЗАТ ИТҮ)

53 Статъя. Ышаныч югалуга бәйле рәвештә, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларны эштән азат итү (вазыйфадан азат итү)

1. Федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль норматив хокукый актларда каралган тәртиптә муниципаль вазыйфа биләүче зат, ышаныч югалуга бәйле рәвештә, эштән азат ителергә (вазыйфадан азат ителергә) тиеш:

1) мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм (яки) жайга салу буенча зат тарафыннан чаралар күрү, аны яклавы ул булган;

2) зат тарафыннан үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирү яисә, әгәр федераль законнарда башкача билгеләнмәгән булса, белә торган дәрәс булмаган яки тулы булмаган белешмәләр бирү;

3) затның, Федераль законда билгеләнгән очраклардан тыш, коммерция оешмасы белән идарә итү органы эшчәнлегендә түләүле нигездә катнашуы;

4) осуществления лицом предпринимательской деятельности;

5) затның, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм Россия Федерациясе территориясендә эш итүче башка чит ил коммерцияле булмаган оешмалары һәм аларның структур бүлекчәләре составына керүе.

2. Үзенә буйсынган затның мәнфәгатьләр конфликтна китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынуы барлыкка килүе турында мәгълүм булган муниципаль вазыйфаны биләп торучы зат тарафыннан үзенә буйсынган зат тарафыннан мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм (яки) жайга салу чаралары кабул ителгән очракта да, ышаныч югалуга бәйле рәвештә эштән азат ителергә (вазыйфадан азат ителергә) тиеш.

3. «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалу сәбәпле, тиешле вазифаны биләп торган жирле үзидарә органы тарафыннан муниципаль вазифаны биләп торучы затка карата эштән азат итү (вазыйфадан азат итү) рәвешендәге түләттерү турында белешмәләр әлеге зат үз вазифасын биләп торган затлар реестрына кертелә.

VI бүлек. ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

54 Статъя. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты-шәһәр жирлеге жирле үзидарә башкарма комитеты

1. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты әлеге Уставта жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү буенча вәкаләтләр һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен вәкаләтләр бирелгән жирле үзидарә башкарма-боеру органы булып тора.

2. Шәһәр җирлеге Башкарма комитетының тулы рәсми исеме-Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Карамалы Тау шәһәр җирлеге башкарма комитеты. Җирлек Башкарма комитетының кыскартылган рәсми атамасы-ТР Түбән Кама муниципаль районы Башкарма комитеты.

3. Шәһәр җирлеге башкарма комитеты шәһәр җирлеге Советына, шәһәр җирлеге башлыгына һәм шәһәр җирлегендә яшәүчеләргә хисап тотты һәм контрольдә тотылды.

4. Шәһәр җирлеге башкарма комитетының мөһере, бланклары бар.

5. Шәһәр җирлеге башкарма комитеты эшчәнлеген тәмин итү чыгымнары җирлек бюджетында Россия Федерациясе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

55 Статъя. Шәһәр җирлеге башкарма комитеты структурасы

1. Шәһәр җирлеге башкарма комитеты структурасы шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе тәкъдиме белән раслана.

2. Шәһәр җирлеге башкарма комитеты структурасына шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе, шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе урынбасарлары, башка вазыйфай затлар һәм (яки) шәһәр җирлеге Башкарма комитетының тармак (функциональ) органнары керә.

3. Шәһәр җирлеге башкарма комитеты эшчәнлегендә ярдәм итү, җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча мәсьәләләрне килештереп хәл итү өчен, шәһәр җирлеге башкарма комитеты каршында шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе карары белән координация, эксперт һәм башка иҗтимагый (консультатив) Советлар төзелергә мөмкин. Күрсәтелгән Советлар шәһәр җирлеге башкарма комитеты структурасына керми. Аларда эш жәмәгать башлангычларында алып барыла.

56 Статъя. Шәһәр җирлеге башкарма комитеты вәкаләтләре

1. Шәһәр җирлеге башкарма комитеты компетенциясенә түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыру керә:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- шәһәр җирлеге бюджеты проектын эшли;

- шәһәр җирлегенң социаль-икътисади үсеш Стратегиясен эшли һәм тормышка ашыра:

- шәһәр җирлеге бюджетының үтәлешен тәмин итә;

- шәһәр җирлеге бюджеты үтәлеше турында хисап, шәһәр җирлегенң социаль-икътисади үсеш стратегиясе үтәлеше турында хисап әзерли;

- шәһәр җирлегенң икътисади һәм социаль өлкәсе торышын характерлый торган статистик күрсәткечләр җыюны һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына бирүне оештыра;

- шәһәр җирлеге бюджеты акчалары хисабына тормышка ашырыла торган озак сроклы максатчан программаларны (ярдәмче программаларны) раслай, аларны

тормышка ашыру срокларын билгели, озак сроклы максатчан программаларны эшләү һәм аларны формалаштыру һәм тормышка ашыру турында карарлар кабул итү тәртибен билгели;

2) муниципаль милек белән идарә итү, шәһәр жирлеге территориясендә предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- шәһәр жирлегенә муниципаль милеккә мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, куллану, куллану һәм арендага алу мәсьәләләрен хәл итә;

- шәһәр жирлеге Советы карары белән билгеләнә торган очракларда, шәһәр жирлеге Советы килешүенә (раславына) муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерли һәм кертә;

- муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән шәһәр жирлегенә икътисадый һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында килешүләр төзи; шәһәр жирлеге территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә;

- билгеләнгән тәртип нигезендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр булдыра, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс ягыннан тәмин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм Предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның житәкчеләрен биләп торган вазыйфадан азат итә;

- муниципаль заказ формалаштыра һәм урнаштыра; шәһәр жирлеген төзекләндерү, халыкка коммуналь хезмәт күрсәтү, социаль инфраструктура объектларын төзү һәм ремонтлау, продукция житештерү, халыкның көнкүреш һәм социаль - мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен кирәкле хезмәтләр күрсәтү, шәһәр жирлегенә үз матди һәм финанс чараларын кулланып башка эшләрне башкаруга заказ бирә;

3) территориаль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирәлекне саклау өлкәсендә:

- шәһәр жирлеге Советы раславына шәһәр жирлегенә генераль планы проектын һәм шәһәр жирлегенә башка шәһәр төзелеше документлары проектын әзерли һәм кертә, аларның үтәлешен тәмин итә;

- шәһәр жирлегенә генераль планы нигезендә территорияне планлаштыру буенча әзерләнгән документларны шәһәр жирлеге Советына раслауга әзерли һәм кертә;

- шәһәр жирлеге Советы раславына шәһәр жирлеген шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативларын кертә;

- Жир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проектын, шул исәптән мондый кагыйдәләргә үзгәрешләрне, шәһәр жирлеге Советына раслауга кертә һәм эшли;

- шәһәр жирлеге территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирә (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

- муниципаль милектә булган жирләрден рациональ файдалану һәм саклауны планлаштыруны һәм оештыруны гамәлгә ашыра;

- шәһәр жирлеге чикләрендә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен резервка ала һәм законнарда билгеләнгән тәртиптә тартып ала;

- шәһәр жирлеге чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыра;

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда биналарны, корылмаларны карауны гамәлгә ашыруны һәм мондый тикшерүләр барышында ачыкланган бозуларны бетерү турында тәкъдимнәр бирүне тәэмин итә;

- халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, тиешле органнарга предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы гамәлләре турында хәбәр итә;

- шәһәр жирлеге территориясендә дөвалау-савыктыру урыннарын һәм жирле әһәмияттәге курортларны үстерүне һәм саклауны, шулай ук жирле әһәмияттәге махсус сакланыла торган табигый территорияләрдән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны булдыра, тәэмин итә;

- Россия Федерациясенең су законнары белән билгеләнгән чикләрдә су объектлары милекчесе вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, халыкка аларны куллану чикләүләре турында хәбәр итә;

- муниципаль урман контролен гамәлгә ашыра;

- шәһәр жирлеге ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрне башкаруны тәэмин итә, федераль закон нигезендә ясалма жир участогы төзү турында килешү төзү хокукына ачык аукцион үткәрә;

- 2007 елның 24 июлендәге «кадастр эшчәнлеге турында» 221-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Комплекслы кадастр эшләрен башкаруда катнашуны тәэмин итә;

- шәһәр жирлеге территориясендә урнашкан, шәһәр жирлегеннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре булганда, дәүләт милке чикләnmәгән һәм шәһәр жирлеге территориясендә урнашкан жир кишәрлекләре белән эш итү буенча мәсьәләләрне хәл итә;

4) Төзелеш, транспорт һәм элемент өлкәсендә:

- муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыра, аның исәбен алып бара, шәһәр жирлеге территориясендә торак төзелеше өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарына мохтажлар буларак гражданның исәпкә алуны алып бара;

- Россия Федерациясе яки Татарстан Республикасы милкендә булган, авария хәлендә һәм сүтелергә яки реконструкцияләнергә тиешле күпфатирлы йортлардан тыш, муниципаль һәм шәхси торак фондының торак урыннарын яшәү өчен яраксыз итеп күчерү турында Карар кабул итә;

- шәһәр жирлегендә яшәүче һәм торак шартларын яхшыртуга мохтаж аз керемле гражданның торак законнары нигезендә торак урыннары белән тәэмин итә;

- муниципаль торак фондыннан файдалану һәм сакланышын, әлеге фондның торак биналарының билгеләнгән санитар һәм техник кагыйдәләргә һәм нормаларга, законнарның башка таләпләренә туры килүен контрольдә тоту;

- шәһәр жирлегә чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл хәрәкәтен оештыруны гамәлгә ашыра, һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәмин итә, шул исәптән парковкалар (парковка урыннары) булдыруны һәм эшләвен тәмин итә, шәһәр жирлегә чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын муниципаль контрольне гамәлгә ашыра, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

- халыкка транспорт хезмәтләре күрсәтү өчен шартлар тудыра һәм муниципаль транспорт оешмалары булдыру яисә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүгә шартнамәчел башлангычларда шәхси һәм башка транспорт предприятиеләре һәм оешмаларын жәлеп итү юлы белән шәһәр жирлегә чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыруны тәмин итә;

- шәһәр жирлегә территориясендә эш итүче жәмәгать транспортының маршрутларын, хәрәкәт графигын, тукталыш урыннарын раслый һәм (яки) килештерә;

- жәмәгать транспорты тукталышлары өчен бүлеп бирелгән урыннарны төзекләндерүне тәмин итә;

- халыкны элемент хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыруны тәмин итә;

5) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

- шәһәр жирлегә чикләрендә Халыкны электр, жылылык, газ һәм су белән тәмин итүне, су бүлүне, халыкны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә ягулык белән тәмин итүне оештыра;

- шәһәр жирлегенң коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларын, шәһәр жирлегенң транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларын, шәһәр жирлегенң социаль инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларын эшли, раслый һәм тормышка ашыра, аларга карата таләпләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә, шулай ук шәһәр жирлегә Советына аларның үтәлеше турында хисап кертә;

- создает условия для обеспечения населения услугами общественного питания, торговли и бытового обслуживания; организует рынки и ярмарки;

- организует библиотечное обслуживание населения, комплектование и обеспечение сохранности библиотечных фондов библиотек городского поселения;

- халыкның ялын оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыра;

- шәһәр жирлегә территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакуләм спорт үсеше өчен шартлар тудыра, шәһәр жирлегә территориясендә спорт объектлары төзелешен стимуллаштыру буенча чаралар күрә, муниципаль торак фонды йортлары янындагы территориядә спорт мәйданчыклары төзүне һәм карап тотуны, башка муниципаль спорт корылмаларын төзүне һәм карап тотуны

тээмин итэ, шәһәр жирлегенең рәсми физкультура-сәламәтләндрү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;

- халык күпләп ял итә торган шартлар тудыра һәм халык күпләп ял итә торган урыннарны төзекләндрүне оештыра, шул исәптән гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буе полосаларына ирекле үтеп керүен тээмин итә;

- шәһәр жирлегендә балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чаралар оештыруны һәм тормышка ашыруны тээмин итә;

- ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тээмин итә;

- күпфатирлы йортларда биналарның милекчеләренә капитал ремонт фондын формалаштыру ысуллары, капитал ремонт фондын формалаштыру ысулын сайлау тәртибе турында мәгълүмат бирү;

- күпфатирлы йортларда гомуми мөлкәткә капитал ремонт ясауда кичектергесез ихтыяж туганда, жирле бюджет акчалары хисабына кире һәм (яки) кире кайтарылмый торган нигездә өстәмә ярдәм күрсәтү тәртибен һәм очраклары Исемлеген раслау;

- күпфатирлы йортта биналарның милекчеләренә капитал ремонт фондын формалаштыру ысулын сайлау һәм күпфатирлы йортта биналарның милекчеләренә гомуми жыелышын чакыру турындагы карарны кабул итү нәтижәләре турында хәбәр итү, әгәр мондый карар Россия Федерациясе Торак кодексының 170 статьясындагы 6 өлеше нигезендә элегрәк кабул ителмәгән булса, капитал ремонт фондын формалаштыру ысулын сайлау мәсьәләсен хәл итү өчен, күпфатирлы йортта биналарның милекчеләренә капитал ремонт фондын формалаштыру ысулын сайлау турында Карар кабул ителү нәтижәләре турында хәбәр итү;

- күпфатирлы йортка карата капитал ремонт фондын формалаштыру турында Карар кабул итү, аның милекчеләре капитал ремонт фондын формалаштыру ысулын сайлап алган яки алар сайлаган ысул белән, мондый йортта биналарның милекчеләренә кабул ителгән карар турында, шул исәптән, Россия Федерациясе Торак кодексының 170 статьясындагы 7 өлеше нигезендә, системаны кулланып, хәбәр итү дә тормышка ашырылмаган;

- капитал ремонтның региональ программасы нигезендә, күпфатирлы йортта биналарның милекчеләренә кабул ителгән карар, шул исәптән системадан файдаланып, Россия Федерациясе Торак кодексының 189 статьясындагы 6 өлешендә каралган очракта, капитал ремонт үткәрү турында Карар кабул итү.

б) төзекләндрү өлкәсендә:

- каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым туплану) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнашу;

- шәһәр жирлеге Советына шәһәр жирлеге территориясен төзекләндрү кагыйдәләрен раслауга, әлеге кагыйдәләргә туры китереп шәһәр жирлеге территорияләрен төзекләндрүне, төзекләндрүне, шулай ук шәһәр жирлеге чикләрендә урнашкан шәһәр урманнарыннан, аеруча саклана торган табигать территорияләреннән файдалануны, аларны саклауны, саклауны, саклауны, торгызуны оештыру, шәһәр жирлеге чикләрендә урнашкан аеруча саклана торган

табигать территориялэрэннән файдалануны, аларны куллануны, саклауны, торгызуны оештыру;

- адресация объектларына адресларны бирэ, адресларны үзгәртэ, юкка чыгара, Дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыра.

7) гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәмин итү, Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә:

- шәһәр жирлеге территориясендә законнар, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары актлары үтәлешен, гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судта, жирле үзидарә органнарының һәм дәүләт вазыйфай затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның хокукларын бозучы актларына карата шикаять бирә;

- шәһәр жирлеге чикләрендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтүдә һәм бетерүдә катнаша;

- шәһәр жирлеге чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткәрүне тәмин итә;

- территориаль оборона һәм гражданнар обороны, халыкны һәм шәһәр жирлеге территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыра һәм тормышка ашыруны тәмин итә; гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен жирле финанс һәм матди ресурслар резервларын булдыруны тәмин итә;

- үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә халыкка гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы яки барлыкка килү куркынычы турында үз вакытында хәбәр итүне һәм хәбәр итүне тәмин итә;

- шәһәр жирлеге территориясендә авария-коткару хезмәтләре һәм (яки) авария-коткару формированиеләре эшчәнлеген булдыра, тәмин итә;

- су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау буенча чараларны тормышка ашыруны тәмин итә;

- шәһәр жирлеге милкендә булган мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне) саклауны, куллануны һәм популярлаштыруны, шәһәр жирлеге территориясендә урнашкан жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкәрләрен) саклауны гамәлгә ашыра;

- жирле традицион халык сәнгате ижатын үстерү, шәһәр жирлегендә халык сәнгатен саклап калу, торгызу һәм үстерүдә катнашу өчен шартлар тудыра;

- муниципаль сайлауларны, жирле референдумны, шәһәр жирлеге Советы депутатын чакыртып алу, шәһәр жирлеге чикләрен үзгәртү, шәһәр жирлеген үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне эзерләү һәм үткәрүне оештыру ягыннан һәм матди-техник яктан тәмин итә;

- жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар уздыруга, спорт, тамаша һәм башка массакүләм ижтимагый чаралар үткәрүгә бәйле законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

- милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, шәһәр жирлеге территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм

мәдәниятләрен саклауга һәм үстерүгә, милли азчылыкның хокукларын тормышка ашыруга, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен тәмин итүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чаралар эшли һәм тормышка ашыра.

8) шәһәр жирлеге территориясендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру өлкәсендә:

- шәһәр жирлеге территориясендә муниципаль контроль оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- шәһәр жирлеге жирле үзидарә органына гамәлгә ашыру вәкаләтләре бирелгән региональ дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшли. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

- эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольнең нәтижәлелегенә мониторинг оештыра һәм үткәрә, аны үткәрү күрсәткечләре һәм методикасы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана.

9) хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә:

- хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә муниципаль хокукый актлар кабул итә;

- хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә координация органнары булдыра;

- хокук бозулар кылуга китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерү буенча чаралар күрә;

- муниципаль берәмлек территориясендә хокук бозуларны профилактикалауда катнашучы затларның үзара хезмәттәшлеген тәмин итә;

- «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законның 17 статьясындагы 1 өлешенең 1, 7-10 пунктларында каралган хокук бозуларны профилактикалауны гамәлгә ашыра»;

- хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә башка хокукларны гамәлгә ашыра.

10) терроризмны профилактикалауда катнашу буенча жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иткәндә, шулай ук аның күренешләре нәтижәләрен минимальләштерү һәм (яки) бетерү турында:

- террорчылыкны профилактикалау, шулай ук аның күренешләре нәтижәләрен минимальләштерү һәм (яки) бетерү өлкәсендә муниципаль программаларны эшли һәм тормышка ашыра;

- шәһәр жирлегендә терроризмның асылын һәм аның ижтимагый куркынычын аңлату, шулай ук гражданның терроризм идеологиясен булдыру буенча, шул исәптән мәгълүмати материаллар, басма продукция тарату, аңлату эшләре алып бару һәм башка чаралар үткәрү юлы белән, мәгълүмати-пропаганда чараларын оештыра һәм үткәрә;

- террорчылыкны профилактикалау, шулай ук федераль башкарма хакимият органнары һәм (яки) Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары

тарафыннан оештырыла торган аның күренешлэре нәтижэләрен минимальләштерү һәм (яки) бетерү буенча чараларда катнаша;

- муниципаль милектә булган яки жирле үзидарә органнары карамагында булган объектларның террорчылыкка каршы якланышына карата таләпләрне үтәүне тәмин итә;

- террорчылыкны профилактикалауда катнашу мәсьәләләре, шулай ук аның күренешләренә нәтижэләрен минимальләштерү һәм (яки) бетерү мәсьәләләре буенча тәкъдимнәрне Татарстан Республикасы башкарма хакияте органнарына жиберә;

- террорчылыкны профилактикалауда катнашу, шулай ук аның күренешләре нәтижэләрен минимальләштерү һәм (яки) бетерү буенча жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

11) башка вәкаләтләр:

- жирлекнең архив фондларын формалаштыруны тәмин итә;

- үз вәкаләтләре чикләрендә федераль законнар нигезендә халыкара һәм тышкы икътисади элементләрне гамәлгә ашыра;

- авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итә;

- кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

- «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенә 7.1-9, 15 һәм 19 пунктларында каралган шәһәр жирлегенә жирле әһәмияткә ия мәсьәләләрен хәл итү максатларында гражданны шәһәр жирлегә өчен социаль әһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежурлыкларны) ирекле нигездә башкаруга жәлеп итү турында Карар кабул итә һәм аларны үткәрүне оештыра.

Социаль әһәмиятле эшләргә махсус һөнәри эзерлек таләп итми торган эшләр генә кертелергә мөмкин.

Социаль әһәмиятле эшләрне башкаруга төп эштән яки укудан буш вакытта өч айга бер тапқырдан да ким булмаган буш вакытта шәһәр жирлегенә эшкә яраклы балигъ булмаган кешеләре жәлеп ителә ала. Шулай ук вакытта социаль әһәмияткә ия эшләрнең дәвамлылыгы дүрт сәгаттән артык тәшкил итә алмый;

- шәһәр жирлегенә хезмәт күрсәтә торган административ участогында полиция участок уполномоченные вазыйфасын башкаручы хезмәткәргә эш урыннары бирә;

- 2017 елның 1 гыйнварына кадәр полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфа буенча бурычларны үтәү чорында торак урыны бирә;

- жәмәгать тәртібен саклауда катнашучы гражданнырга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтүне, халык дружиналары эшчәнлегә өчен шартлар булдыруны тәмин итә;

- «коммерциясез оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм күрсәтүне тәмин итә;

- шәһәр жирлеге чикләрендә коррупциягә каршы тору чараларын гамәлгә ашыра;

- шәһәр жирлеге Советы карарларын, шәһәр жирлеге башкарма комитеты карарларын һәм күрсәтмәләрен үти;

- шәһәр жирлеге башкарма комитеты бетерелгәнче кабул ителгән шәһәр жирлеге Башкарма комитетының хокукый актларын үти;

- федераль законнарда, законнарда һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында каралган шәһәр жирлеге жирле үзидарә башкарма-боеру органының бүтән вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет жирле әһәмияткә ия булмаган мәсьәләләренә хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләренә гамәлгә ашыра:

- шәһәр жирлеге музейларын булдыру;

- шәһәр жирлегендә нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнашу;

- шәһәр жирлеге территориясендә жирле милли-мәдәни мохтариятләренә хокукларын тормышка ашыру белән бәйлә эшчәнлекне тормышка ашыру өчен шартлар тудыру;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм шәһәр жирлеге территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны тормышка ашыруга ярдәм күрсәтү;

- шәһәр жирлеге территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләренә мобилизация эзәрләү чараларын оештыруда һәм тормышка ашыруда катнашу;

- муниципаль Янгын сагы булдыру;

- туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

- кеше хокукларын тәмин итүгә жәмәгать контролен һәм мәжбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм күрсәтүне гамәлгә ашыручы ижтимагый күзәтчелек комиссияләренә ярдәм күрсәтү;

- «Россия Федерациясендә инвалидларның социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалидлар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтү;

- торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданның муниципаль торак фондыннан торак урыннары бирү;

- шәһәр жирлеге территориясендә яшәүче хужасыз хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлекне тормышка ашырганда чаралар оештыру;

- «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру»;

- инвалидларга, сәламәтлекләре чикләнгән затларга, адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм күрсәтү;

- «кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законнда каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру.

57 Статъя. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе

1. Шәһәр жирлеге башкарма комитетын шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе житәкли.

2. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе әлеге вазифага контракт буенча билгеләнә торган шәһәр жирлеге жирле үзидарә органы булып тора.

3. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе үз вәкаләтләрен даими нигездә башкара.

4. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе эшмәкәрлек, шулай ук башка түләүле эшчәнлек белән, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлекләрдән тыш, шөгыйльләнгән алмый. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дөүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданныгы булмаган затлар хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе, Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары, аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.

5. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы федераль закон, 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы «дөүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» Федераль закон, «аерым категория затларның аерым категорияләренә счетлар (кертемнәр) ачарга һәм аларны ачарга, чит ил банкларында кулдагы акча һәм кыйммәтләргә саклауны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә тиеш, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) алардан файдалану» темасына «түгәрәк өстәл» утырышы узды.

6. Аерым оештыру-боеру функцияләрен гамәлгә ашыру өчен шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасарлары бар. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе вакытлыча булмаганда (авыруга яки ялга бәйлә рәвештә) яисә аның үз вазыйфаларын башкару яисә вәкаләтләргә вакытыннан алда туктатылмаса, шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасарларының берсе вазыйфаларны билгеләнгән бүлүгә туры килә.

7. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе:

1) шәһәр жирлеге Советына контрольдә тотылды һәм хисап тотылды;

2) шәһәр жирлеге советына үз эшчәнлеге һәм шәһәр жирлеге башкарма комитеты эшчәнлеге нәтижәләре, шул исәптән шәһәр жирлеге Советы тарафыннан куелган мәсьәләләргә хәл итү турында еллык хисапларны тәкъдим итә;

3) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган жирле эһәмияттәге мәсьәләләргә һәм аерым дәүләт вәкаләтләрен шәһәр жирлеге башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашыруны тәмин итә.

58 Статъя. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесен билгеләү тәртибе

1. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесен билгеләү конкурс нигезендә башкарыла.

2. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе өчен контракт шартлары шәһәр жирлеге Советы тарафыннан жирле эһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү буенча вәкаләтләргә гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә раслана.

3. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе вазифасына кандидатлар булырга тиеш:

югары белем бирү бүлегә;

- муниципаль хезмәт стажы ике елдан да ким булмаган яки белгечлек, юнәлеш буенча дүрт елдан да ким булмаган эш стажы;

- милек формаларына бәйсез рәвештә оешма житәкчесе, житәкчесе урынбасары, дәүләт органы, жирле үзидарә органы, шулай ук аларның структур бүлекчәләре житәкчеләре вазифаларында биш елдан да ким булмаган идарә итү эшчәнлеге тәҗрибәсе. Идарә эшчәнлеге астында оешма житәкчесе, житәкче урынбасары, дәүләт органы, Муниципаль орган, шулай ук аларның структур бүлекчәләре житәкчеләре вазифаларында эшләү аңлашыла. Башкарма комитет житәкчесе вазифасына контракт буенча билгеләнә торган кандидатларга өстәмә таләпләр шулай ук шәһәр жирлеге Уставы белән билгеләнергә мөмкин;

- шәһәр жирлеге Советы карары белән билгеләнә торган башкарма комитет житәкчесе вазифаи бурычларын үтәү өчен кирәкле күләмдә эшлекле сыйфатлар һәм күнекмәләр.

4. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе вазифасын биләүгә Конкурс әлегә Устав һәм шәһәр жирлеге Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

5. Конкурс шартлары, аны үткәрү датасы, вакыты һәм урыны турында белешмәләр, контракт проекты массакүләм мәгълүмат чараларында конкурс уздырылган көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча басылып чыгарга тиеш.

6. Конкурсны үткәрү өчен Конкурс комиссиясе төзелә.

7. Конкурс комиссиясе эгъзаларының гомуми саны шәһәр жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә. Конкурс комиссиясен формалаштырганда конкурс комиссиясе эгъзаларының яртысы – шәһәр жирлеге Советы, ә икенче яртысы-Яшел Үзән муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе итеп билгеләнә.

8. Зат шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан шәһәр жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә.

9. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе белән килешү шәһәр жирлеге башлыгы тарафыннан төзелә.

59 Статъя. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең вәкаләтләре вакыты

1. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе белән Контракт шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына затны билгеләү турында Карар кабул иткән шәһәр жирлеге Советының вәкаләтләре срогы (яңа чакырылыш шәһәр жирлеге Советы эшли башлаганчыга кадәр), әмма кимендә ике елга төзелә.

2. Шәһәр жирлеге Советы вәкаләтләре вакыты чыккач, шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе үз вәкаләтләрен билгеләнгән тәртиптә шәһәр жирлеге Башкарма комитетының яңа житәкчесе билгеләнгәнчегә кадәр гамәлгә ашыруын дәвам итә.

60 Статъя. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе вәкаләтләре

Башкарма комитет житәкчесе:

1) шәһәр жирлеге башкарма комитеты эшчәнлегенә бертөсле идарә итү принципларында житәкчелек итә һәм шәһәр жирлеге башкарма комитеты тарафыннан аның компетенциясенә керүче вәкаләтләрнең үтәләше өчен шәхси жавап тотат;

2) шәһәр жирлеге башкарма комитетын шәһәр жирлеге Советы, шәһәр жирлеге башлыгы, шәһәр жирлегенә башка жирле үзидарә органнары һәм башка муниципаль берәмлекләр, дәүләт хакимияте органнары, гражданныр һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә тәкъдим итә;

3) шәһәр жирлеге Советы каравына шәһәр жирлеге бюджеты проектларын һәм аның үтәләше турында хисапларны тәкъдим итә;

4) шәһәр жирлеге Советы каравына шәһәр жирлегенә социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проектларын һәм аларның үтәләше турында хисапларны тәкъдим итә;

5) шәһәр жирлеге Советы раславына Башкарма комитет структурасы проектын кертә, шәһәр жирлеге башлыгы белән килештереп, шәһәр жирлеге Башкарма комитетының штат расписаниесен раслый, хезмәткәрләрнең чик саны һәм хезмәт өчен түләү фонды белән билгеләнгән структурага туры килә;

6) шәһәр жирлеге башлыгы белән язмача килешенеп, шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасарларын билгеләп куя һәм вазыйфаларыннан азат итә, алар арасында вазыйфаларны бүлә, муниципаль хезмәткәрләрне һәм шәһәр жирлеге Башкарма комитетының башка хезмәткәрләрен вазыйфага билгели һәм вазыйфадан азат итә, аларның эшчәнлеген контрольдә тотат, аларга карата кызыксындыру һәм дисциплинар жаваплылык чараларын куллана;

7) расланган бюджет нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә шәһәр җирлеге акчалары белән эш итә, судта муниципаль берәмлек исемнән муниципаль берәмлек дэгъвалары буенча җавап бирүче вәкиле буларак чыгыш ясый:

дәүләт органнарының, җирле үзидарә органнарының яисә вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмау) нәтижәсендә, әлеге органнарның вазыйфаи затларының ведомствога буйсынуы буенча, шул исәптән законга яисә башка норматив хокукый актка туры килми торган дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары актларын бастырып чыгару нәтижәсендә, физик яисә юридик затка китерелгән зыянны каплау турында;

ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең акчалата йөкләмәләре буенча субсидия җаваплылыгы тәртибендә күрсәтелүче, финанс органы турындагы нигезләмә нигезендә;

8) шәһәр җирлеге Советы карарлары нигезендә муниципаль бурыч алулар, муниципаль кыйммәтле кәгазьләр чыгару, кредитлар алу, муниципаль милекне залогка тапшыру һәм муниципаль гарантияләр бирү юлы белән гамәлгә ашыра;

9) шәһәр җирлеге башкарма комитеты тарафыннан федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны гамәлгә ашыра һәм (яисә) гамәлгә ашыруны тәмин итә, аларның үтәлеше өчен шәхси җаваплылык тотат, тиешле законнар нигезендә һәм үтәү йөзеннән тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйлә мәсьәләләр буенча хокукый актлар чыгара;

10) шәһәр җирлеге башкарма комитеты компетенциясенә кертелгән җирле эһәмиятгә мәсьәләләр буенча хокукый актлар, шулай ук шәһәр җирлеге башкарма комитеты эшен оештыру мәсьәләләре буенча хокукый актлар чыгара;

11) елына кимендә бер тапкыр яисә шәһәр җирлеге башлыгы таләбе буенча шәһәр җирлеге советына үз эшчәнлегенә һәм шәһәр җирлеге башкарма комитеты эшчәнлегенә турында хисап бирә;

12) елына кимендә бер тапкыр яисә шәһәр җирлеге башлыгы, шәһәр җирлеге Советы таләбе буенча шәһәр җирлеге советына үз эшчәнлегенә һәм шәһәр җирлеге башкарма комитетының шәһәр җирлеге башкарма комитетына йөкләнгән вәкаләтләрен үтәү өлешендә эшчәнлегенә турында хисап бирә, шәһәр җирлеге башкарма комитетына йөкләнгән шәһәр җирлеге башкарма комитеты эшчәнлегенә турында хисап бирә;

13) халыкка даими рәвештә шәһәр җирлеге башкарма комитеты эшчәнлегенә турында хәбәр итә, шәһәр җирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләре тарафыннан гражданны кабул итүне оештыра, айга бер тапкырдан да ким булмаган күләмдә гражданны кабул итә, гражданның тәкъдимнәрен, гаризаларын һәм шикәятләрен карый, алар буенча карарлар кабул итә;

14) шәһәр җирлеге, шәһәр җирлеге мәнфәгатьләрен дәүләт һәм башка органнарда тәмин итү һәм яклау буенча чаралар күрә, шәһәр җирлеге башкарма комитеты исемнән судка гариза бирә, ышанычнамәләр бирә;

15) шәһәр җирлеге Советына раслауга шәһәр җирлеге башкарма комитеты органнары турындагы нигезләмә проектларын тәкъдим итә;

16) шәһәр җирлеге Советы билгеләгән тәртиптә шәһәр җирлеге башкарма комитеты органнары җитәкчеләрен вазыйфага билгели һәм вазыйфадан азат итә.;

17 законнар, әлеге Устав, шәһәр жирлеге Советы карарлары, башка муниципаль хокукый актлар һәм төзелгән контракт нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

61 Статъя. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты җитәкчесе вәкаләтләрән вакытыннан алда туктату

1. Шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе вәкаләтләрә вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкалар;
- 3) өзелү контракт нигезендә 2 һәм 3 өлешләрендә әлеге статъяның;
- 4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статъясы нигезендә вазыйфадан читләштерү;
- 5) суд тарафыннан эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшчән дип тану;
- 6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип игълан итү;
- 7) судның гаепләү карарының үз көченә керүе;
- 8) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;
- 9) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату - аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә аларга Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданы яисә башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданы чит ил дәүләте гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы, жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы;
- 10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә җибәрү;
- 11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статъясындагы 3, 5, 7, 7.2 өлешләре нигезендә, шулай ук муниципаль берәмлек бетерелгән очракта, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору;
- 12) шәһәр жирлеге чикләрен үзгәртү нәтижәсендә килеп чыккан сайлаучыларның санын 25% тан арттыру;;
- 13) шәһәр жирлеге башлыгы, шәһәр жирлеге башкарма комитеты җитәкчесе вәкаләтләрән башкаручы вазыйфасына керешүе;
- 14) жирлекнең шәһәр округы белән берләшүенә бәйле рәвештә муниципаль берәмлек статусын югалтуы;

2. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты җитәкчесе белән Контракт яклар килешүе буенча яки гариза нигезендә суд тәртибендә өзелергә мөмкин:

- 1) Җирлек советы яисә Җирлек башлыгы - жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүгә кагылышлы өлештә контракт шартларын бозуга бәйле рәвештә, шулай ук «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары

турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 37 статьясындагы 9 өлешендә билгеләнгән чикләүләрне үтәмәүгә бәйле рәвештә;

2) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жириле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә контракт шартларын бозуга бәйле рәвештә, шулай ук «Россия Федерациясендә жириле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 37 статьясындагы 9 өлешендә билгеләнгән чикләүләрне үтәмәүгә бәйле рәвештә, Татарстан Республикасы Президенты;

3) шәһәр жирилеге башкарма комитеты житәкчесе - контракт шартларын бозуга бәйле рәвештә-шәһәр жирилеге жириле үзидарә органнары һәм (яки) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан.

3. Шәһәр жирилеге башкарма комитеты житәкчесе белән Контракт Татарстан Республикасы Президентының «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәүгә бәйле гаризасы нигезендә суд тәртибендә өзелергә мөмкин», «Аерым категория затларның аерым категорияләренә Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмнәр) ачуны һәм кыйммәтләренә саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында Россия Федерациясе законнары нигезендә тапшырыла торган белешмәләреннән дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү нәтижәсендә ачыкланган.

4. Шәһәр жирилеге башкарма комитеты житәкчесе вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган яки суд карары буенча процессуаль мәжбүри итү чараларын кулланган очракта, аны сак астына алу яки вазыйфадан вакытлыча азат итү рәвешендә вакытлыча шәһәр жирилеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасарларының берсе вакытлыча башкара.

VII бүлек. ШӘҺӘР ЖИРИЛЕГЕ СОВЕТЫ, ШӘҺӘР ЖИРИЛЕГЕ БАШЛЫГЫ ҺӘМ ШӘҺӘР ЖИРИЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ АРАСЫНДА ҮЗАРА МӨНӘСӘБӘТЛӘР

62 Статья. Шәһәр жирилеге Советы, шәһәр жирилеге башлыгы һәм шәһәр жирилеге Башкарма комитетының үзара хезмәттәшлек нигезләре

1. Әлеге Уставта билгеләнгән вәкаләтләр бүленеше нигезендә шәһәр жирилеге Советы, шәһәр жирилеге башлыгы һәм шәһәр жирилеге башкарма комитеты үз вәкаләтләрен мөстәкыйль гамәлгә ашыралар.

2. Шәһәр жирилеге Советы һәм шәһәр жирилеге башкарма комитеты законнарда, әлеге Уставта билгеләнгән формаларда, шәһәр жирилегенң икътисадый һәм социаль

үсеше процеслары белән нәтижәле идарә итү максатларында һәм аның халкы мәнфәгатләрендә хезмәттәшлек итәргә тиеш.

3. Шәһәр җирлеге Советы һәм шәһәр җирлеге башкарма комитеты кабул ителгән хокукый актларны кул куйган көннән жиде көн эчендә җибәрәләр.

4. Шәһәр җирлеге Советы, шәһәр җирлеге башлыгы шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесенә шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесенә, шәһәр җирлеге Башкарма комитетының башка вазыйфай затларының хокукый актларын кабул итү, гамәлдән чыгару, үзгәртү яисә өстәү турында тәкъдим белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы, шулай ук аларны суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

5. Шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе шәһәр җирлеге Советына, шәһәр җирлеге башлыгына шәһәр җирлеге Советының, шәһәр җирлеге Советының хокукый актларын кабул итү, гамәлдән чыгару, үзгәртү яки өстәмәләр кертү турында тәкъдим белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы, шулай ук аларга суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

6. Шәһәр җирлеге башлыгы шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесенә шәһәр җирлеге Советының эш планнарын һәм шәһәр җирлеге Советы карарлары проектларын шәһәр җирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә җибәрә.

7. Шәһәр җирлеге Советы һәм аның органнары утырышларында, шәһәр җирлеге башлыгы үткәрә торган утырышларда киңәш бирү тавышы хокукы белән шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе, аның урынбасарлары яисә алар тарафыннан вәкаләтле затлар катнашырга хокуклы. Язма чакыру булса, шәһәр җирлеге Советы утырышларында катнашырга тиеш.

8. Шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе үткәргән утырышларда шәһәр җирлеге башлыгы, шәһәр җирлеге Советы депутатлары катнашырга хокуклы.

63 Статья. Шәһәр җирлеге җирле үзидарә органнары арасында бәхәсләрне хәл итү

Шәһәр җирлегенә җирле үзидарә органнары арасында аларның вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча бәхәсләр килештерү процедураларын үткәрү юлы белән йә суд тәртибендә хәл ителә.

VIII бүлек. БАШКА ЖИРЛЕ ҮЗИДАРӘ ОРГАННАРЫ ҺӘМ ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕНЕҢ МУНИЦИПАЛЬ ОРГАННАРЫ

64 Статья. Шәһәр җирлегенә ревизия комиссиясе

1. Шәһәр җирлегенә ревизия комиссиясе даими эшләүче, коллегиаль финанс контроле органы булып тора, аның вәкаләтләрен районның Контроль-хисап палатасы башкара.

2. Оештыру һәм эшчәнлек тәртибе, районның Контроль-хисап палатасы вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренә контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә

оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы федераль законнар, башка федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, район Советы тарафыннан расланган район Контроль-хисап палатасы турындагы Нигезләмә белән билгеләнә, башка муниципаль норматив хокукый актлар белән.

Федераль законнарда билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә, районның Контроль-хисап палатасы эшен һәм эшчәнлеген хокукый жайга салу шулай ук Татарстан Республикасы законнары белән гамәлгә ашырыла.

IX бүлек. САЙЛАУ КОМИССИЯСЕ

65 Статья. Шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясе

1. Шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясе шәһәр жирлегенә жирле үзидарә органнары структурасына керми, ул шәһәр жирлеге Советына депутатлар сайлауларын, жирле референдумны эзерләү һәм үткәрүне, шәһәр жирлеге Советы депутатын чакыртып алу буенча тавыш бирүне, шәһәр жирлеге чикләрен үзгәртү, шәһәр жирлеген үзгәртү мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыра.

2. Шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясе Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Сайлау кодексы белән билгеләнгән тәртиптә шәһәр жирлеге Советы тарафыннан төзелә.

3. Шәһәр жирлеге сайлау комиссиясенә вәкаләтләре вакыты биш ел тәшкит итә.

4. Шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясе хәлиткеч тавыш бирү хокукы белән 6 әгъза составында формалаша.

5. Шәһәр жирлеге сайлау комиссиясе эшчәнлеген финанс ягыннан тәэмин итү шәһәр жирлеге бюджетында Россия Федерациясе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән күздә тотыла.

6. Шәһәр жирлеге сайлау комиссиясенә вәкаләтләре, аның эшчәнлеген тәртибе һәм гарантияләре федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, әлеге устав белән жайга салына.

7. Шәһәр жирлеге Советы мәрәжәгәте нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары буенча шәһәр жирлеге сайлау комиссиясенә вәкаләтләре Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль районының территориаль сайлау комиссиясенә йөкләнә ала.

Х бүлек. ЖИРЛЕ ҮЗИДАРӘ ОРГАННАРЫ ҺӘМ ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ ОРГАННАРЫ ЭШЧӘНЛЕГЕНӘ ГРАЖДАНЛЫК-ХОКУКЫЙ ҺӘМ ФИНАНС НИГЕЗЛӘРЕ

66 Статья. Шәһәр жирлегенә юридик зат хокукларына ия жирле үзидарә органнары

Федераль закон һәм әлеге Устав нигезендә юридик зат хокуклары шәһәр жирлеге Советына бирелә.

67 Статья. Шәһәр җирлегенә җирле үзидарә органнары, юридик затлар

1. Шәһәр җирлеге исеменнән милек һәм башка хокукларны һәм вазыйфаларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, судта ышаныч кәгазеннән башка чыгыш ясарга мөмкин, шәһәр җирлеге башлыгы, шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе.

2. Шәһәр җирлегенә җирле үзидарә органнары, юридик зат хокуклары белән билгеләнгән, идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыру өчен төзелә торган муниципаль казна учреждениеләре булып торалар һәм федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә юридик затлар сыйфатында дәүләт теркәве узарга тиеш.

68 Статья. Җирле үзидарә органнарын һәм шәһәр җирлеге муниципаль органнарын финанслау

1. Җирле үзидарә органнары һәм шәһәр җирлеге муниципаль органнары эшчәнлеген финанс ягыннан тәмин итү бары тик шәһәр җирлеге бюджетының үз керемнәре хисабына гына гамәлгә ашырыла.

2. Законда, әлеге Уставта, шәһәр җирлеге Советы карарларында каралган очракларда җирле үзидарә органнары һәм шәһәр җирлеге муниципаль органнары эшчәнлеген тәмин итүгә чыгымнар шәһәр җирлеге бюджетында Россия Федерациясе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

ХІ бүлек. ШӘҺӘР ҖИРЛЕГЕ БАШЛЫГЫНА ҺӘМ ШӘҺӘР ҖИРЛЕГЕНӘ МУНИЦИПАЛЬ ВАЗЫЙФАЛАРЫН БИЛӘҮЧЕ БАШКА ЗАТЛАРГА БИРЕЛӘ ТОРГАН СОЦИАЛЬ ҺӘМ БАШКА ГАРАНТИЯЛӘР

69 Статья. Шәһәр җирлеге башлыгына һәм аның урынбасарына даими нигездә эшләүче социаль һәм башка гарантияләр

1. Шәһәр җирлеге башлыгы һәм аның даими нигездә эшләүче урынбасары эшчәнлегенә социаль һәм башка гарантияләре «муниципаль берәмлекнең вәкилләкче органы депутаты, җирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, җирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12 февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә бирелә.

2. Җирлек башлыгына, аның даими нигездә эшләүче урынбасарына, пенсиягә чыгу сәбәпле, бер тапкыр бирелә торган акчалата түләү гарантияләне. Бер тапкыр бирелә торган акчалата түләү шартлары, күләме һәм тәртибе җирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

Әлеге пунктның беренче абзацында каралган Гарантия даими нигездә эшләүче җирлек башлыгы, аның урынбасарының вәкаләтләре туктатылган очракта, 35 статьяның 16 өлешендәге җиденче абзацында, 36 статьяның 6 өлешендәге 2.1, 3, 6 - 8 пунктларында, 7.1 өлешендә, 10 статьясындагы 5 - 7 пунктларында, 40

статьясындагы 10.1 пунктларында, 10.1 өлешендә, 73 статьясындагы 1 һәм 2 өлешләрндә каралган нигезләр буенча кулланыла.

70 Статья. Шәһәр җирлеге Советы депутатына, башка вазыйфай затларга бирелә торган социаль һәм башка гарантияләр

1. Үз вәкаләтләрән бушатылмаган нигездә башкаручы шәһәр җирлеге башлыгы урынбасарына, әлеге Уставта каралган очракларда, шәһәр җирлеге Башлыгы вазыйфаларын башкарганда, шәһәр җирлеге башлыгының айлык акчалата бүләкләренә 90% ы күләмендә түләнә.

2. Шәһәр җирлеге Советы депутатларына, башка вазыйфай затларга бирелә торган социаль һәм башка гарантияләр «муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы депутаты, җирле үзидарәнең сайланулы органы эгъзасы, җирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай заты вәкаләтләрән гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12 февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм шәһәр җирлеге Советы карарлары белән билгеләнә.

3. Шәһәр җирлегенә Ревизия комиссиясе һәм шәһәр җирлегенә сайлау комиссиясе эгъзаларына әлеге органнар эшендә катнашкан өчен законнар, шәһәр җирлеге Советы карарлары нигезендә акчалата компенсация түләнә.

71 Статья. Шәһәр җирлеге башлыгы, шәһәр җирлеге Советы депутатлары кагылгысызлык гарантияләре

1. Шәһәр җирлеге Советы депутатларының, шул исәптән шәһәр җирлеге башлыгы, аның урынбасарының аларны җинаять яки административ жаваплылыкка тарту, тоткарлану, арест, тентү, сорау алу, аларга карата башка җинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук торак һәм (яки) хезмәт урыннары, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары белән шөгыйльләнуче депутатларга карата оператив-эзләү чаралары үткәргәндә, алар тарафыннан кулланыла торган элемент чараларын язганда хокук гарантияләре, федераль законнар белән билгеләнә.

2. Федераль закон нигезендә шәһәр җирлеге Советы депутаты әйтелгән фикер, тавыш биргәндә белдерелгән позиция һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре вакыты чыкканнан соң да, җинаять яисә административ жаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә шәһәр җирлеге Советы депутаты тарафыннан халык алдында мыскыл итү, яла ягу яки Федераль закон белән каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.

XII бүлек. ЖИРЛЕ ҮЗИДАРӘ ОРГАНАРЫНЫҢ ҺӘМ ЖИРЛЕ ҮЗИДАРӘНӘ ВАЗЫЙФАИ ЗАТЛАРЫНЫҢ ЖАВАПЛИЛЫГЫ, АЛАРНЫҢ ЭШЧӨНЛЕГЕН ТИКШЕРЕП ТОРУ ҺӘМ КҮЗӨТҮ

72 Статья. Җирле үзидарә органнарының һәм шәһәр җирлеге җирле үзидарә органнарының вазыйфай затларының жаваплылыгы

Жирле үзидарэ органнары һәм шәһәр жирлегенең жирле үзидарэ органнары федераль законнар нигезендә шәһәр жирлеге халкы, дәүләт, физик һәм юридик затлар алдында җаваплы.

73 Статья. Шәһәр жирлеге Советы депутатларының шәһәр жирлеге халкы алдында җаваплылығы

1. Шәһәр жирлеге Советы депутатларының, шул исәптән шәһәр жирлеге башлыкларының, шәһәр жирлеге халкы алдында җаваплылығы хокукка каршы карарлар кабул итү яки суд тәртибендә расланган очракта, хокукка каршы гамәлләр кылу аркасында шәһәр жирлеге халкының ышанычын югалту нәтижәсендә барлыкка килә.

2. Ышанычын югалткан шәһәр жирлеге Советы депутаты, шул исәптән шәһәр жирлеге башлығы, әлеге Уставта каралган очракларда һәм тәртиптә шәһәр жирлеге сайлаучылары тарафыннан чакыртып алынырга мөмкин.

74 Статья. Жирле үзидарэ органнарының һәм жирле үзидарәнең вазыйфай затларының дәүләт алдында җаваплылығы

Шәһәр жирлеге советын җибәрү нигезләре һәм тәртибе, шәһәр жирлеге башлығы вазифасыннан читләштерү һәм отставкага җибәрү тәртибе «Россия Федерациясендә жирле үзидарэ оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә.

Жирле үзидарэ органнарының һәм жирле үзидарәнең вазыйфай затларының дәүләт алдында җаваплылығы Россия Федерациясе Конституциясе, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, әлеге Устав, шулай ук күрсәтелгән органнар һәм вазыйфай затлар тарафыннан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен тиешенчә үтәмәгән очракта тиешле суд карары нигезендә гамәлгә ашырыла.

75 Статья. Физик һәм юридик затлар алдында шәһәр жирлеге жирле үзидарэ органнарының һәм вазыйфай затларының җаваплылығы

Шәһәр жирлеге жирле үзидарэ органнарының һәм вазыйфай затларының физик һәм юридик затлар алдында җаваплылығы федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

ХІІІ бүлек. ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕНЕҢ МУНИЦИПАЛЬ ХОКУКЫЙ АКТЛАРЫ

76 Статья. Шәһәр жирлегенең муниципаль хокукий актлары системасы

1. Шәһәр жирлегенең муниципаль хокукий актлары системасына керә:
 - 1) шәһәр жирлеге уставы, жирле референдумда кабул ителгән хокукий актлар;
 - 2) шәһәр жирлеге Советының норматив һәм башка хокукий актлары;

3) әлеге Уставта каралган шәһәр жирлеге башлыгының, шәһәр жирлеге Башкарма комитетының һәм башка органнарның һәм жирле үзидарәнең вазыйфай затларының хокукый актлары.

2. Шәһәр жирлеге Уставы һәм жирле референдумда кабул ителгән хокукый актлар рәвешендә рәсмиләштерелгән карарлар муниципаль хокукый актлар системасында югары юридик көч актлары булып тора, турыдан-туры гамәлдә була һәм шәһәр жирлегенә бөтен территориясендә кулланыла.

Башка муниципаль хокукый актлар әлеге Уставка һәм жирле референдумда кабул ителгән хокукый актларга каршы килмәскә тиеш.

3. Шәһәр жирлеге Уставы, муниципаль хокукый актының әлеге Уставка, Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга һәм алар нигезендә кабул ителә торган Татарстан Республикасы законнарына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кергү турында каршылыгы рөхсәт ителми.

4. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары тарафыннан кабул ителгән муниципаль хокукый актлар шәһәр жирлегенә бөтен территориясендә мәжбүри үтәлгә тиеш.

5. Муниципаль хокукый актларны үтәмәгән өчен гражданның, оешма житәкчеләре, дәүләт хакимияте органнарының һәм жирле үзидарә органнарының вазыйфай затлары федераль законнар һәм административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә җаваплы.

6. Шәһәр жирлегенә муниципаль хокукый актлары Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль конституциячел законнарга, федераль законнарга һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларына, шулай ук Татарстан Республикасы Конституциясенә, Татарстан Республикасы законнарына, башка норматив хокукый актларына каршы килмәскә тиеш.

7. Муниципаль хокукый актлар юкка чыгарылырга яисә аларның гамәле, мондый органнар яисә тиешле вазыйфалар юкка чыгарылган яисә күрсәтелгән органнарның яисә вазыйфай затларның вәкаләтләре исемлеге үзгәртелгән очракта, тиешле муниципаль хокукый акты кабул иткән (чыгарган) жирле үзидарә органнары яисә жирле үзидарәнең вазыйфай затлары тарафыннан туктатылырга мөмкин - жирле үзидарә органнары яисә жирле үзидарәнең вазыйфай затлары, алар вәкаләтләренә муниципаль хокукый акты кабул итү (бастырып чыгару) кертелгән, шулай ук суд тарафыннан; ә жирле үзидарә органнарының федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләренә гамәлгә ашыруны жайга сала торган өлешендә-Россия Федерациясе дәүләт хакимиятенә вәкаләтле органы яисә Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә вәкаләтле органы тарафыннан.

8. Норматив характерга ия булмаган муниципаль хокукый актының гамәлдә булуы, Эшқуарлар хокукларын яклау буенча Россия Федерациясе Президенты каршындагы вәкаләтле вәкилнең Эшқуарлар хокукларын яклау буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән тиешле күрсәтмәне алган очракта, жирле үзидарә органы яисә жирле үзидарәнең вазыйфай заты тарафыннан кичекмәстән туктатыла. Бирелгән күрсәтмәнең үтәлеше турында шәһәр жирлеге башкарма комитеты яисә жирле үзидарәнең вазыйфай затлары Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшқуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилгә -

өч көн, э шәһәр жирлеге Советына алар карар кабул иткән көннән өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр итәргә тиешләр.

9. Эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә кагылышлы муниципаль норматив хокукый актлар, эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыруны нигезсез кыенлаштыра торган нигезләмәләренә ачыклау максатларында, Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә торган экспертизага тиеш.

77 Статья. Гражданнарның турыдан-туры ихтыярын белдерү юлы белән кабул ителгән карарлар

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә турыдан-туры муниципаль берәмлек гражданнары тарафыннан хәл итү жирле референдумда белдерелгән муниципаль берәмлек халкын турыдан-туры ихтыяр белән белдерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Әгәр шәһәр жирлегендә яшәүчеләрне турыдан-туры белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен муниципаль хокукый актны, жирле үзидарә органын яисә күрсәтелгән актны кабул итү (бастырып чыгару) керә торган шәһәр жирлегенә жирле үзидарә вазыйфаи затын өстәмә рәвештә кабул итү (бастырып чыгару) таләп ителсә, референдумда кабул ителгән карар үз көченә кәргән көннән 15 көн эчендә тиешле муниципаль хокукый актны әзерләү һәм (яисә) кабул итү вакытын билгеләргә тиеш. Күрсәтелгән срок өч айдан да артмаска тиеш.

3. Муниципаль хокукый актның гражданнарның турыдан-туры ихтыярын белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен кирәкле булу вакытын бозу шәһәр жирлеге башлыгын чакыртып алу яисә шәһәр жирлеге Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез булып тора.

78 Статья. Шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукый актлар төрләре

1. Шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары үзләреңә йөкләнгән вәкаләтләренә үтәү йөзеннән түбәндәге муниципаль хокукый актлар чыгара:

1) шәһәр жирлеге Советы – шәһәр жирлеге Советы карарлары;

2) шәһәр жирлеге башлыгы-шәһәр жирлеге башлыгы карарлары һәм боерыклары;

3) шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе – шәһәр жирлеге башкарма комитеты карарлары һәм боерыклары.

2. Шәһәр жирлегенә башка вазыйфаи затлары үз вәкаләтләре чикләрендә әлеге Уставта, башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән, аларның статусын билгели торган боерыклар һәм боерыклар чыгара.

79 Статья. Муниципаль хокукый актларны әзерләү

1. Муниципаль хокукый актлар проектлары шәһәр жирлеге башлыгы, шәһәр жирлеге Советы депутатлары, шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе, Яшел Үзән шәһәр прокуроры, территориаль ижтимагый үзидарә органнары, гражданнарның инициатив төркемнәре, шулай ук шәһәр жирлегенә аны алып бару мәсьәләләре буенча Ревизия комиссиясе, шулай ук шәһәр жирлеге Уставы белән билгеләнгән хокук чыгару инициативасы субъектлары тарафыннан кертелә ала.

2. Муниципаль хокукый актлар проектларын кертү тәртибе, аларга кушып бирелә торган документлар исемлеге һәм рәвешле жирле үзидарә органының яисә жирле үзидарәнең вазыйфай затының норматив хокукый акты белән билгеләнә, аларга карап тикшерүгә әлеге проектлар кертелә.

3. Яшел Үзән шәһәр прокуроры үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру барышында гамәлдәге норматив хокукый актларны камилләштерү зарурлыгын билгеләгәндә, закон чыгару инициативасы хокукына ия шәһәр жирлегенә жирле үзидарә органнарына муниципаль норматив хокукый актларны үзгәртү, өстәмә кертү, юкка чыгару яки кабул итү турында тәкъдимнәр кертәргә хокуклы.

4. Эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә кагылышлы муниципаль норматив хокукый актлар проектлары жирле үзидарә органнары тарафыннан Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган жайга салу йогынтысын бәяләргә тиеш.

Муниципаль норматив хокукый актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү жирле үзидарә органнары (жирле үзидарә органнарының вазыйфай затлары) тарафыннан «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

5. Эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә кагылышлы муниципаль норматив хокукый актларга Экспертиза эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыруны нигезсез кыенлаштыра торган нигезләмәләренә ачыклау максатларында үткәрелә.

6. Муниципаль норматив хокукый актларга Экспертиза «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә тиешле жирле үзидарә органнарында расланган планнар нигезендә жирле үзидарә органнары (жирле үзидарә органнарының вазыйфай затлары) тарафыннан үткәрелә.

80 Статья. Шәһәр жирлеге Советының хокукый актлары

1. Шәһәр жирлеге Советы федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, шәһәр жирлеге Уставы белән аның компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча шәһәр жирлеге территориясендә мәжбүри үтәләргә тиешле кагыйдәләренә, шәһәр жирлеге Советы регламентын, шәһәр жирлеге башлыгын отставкага жиберү турында Карар кабул итә, шулай ук федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, шәһәр жирлеге Уставы белән аның компетенциясенә кергән башка мәсьәләләр буенча шәһәр жирлеге Советы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча карарлар кабул итә.

2. Шәһәр җирлеге Советы карарлары, законнарда, әлеге Уставта билгеләнгән очрақлардан тыш, шәһәр җирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

3. Шәһәр җирлеге Советының җирле салымнар һәм җыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгаруны, шәһәр җирлеге бюджеты акчаларыннан чыгымнарны гамәлгә ашыруны күздә тоткан карарлары шәһәр җирлеге Советы каравына бары тик шәһәр җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе инициативасы яисә аның бәяләмәсе булган очракта гына кертелә ала. Күрсәтелгән бәяләмә шәһәр җирлеге Советына карар проектын шәһәр җирлеге башкарма комитетына тапшырганнан соң 30 көн эчендә тапшырыла.

4. Шәһәр җирлеге Советы карарлары шәһәр җирлеге башлыгы тарафыннан кабул ителгән көннән өч көн эчендә имзалана һәм әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә халыкка игълан ителә.

81 Статья. Шәһәр җирлеге башлыгының хокукый актлары

Шәһәр җирлеге башлыгы үз вәкаләтләре чикләрендә, законнарда, әлеге Уставта, шәһәр җирлеге Советы карарлары белән җирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм шәһәр җирлеге Советы эшчәнлеген оештыру буенча хокукый актлар чыгара. Шәһәр җирлеге башлыгы әлеге Уставның үз компетенциясенә кәргән башка мәсьәләләр буенча «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, башка федераль законнар нигезендә карарлар һәм күрсәтмәләр чыгара.

82 Статья. Муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару (халыкка җиткерү) һәм аларның үз көченә керүе тәртибе

1. Шәһәр җирлеге Советы карарлары шәһәр җирлеге башлыгы кул куйганнан соң 10 көн узгач үз көченә керә, әгәр дә башкасы карар белән билгеләнмәгән булса.

Шәһәр җирлеге Советының салымнар һәм җыемнар турындагы хокукый актлары Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә.

Шәһәр җирлеге Советының шәһәр җирлеге уставын кабул итү яки әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карарлары Федераль законда, әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.

2. Шәһәр җирлеге башлыгының, Җирле үзидарәнең башка вазыйфаи затларының хокукый актлары, әгәр актларда башкасы билгеләнмәгән булса, аларга кул куелган көннән үз көченә керә.

3. Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы, гамәлгә куючы муниципаль берәмлек булган оешмаларның хокукый статусын билгели торган, шулай ук җирле үзидарә органнары арасында төзелә торган шартнамәләр рәсми басылып чыкканнан (халыкка җиткерелгәннән) соң үз көченә керә.

Муниципаль хокукый актларны һәм килешүләрне рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) өчен җирле үзидарә органнары шулай ук Челтәрле басмадан файдаланырга хокуклы. Муниципаль хокукый актның рәсми челтәр басмасында

норматив хокукый актларының бердәм банкына кертү өчен, шәһәр жирлеге башлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгына жибәрелә.

12. Жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләрне бастырып чыгару (халыкка житкерү) Уставның әлеге статьясындагы 3 өлеше нигезендә гамәлгә ашырыла.

83 Статья. Шәһәр жирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен карап тоту

1. Шәһәр жирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләре - Россия Федерациясе законнары һәм Россия Федерациясенең башка норматив-хокукый актлары, шулай ук Татарстан Республикасы норматив-хокукый актлары нигезендә шәһәр жирлеге территориясен төзекләндерү элементларына карата таләпләр, шәһәр жирлеге территориясен төзекләндерү буенча чаралар исемлеге, аларны үткәрү тәртибе һәм вакыт-вакытын билгели торган муниципаль хокукый акт.

2. Шәһәр жирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләре шәһәр жирлеге Советы тарафыннан раслана.

3. Шәһәр жирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләре мәсьәләләрен жайга сала ала:

1) гомуми файдаланудагы территорияләрне карап тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

2) биналарның, төзелмәләренең, корылмаларның фасад һәм киртәләү конструкцияләренең тышкы төре;

3) төзекләндерү элементларын проектлау, урнаштыру, карап тоту һәм торгызу, шул исәптән жир эшләрен башкарганнан соң да;

4) шәһәр жирлеге территориясен, шул исәптән биналарны, төзелмәләрен, корылмаларны архитектур яктыртуны да кертәп, яктыртуны оештыру;

5) торак пунктлар чикләрендә урнашкан газоннарны, чәчәк түтәлләрен һәм үлән үсемлекләре биләгән башка территорияләрне булдыру, карап тоту, торгызу һәм саклау тәртибен дә кертәп, шәһәр жирлеге территориясен яшелләндерүне оештыру;

6) шәһәр жирлеге территориясендә мәгълүмат урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре һәм йорт номерлары, элмә такталары куелган күрсәткечләр урнаштыру;

7) балалар һәм спорт майданчыкларын, хайваннарны урамда йөртү өчен майданчыклар, парковкалар (парковка урыннары), кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту;

8) жәяүлеләр коммуникацияләрен, шул исәптән тротуарларны, аллеяларны, юлларны, сукмакларны оештыру;

9) күрсәтелгән территория буенча инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәмин итү максатларында шәһәр жирлеге территориясен төзекләндерү;

10) шәһәр жирлеге территориясен жыештыру, шул исәптән кышкы чорда;

11) яңгыр сулары агынтыларын оештыру;

12) жир эшләрен үткәрү тәртибе;

13) биналарның, төзелмәләренең, корылмаларның, жир кишәрлекләренең (милекчеләреннән һәм (яки) башка законлы хужаларының (мондый йортлар чикләре

буенча төзелмәгән жир кишәрлекләре милекчеләреннән һәм (яки) башка законлы хужаларыннан тыш) тирә-юнь территорияләрен карап тотуда катнашу;

14) Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртип нигезендә тирә-юнь территорияләре чикләрен билгеләү;

15) шәһәр жирлеге территориясен бәйрәмчә бизәү;

16) шәһәр жирлеге территориясен төзекләндерү буенча чараларны тормышка ашыруда гражданнар һәм оешмаларның катнашу тәртибе;

17) шәһәр жирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне тикшереп тору.

XIV бүлек. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ

84 Статья. Муниципаль хезмәтне хокукый җайга салу

Муниципаль хезмәтне хокукый җайга салу, муниципаль хезмәт вазыйфаларына таләпләрне, муниципаль хезмәткәр статусын билгеләү, муниципаль хезмәт үтү шартлары һәм тәртибе Федераль закон, шулай ук аның нигезендә кабул ителә торган Татарстан Республикасы законы, әлеге Устав һәм шәһәр жирлегенә башка муниципаль хокукый актлары белән гамәлгә ашырыла.

85 Статья. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы-жирле үзидарә органында, шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясе аппаратында, әлеге Устав нигезендә жирле үзидарә органы, шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясе яисә муниципаль вазыйфаны биләп торучы зат вәкаләтләрен үтәүне тәмин итү буенча вазыйфалар даирәсендә билгеләнә торган вазыйфа .

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы Законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

3. Жирле үзидарә органының, шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясе аппаратының штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

86 Статья. Муниципаль хезмәт

1. Шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт-гражданнарның һөнәри эшчәнлегә, ул даими нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы (яллаучы) булып яллаучы (эш бирүче) вәкиле тора. Яллаучының вәкиле (эш бирүче) була ала, шәһәр жирлеге башлыгы, жирле үзидарә органы житәкчесе, шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясе рәисе яисә яллаучы (эш бирүче) вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат.

3. Шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы

25-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, әлеге Устав, шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт турында шәһәр жирлеге Советы карары белән расланган Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла., шәһәр жирлегенең башка муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән. Муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт турында Россия Федерациясе Законының гамәлдә булуы «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән кагыла.

4. Шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәтне финанслау шәһәр жирлеге бюджеты хисабына башкарыла

87 Статья. Муниципаль хезмәткәр

1. Муниципаль хезмәткәргә 18 яшькә житкән, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә, шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча шәһәр жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән түләнгән торган акчалата хезмәт вазыйфаларын башкаручы граждандан.

2. Жирле үзидарә органнары, шәһәр жирлеге сайлау комиссиясе эшчәнлеген техник тәмин итү буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

88 Статья. Муниципаль хезмәткә керү

1. Муниципаль хезмәткә 18 яшькә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, әлеге статьяның 2 өлешендә муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр сыйфатында күрсәтелгән шартлар булмаганда муниципаль хезмәткә керергә хокуклы.

Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны узганда женесе, расасы, милләте, чыгышы, мөлкәте һәм вазыйфаи хәле, яшәү урыны, дингә карата мөнәсәбәт, инанулар, жәмәгать берләшмәләренә карау, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга бәйлә рәвештә нинди дә булса туры яки турыдан-туры чикләүләр яки өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

2. Муниципаль хезмәткә кабул ителә һәм муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны закон көченә кергән судның эшкә сәләтсез яисә чикләнгән эшкә сәләтсез карары белән тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мөмкинлеген юкка чыгара торган жәзага тарту, законлы көченә кергән суд карары буенча;

3) дәүләт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серләрне тәшкит итүче белешмәләргә керүне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр дә граждандәүләт вазыйфасын биләүгә дегъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү яисә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча мондый белешмәләрне кулланырга бәйлә булса;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яки аны узуга комачаулаучы һәм медицина оешмасы бәяләмәсе белән расланган авыру булу. Диспансерлаштыруны узуга тәртибе, мондый авырулар исемлегә һәм медицина оешмасын төзү рәвеше Россия Федерациясә Хөкүмәтә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү әлегә вазыйфаи затка турыдан-туры буйсынуга яисә аңа буйсынуга бәйлә булса, яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуга яисә аңа буйсынуга бәйлә булса, жирле администрацияне житәкли торган муниципаль берәмлек башлыгы белән яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә турыдан-туры буйсынуга яисә аларның берсенә буйсынуга яисә аларның контроленә бәйлә булса, Муниципаль хезмәт;

6) Россия Федерациясә граждандлығын туктату, чит ил граждандлығын туктату - Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданды муниципаль хезмәттә булырга, аларга чит ил граждандлығын алырга йә Россия Федерациясә граждандының чит ил дәүләтә территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы, Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил граждандының чит ил граждандына даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданды булган Россия Федерациясә гражданды чит ил гражданды, муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

7) муниципаль хезмәткәр чит ил гражданды булган Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданды булган очрактардан тыш, чит ил гражданды муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яки белә торып ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда, «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган мәгълүматларны тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дәрәс яки тулы булмаган белешмәләр бирү;

10) шәһәр жирлегә Уставының 99 статьясында каралган мәгълүматларны тапшырмау;

11) чакырылыш буенча хәрби хезмәтне узмаган дип тану, законлы нигезләр булмаса, чакыру комиссиясә бәяләмәсә нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт узган граждандардан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә карата Россия Федерациясенә тиешле субъектының чакыру комиссиясенә шикаять бирү өчен билгеләнгән срок чыкканнан соң 10 ел эчендә, ә әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясә тиешле субъектының чакыру комиссиясә карары күрсәтелгән бәяләмәгә гражданд шикайте буенча Россия Федерациясә тиешле субъектының

чакыру комиссиясе карары судка шикаять бирелде., - суд карары законлы көченә кергән көннән соң 10 ел дәвамында әлеге бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе тиешле субъектының чакыру комиссиясе карарын чыгарганда гражданның әлеге бәяләмәгә шикайте буенча хокуклары бозылмады дип танылды.

3. Граждани муниципаль хезмәткә кергәндә тәкъдим итә:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү турындагы үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсен һәм (яки) хезмәт эшчәнлегенә турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрақлардан тыш;

5) Мәгариф турында документ;

6) индивидуаль (персонификацияләнгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслаучы документ, шул исәптән электрон документ формасында, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрақлардан тыш;

7) Физик затны Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданны һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән ел өчен Керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

11) шәһәр җирлегенә Уставының 99 статьясында каралган белешмәләр;

12) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

4. Граждани билгесез срокка яки биш елдан да артмаган срокка төзелүче хезмәт килешүе шартларында муниципаль хезмәткә керә.

5. Федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында, шулай ук әлеге Уставта һәм шәһәр җирлегенә муниципаль хезмәте турындагы нигезләмәдә каралган очрақларда муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү конкурс нигезендә башкарыла.

6. Гражданның муниципаль хезмәткә керүе яллаучы вәкиленең муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турындагы муниципаль хокукый акты белән рәсмиләштерелә.

7. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәр таныклыгын бирү тәртибе һәм формасы шәһәр җирлегенә башлыгы тарафыннан раслан.

8. Муниципаль хезмәт узу муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшендә чагыла.

9. Граждани контракт буенча шәһәр җирлегенә башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр шәһәр җирлегенә башлыгы белән якын туганлык яки туганлык очрагында (ата-аналар, ир белән хатын, балалары, бертуганнары, апалары, шулай ук бертуганнары, апалары, ата-аналары, ир

белән хатын һәм балаларының балалары) контракт буенча шәһәр жирлеге башкарма комитеты вазыйфасын били алмый.

10. Граждан шәһәр жирлегенә контроль-хисап органы рәисе, рәис урынбасары һәм аудитор вазыйфасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр якин туганлык яки үзлекләре (ата-аналар, ир белән хатын, балалары, бертуган, сеңелләре, шулай ук бертуганнары, сеңелләре, ата-аналары, ир белән хатынының балалары) очрагында шәһәр жирлегенә вәкилләкә органы рәисе, шәһәр жирлеге башлыгы, шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчәсе, шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчәсе, шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчәсе, шәһәр, шәһәр жирлеге территориясендә урнашкан суд һәм хокук саклау органнары житәкчәләре.

11. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән чик яше - 65 яшькә житкәннән соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

12. Жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау максатларында әлегә жирле үзидарәнең сайланулы профсоюз органында, шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясе аппаратында муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләрен ул әлегә вазыйфаны биләгән чорда яклы алмый.

89 Статъя. Муниципаль хезмәткәрнең хокуклары һәм бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр хокуклары:

- 1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәттә алга жибәрү шартлары белән танышу;
- 2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартлар белән тәмин итү;
- 3) хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, хезмәт законнары, Муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт) нигезендә;
- 4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;
- 5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүмәт һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, шәһәр жирлеге сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү өчен;
- 6) үз инициативасы белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуға конкурста катнашу;
- 7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукый акт нигезендә өстәмә һөнәри белем алу;
- 8) защиту своих персональных данных;
- 9) Үз эшенә барлык материаллары, һөнәри эшчәнлек турындагы бәяләмәләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнче, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә жәлеп итү;
- 10) үз хокукларын, социаль-икътисады һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һөнәр берлекләре төзү хокукын да кертәп, берләшмә;

11) хезмэт законнары нигезендә индивидуаль хезмэт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән судка шикаять бирүне дә кертеп, аларны бозу очрақлары;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәмин итү.

2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча шәһәр жирлеге башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы (эш бирүче) вәкиленең алдан язма белдерүе белән, мәнфәгатьләр каршылыгына китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда башкача каралмаган булса, башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

3. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукий актларын, әлеге Уставны һәм башка муниципаль хокукий актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәргә;

3) вазыйфаи бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында, шәһәр жирлегенең сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазифа инструкциясен, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калу;

6) федераль законнар тарафыннан сакланыла торган дәүләт һәм башка серләргә тәшкил итүче белешмәләргә, шулай ук вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләргә, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагылучы белешмәләргә таратырга;

7) дәүләт һәм муниципаль милеккә, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны үтәү өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үзе һәм гаилә әгъзалары турында белешмәләргә тапшырырга;

9) яллаучы вәкилгә Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыккан көндә Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу яисә чит ил дәүләте гражданлыгы алган көнне чит ил гражданлыгы алу турында хәбәр итәргә;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләргә үтәргә, йөкләмәләргә үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) мәнфәгатьләр конфликтына китерергә мөмкин булган вазыйфаи бурычларны үтәгәндә шәхси кызыксынучанлык турында язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чаралар күрергә мөмкин.

4. Муниципаль хезмәткәр әлеге йөкләмәне үтәргә хокуклы түгел. Тиешле житәкчедән, муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмә алган очракта, муниципаль хезмәткәр әлеге йөкләмәнең федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, язма рәвештә әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган житәкчегә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житәкчесе тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

90 Статъя. Муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр һәм тыюлар

1. Муниципаль хезмәт үтү белән бәйлә рәвештә, муниципаль хезмәткәргә тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү;

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына йә татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләү, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләп куелганда;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләү;

в) һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, һөнәр берлеге органында, түләүле сайлау вазыйфасына сайлау;

2) түбәндәге очрактардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми җыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми җыелышында катнашу (конференция), яллаучы вәкиле рәхсәте белән түләүсез идарә итүдә катнашу, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 161 статьясында билгеләнгән;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләренең берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) муниципаль берәмлек исемнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав

капиталындагы өлөшлөр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек исемненнән гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталында өлөшлөр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен);

д) федераль законнарда каралган башка очрактар;

3) шәхси яки ышанычлы затлар аша эшмәкәрлек эшчәнлеген белән шөгыйльләнергә;

4) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп торган яисә аңа турыдан-туры буйсынган яисә аңа буйсынган жирле үзидарә органында, шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясендә өченче затлар эшләре буенча ышанычлы яисә вәкил булырга;

5) вазыйфаи хәлгә бәйлә рәвештә яисә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә алырга. Беркетмә чаралары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органнарына, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә, Россия Федерациясе Граждан кодексы белән билгеләнгән очрактардан тыш, тапшырыла. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйлә рәвештә үзә алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

6) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга, жирле үзидарә органы, шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләренә сайлау комиссияләре белән, шулай ук дөүләт хакимияте органнары һәм чит дөүләтләренә жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерцияле булмаган оешмалары белән үзара килешүләре буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкалардан гайре, физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән чыгып китәргә;

7) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйлә булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларын, башка муниципаль мөлкәтне файдаланырга;

8) муниципаль хезмәт белән бәйлә булмаган максатларда федераль законнар нигезендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга кертелгән мәгълүматларны яисә вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яисә кулланырга;

9) әгәр бу вазифага керми икән, жирле үзидарә органы, шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, халык алдында, фикерләр һәм бәяләүләргә юл куярга;

10) шәһәр жирлегенә башлыгы язма рәхсәтеннән башка бүләкләрне, Мактаулы һәм махсус исемнәр (фәнни) чит дөүләтләрдән, халыкара оешмалардан, шулай ук

сәяси партиялардән, башка ижтимагый берләшмәләрдән һәм дини берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә, Әгәр аның вазыйфаи вазыйфасына әлеге оешмалар һәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек керә икән;

11) сайлау алды агитациясе, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазифаи нигезләмә өстенлекләреннән файдаланырга;

12) үз вазыйфаларын сәяси партиялар, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр сыйфатында мөнәсәбәтне гавами белдерергә;

13) создавать в органах местного самоуправления, иных муниципальных органах структуры политических партий, религиозных и других общественных объединений (за исключением профессиональных союзов, а также ветеранских и иных органов общественной самодеятельности) или способствовать созданию указанных структур;

14) хезмәт бәхәсләрен жайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктату;

15) Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, идарә органнары, Попечительлар һәм күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре, чит ил коммерцияле булмаган оешмаларының башка органнары составына керергә;

16) яллаучы (эш бирүче) вәкиленең язма рөхсәтеннән башка бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финанслана торган түләүле эшчәнлек белән, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, шөгылләнәргә.

2. Россия Федерациясенәң норматив хокукый актлары белән билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән граждан, муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында, хезмәт шартнамәсе шартларында оешмада вазыйфа биләүгә һәм (яки) әлеге оешмада граждан-хокукый шартнамәсе шартларында, әлеге оешма белән муниципаль (административ) идарә итүнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына керсә, граждан-хокукый шартнамәсе шартларында эшне башкарырга хокуклы түгел, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка, ул Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә бирелә.

3. Россия Федерациясенәң норматив хокукый актлары белән билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән граждан, муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында, хезмәт шартнамәсе шартларында оешмада вазыйфа биләүгә һәм (яки) әлеге оешмада граждан-хокукый шартнамәсе шартларында, әлеге оешма белән муниципаль (административ) идарә итүнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына керсә, граждан-хокукый шартнамәсе шартларында эшне башкарырга хокуклы түгел, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия

ризалыгыннан башка, ул Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә бирелә.

4. Районның жирле үзидарә органы, сайлау комиссиясе аппараты житәкчесе булган муниципаль хезмәткәр, әлеге муниципаль хезмәткәр урынбасары, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау максатларында, әлеге жирле үзидарәнең сайланулы профсоюз органында, шәһәр жирлегенең сайлау комиссиясе аппаратында алар тиешле вазыйфа биләгән чорда муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләрен яклай алмый.

91 Статья. Муниципаль хезмәткәрнең коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашуы

1. Муниципаль хезмәткәрнең коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашуы (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешманың съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларында, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашудан тыш) (алга таба әлеге статьяда - коммерциягә карамаган оешма) катнашу яллаучы вәкиленең әлеге статьяда билгеләнгән тәртиптә алынган рөхсәте белән гамәлгә ашырыла.

2. Коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә муниципаль хезмәткәрнең түләүсез нигездә катнашуы мәнфәгатьләр конфликтна яисә мәнфәгатьләр конфликтны барлыкка килү мөмкинлеген китермәскә тиеш.

3. Муниципаль хезмәткәрнең коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашу рөхсәте турында гаризасы (алга таба-гариза) муниципаль хезмәткәрне яллаучы вәкиле исеменә «муниципаль хезмәт турында» Татарстан Республикасы кодексы белән расланган язма рәвештә төзелә.

4. Гариза коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә планлаштырылган катнашканчы кадрлар хезмәтенә (кадрлар эше өчен җаваплы вазыйфаи затка), муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратына (алга таба - кадрлар хезмәте) тапшырыла.

5. Гаризаны теркәү кадрлар хезмәте тарафыннан, гаризаларны теркәү журналына кергән көндә башкарыла, ул «муниципаль хезмәт турында» Татарстан Республикасы кодексы белән расланган форма буенча алып барыла. Гаризаларны теркәү журналы битләре кадрлар хезмәте яки жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе мөһере белән проономерланган, пронурланган һәм беркетелгән булырга тиеш.

6. Теркәлү турында тамгалы гариза күчәрмәсе, гаризаны теркәү номеры, гаризаны теркәгән кадрлар хезмәте затының фамилиясен, инициалларын һәм вазыйфасын күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә аның гаризаларны теркәү журналында имзасын күрсәтеп бирелә.

7. Кадрлар хезмәте муниципаль хезмәткәрнең коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашу мөмкинлеге яки мөмкинлеге турында гаризаны алдан карауны һәм аңа дәлилләнгән бәяләмә әзерләүне гамәлгә ашыра (алга таба -

дәлилленгән бәяләмә). Дәлилленгән Бәяләмәне эзерләгәндә, кадрлар хезмәте гариза биргән муниципаль хезмәткәр ризалыгы белән әңгәмә үткәрергә һәм аннан язма аңлатмалар алырга мөмкин.

8. Дәлилленгән бәяләмә булырга тиеш:

1) коммерциячел булмаган оешмага карата кадрлар, оештыру-техник, финанс, матди-техник яки башка мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү буенча муниципаль хезмәткәрнең вәкаләтләрен, шул исәптән әлеге коммерциячел булмаган оешма тарафыннан билгеле бер эшчәнлек төрен һәм (яисә) аерым гамәлләрне гамәлгә ашыруга рөхсәт бирү белән бәйлә карарлар кабул итү буенча муниципаль хезмәткәрнең вәкаләтләрен анализлау;

2) муниципаль хезмәткәрдә коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә аның катнашкан очракта мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килү мөмкинлеген анализлау.

9. Гариза һәм дәлилленгән бәяләмә гариза теркәлгәннән соң жиде эш көне эчендә яллаучы вәкиленә жиберелә.

10. Гаризаны карау һәм мотивлаштырылган бәяләмә нәтижеләре буенча яллаучы вәкиле түбәндәге карарларның берсен чыгара:

1) муниципаль хезмәткәргә коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашырга рөхсәт итәргә;

2) муниципаль хезмәткәргә коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашырга рөхсәт итмәскә;

3) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә куелган таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән комиссияне карап тикшерү өчен гариза һәм дәлилленгән бәяләмә жиберергә.

11. Әлеге статьяның 10 өлешендәге 2 пункттында каралган карар кабул итү өчен нигез булып, муниципаль хезмәткәрдә коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашкан очракта мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килү мөмкинлеге тора.

12. Әлеге статьяның 10 өлешендәге 3 пункттында каралган очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу комиссиясе гариза һәм аларны яллаучы вәкиле тарафыннан әлеге комиссиягә жибергәннән соң жиде көн эчендә дәлилленгән Бәяләмәне карый. Гаризаны карау һәм дәлилленгән бәяләмә нәтижеләре буенча муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия комиссия муниципаль хезмәткәрдә аның коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашкан очракта мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү мөмкинлеге булу яки булмау турында Карар кабул итә.

13. Әлеге статьяның 12 өлешендә каралган карар кабул ителгәннән соң өч эш көне эчендә яллаучы вәкил муниципаль хезмәткәргә коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә бушлай катнашырга рөхсәт итмәскә дигән карар кабул итә.

14. Кадрлар хезмәте әлеге статьяның 10 өлешендәге 1 һәм 2 пунктларында яки 13 өлешендә каралган карарларның берсен яллаучы вәкиле тарафыннан кабул ителгән көннән өч эш көне эчендә, муниципаль хезмәткәргә, гариза теркәү журналында муниципаль хезмәткәрнең имзасын күрсәтеп, язма рәвештә кабул

ителгән карар турында хәбәр итә яисә муниципаль хезмәткәргә почта элемтәсе аша яллаучы вәкиле тарафыннан кабул ителгән карар турында мәгълүмат һәм бу хакта белдерү кәгазе һәм гаризалар теркәү журналында хәбәр ителә.

15. Гариза, мотивлаштырылган бәяләмә һәм гаризаны карап тикшерүгә (алар булганда) бәйле башка материаллар муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә кушыла.

92 Статья. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

- 1) вазыйфа йөкләмәләрен намус белән, югары профессиональ дәрәжәдә башкарырга;
- 2) Барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тугры мөнәсәбәтне тәмин итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм оешмаларга карата алдан кисәтмәскә;
- 3) вазыйфаи бурычларны намус белән башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мөлкәт (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;
- 4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга;
- 5) гражданнар белән эшләүдә корректлылык күрсәтергә;
- 6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый горейф-гадәтләренә һәм горейф-гадәтләренә хөрмәт күрсәтергә;
- 7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;
- 8) милләтара һәм конфессиональара татулыкка ярдәм итәргә;
- 9) муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләренә сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

93 Статья. Керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында мәгълүмат тапшыру

1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва итүче гражданнар, әлеге вазифаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр яллаучы (эш бирүче) вәкиленә үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирергә тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренең керемнәре, мөлкәте һәм

мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирү өчен билгеләнгән тәртиптә, сроклары һәм формасы буенча тапшырыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәр үз чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының чыгымнары турында мәгълүматларны Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирү өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада тапшырырга тиеш.

3. Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (ире) һәм балигь булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту 2008 елның 25 декабрдәге «Коррупциягә каршы тору турында» 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә үзләренең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү яисә муниципаль хезмәткәрдән эштән китүгә китерә торган хокук бозу булып саналса.

5. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгьвалаучы гражданнар тарафыннан әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләренә дөреслеген һәм тулылыгын, әлеге вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырыла торган белешмәләренә дөреслеген һәм тулылыгын, Россия Федерациясенә норматив хокукый акты нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан тапшырыла торган белешмәләренә дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү, муниципаль хезмәткәрләренә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу, аларның «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бурычларын үтәүләре Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

94 Статъя. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

1. Муниципаль хезмәткәрләренә үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтижәле башкарулары, мактауга лаеклы хезмәте, аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәренә үтәүләре өчен түбәндәге бүләкләр кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;

4) шәһәр жирлегендә билгеләнгән Мактау грамотасы яисә башка төр бүләкләр белән бүләкләү;

5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;

б) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә шәһәр жирлегендә муниципаль хокукый актларында билгеләнгән башка төрләр.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 1-3 пунктларында каралган бүләкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы Нигезләмә белән билгеләнә.

95 Статья. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар җаваплылыгы

1. Муниципаль хезмәткәрләргә аның гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен яллаучы (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәргә түбәндәге дисциплинар җәза кулланырга хокуклы:

- искәрмә;

- шелтә;

- тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

2. Дисциплинар җинаятькә юл куйган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар җаваплылыгы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата эчтәлеген саклап, вазыйфай бурычларны үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфай бурычларны үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

3. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм төшерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очрактан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

96 Статья. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турында таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен түләтүләр

1. Муниципаль хезмәткәрләргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турында чикләүләрне һәм тыюларны, таләпләрне үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда, «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясында каралган түләтүләр йөкләнә.

2. Муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17 һәм 18 статьяларында каралган хокук бозулар кылган очрактарда ышаныч югалу сәбәпле муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

3. Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17, 18 һәм 32 статьяларында каралган түләтүләр яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан кулланыла:

1) коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад (алга таба-хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе);

2) тикшерү нәтижәләре турында доклад комиссиягә жиһәрелгән очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

3) коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе доклады, анда аны кылуның факттагы шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең ризалыгы белән генә һәм коррупциячел хокук бозу фактын тану шарты белән (ышаныч югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне кулланудан тыш);

4) муниципаль хезмәткәр аңлатмалары;

5) башка материаллар.

4. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәрү өчен язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат нигез булып тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфай затлары;

2) сәяси партияләрнең төбәк яки жирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән төбәк ижтимагый берләшмәләре, сәяси партияләр булмаган төбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән Ижтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

5. Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәрү өчен нигез була алмый.

6. Тикшерү үткәргәнче хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте подразделениесе муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатуны таләп итәргә тиеш. Ике эш көне үткәннән соң муниципаль хезмәткәrlәргә күрсәтелгән аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәrlәргә аңлатма бирмәү тикшерү үткәрү өчен киртә түгел.

7. Муниципаль хезмәткәrlәргә муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17 статьясындагы 5 яки 7 өлешендә каралган хокук бозу кылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан муниципаль хезмәткәrlәрнең хезмәт тәртибенә куелган таләпләренә үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу комиссиясенә тапшырыла, ул яллаучы (эш бирүчегә) муниципаль хезмәткәргә карата дисциплинар жәза куллану буенча рекомендацияләр эзерли.

Муниципаль хезмәткәргә башка хокук бозу кылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан яллаучы (эш бирүче) вәкиленә тапшырыла.

8. Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17, 18 һәм 32 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда муниципаль хезмәткәр

тарафыннан кылынган коррупцион хокук бозу характеры, аның авырлыгы, аның авырлыгы, муниципаль хезмэткэрлэрнең башка чиклүүлэрне һәм тыюларны, мәнфэгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу таләпләрен үтәү һәм аларга каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмэткэрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәүнең алдагы нәтижеләре исәпкә алына.

9. Муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексының 17, 18 һәм 32 статьяларында каралган түләтүләр, муниципаль хезмэткэрнең вакытлыча эшкә яраксызлыгы, ялында булу чорларын санамыйча, муниципаль хезмэткэр тарафыннан коррупциячел хокук бозу кылу турында мәгълүмат кергән көннән алып алты айдан да соңга калмыйча һәм коррупциячел хокук бозу кылган көннән өч елдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән вакытка жинаять эше буенча житештерү вакыты кертелми.

10. Муниципаль хезмэткэргә карата коррупцион хокук бозу кылган очракта түләтү куллану турындагы актта түләтүне куллану нигезе буларак «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законның 27.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

11. Муниципаль хезмэткэргә карата хокук бозуларны һәм нигезләмәләре бозылган норматив хокукий актларны күрсәтеп түләтүне куллану турында актың күчermәсе, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмэткэргә тиешле акт чыккан көннән өч эш көне эчендә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмэткэр күрсәтелгән расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

12. Түләттерү федераль закон нигезендә муниципаль хезмэткэрлэргә шикаять бирелергә мөмкин.

13. Әгәр муниципаль хезмэткэр түләтүләр кулланылган көннән бер ел дәвамында муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясындагы 1 өлешенәң 1 яки 2 пунктында каралган дисциплинар түләтүгә дучар ителмәсә, ул түләтелми дип санала.

14. Яллаучы (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмэткэрдән муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясындагы 1 өлешенәң 1 яки 2 пунктында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы буенча дисциплинар жәза кулланылган көннән бер ел узганчы яисә аның турыдан-туры житәкчесе үтенечнамәсе буенча төшереп калдырырга хокуклы.

97 Статья. Муниципаль хезмэткэр өчен гарантияләр

1. Муниципаль хезмэткэргә гарантияләнә:

- 1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәмин итә торган эш шартлары;
- 2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;
- 3) Эш (хезмэт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;
- 4) муниципаль хезмэткэргә һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмэткэр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәтү;

5) тиешле еллар эшлэгән өчен һәм инвалидлык белән бәйле рәвештә пенсия белән тәмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын аның үлеми белән бәйле рәвештә барлыкка килгән вакытта пенсия белән тәмин итү;

6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылганнан соң, әмма аларның вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле көч кулландан, янаулардан, башка хокуксыз гамәлләрдән яклау;

9) законнарда, шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәдә билгеләнгән очракларда, акчалата эчтәлекне саклап калып, шәһәр жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән өстәмә һөнәри белем алу;

10) Россия Федерациясә Хезмәт Кодексында, Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнарында, шәһәр жирлегенә муниципаль хокукый актларында каралган гарантияләрдән тыш, пенсиягә чыгу сәбәпле, өстәмә рәвештә бер тапкыр бирелә торган бүләкләү гарантияләне. Күрсәтелгән гарантиянең шартлары, күләме һәм түләү тәртибе шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль хезмәткәргә закон, шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы Нигезләмә нигезендә хезмәт командировкаларына, муниципаль хезмәткә кабул итүгә, муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчүгә, башка жиргә муниципаль хезмәткә жиберелүгә бәйле чыгымнар һәм башка компенсацияләр бирелә, шулай ук моңа бәйле транспорт чыгымнары һәм торак өчен түләү чыгымнары каплана.

3. Муниципаль хезмәткәргә, аның муниципаль хезмәт үтү шартларына бәйле рәвештә, хезмәт транспорты бирелә яки хезмәт максатларында, шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәдә билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә шәхси транспортны кулландуға бәйле чыгымнар каплана.

4. Жирле үзидарә органы, шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясә юкка чыгарылу йә жирле үзидарә органы, шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясә аппараты хезмәткәрләре штаты кыскару сәбәпле, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзәлгәндә, оешма хезмәткәрләре штаты кыскару яисә оешма эшчеләре штаты кыскару сәбәпле, оешма эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

5. Муниципаль хезмәткәрләр өчен гарантияләр бирүгә бәйле чыгымнар, әгәр федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында башкача каралмаган булса, шәһәр жирлеге бюджеты хисабына башкарыла.

98 Статъя. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата эчтәлеге

1. Муниципаль хезмәткәр хезмәте өчен түләү муниципаль хезмәткәрнең үзе биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфай оклад) нигезендә

муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладынан, шулай ук муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә торган айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән торган акчалата керем рәвешендә башкарыла.

2. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә чыгарыла торган шәһәр жирлеге Советы карарлары белән билгеләнә.

99 Статъя. «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында мәгълүмат тапшыру

1. Муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы гражданин булган «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге сайтлар һәм (яки) сайтларның адреслары турында мәгълүматлар, шулай ук аларны идентификацияләргә мөмкинлек бирүче мәгълүматлар яллаучы (эш бирүче) вәкиленә тапшырыла:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы граждан-муниципаль хезмәткә кергән ел алдыннан өч календарь ел эчендә хезмәткә кергәндә;
- 2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елына кадәр ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү кысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүмат урнаштыру очраklarыннан тыш.

2. Әлеге статъяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дөгъвалаучы гражданның тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. Әлеге статъяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән форма буенча тапшырыла.

3. Яллаучы (эш бирүче) вәкиле карары буенча, ул вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъвачылар һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан урнаштырылган һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны эшкәртәләр, шулай ук әлеге статъяның 1 өлешендә каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерәләр.

XV бүлек. ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕНЕҢ ИКЪТИСАДИ НИГЕЗЕ

100 Статъя. Шәһәр жирлегенә икътисади нигезе

Шәһәр жирлегенә икътисади нигезен муниципаль милектәге милек, шәһәр жирлеге бюджеты акчалары, шулай ук шәһәр жирлегенә милек хокуклары тәшкил итә.

101 Статъя. Шәһәр жирлегенә муниципаль мөлкәте. Шәһәр жирлегенә муниципаль милкенә ия булу, файдалану һәм эш итү

Шәһәр җирлеге милкендә булган муниципаль мөлкәт исемлеге «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә. Шәһәр җирлегенә муниципаль милкенә ия булу, файдалану, эш итү, муниципаль предприятиеләр, учреждениеләр, хужалык җәмгыятьләре төзү гамәлдәге законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

102 Статья. Шәһәр җирлегенә муниципаль милкен хосусыйлаштыру тәртибе һәм шартлары

1. Муниципаль милекне хосусыйлаштыру тәртибе һәм шартлары федераль законнар нигезендә шәһәр җирлеге Советы карарлары белән билгеләнә.

2. Муниципаль милекне кулланудан һәм хосусыйлаштырудан кергән керемнәр шәһәр җирлеге бюджетына керә.

103 Статья. Муниципаль предприятиеләр, учреждениеләр һәм хужалык җәмгыятьләре

1. Шәһәр җирлегенә муниципаль берәмлеге әлеге Уставта билгеләнгән вәкаләтләре чикләрендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрне төзәргә, үзгәртеп корырга һәм юкка чыгарырга, хужалык җәмгыятьләрен, шул исәптән җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру өчен кирәкле муниципаль җәмгыятьләрне булдыруда катнашырга хокуклы. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә карата гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен вәкаләтле җирле үзидарә органнары гамәлгә ашыра.

2. Җирле үзидарә органнары муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр эшчәнлегенә максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, әлеге предприятие һәм учреждение җитәкчеләрен вазыйфага билгели һәм вазыйфадан азат итә, әлеге Уставта каралган тәртиптә эшчәнлек турында хисапларны тыңлый.

3. Шәһәр җирлегенә җирле үзидарә органнары шәһәр җирлеге исемнән муниципаль казна учреждениеләре йөкләмәләре буенча субсидия рәвешендә җавап бирәләр һәм аларның федераль законда билгеләнгән тәртиптә үтәләшен тәэмин итәләр.

104 Статья. Шәһәр җирлеге җирле үзидарә органнарының муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләре

Шәһәр җирлеге җирле үзидарә органнарының муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар, шулай ук физик затлар белән мөнәсәбәтләре, Федераль Законда, Татарстан Республикасы законында башкача билгеләнмәгән булса, шартнамә нигезендә төзелә.

XVI бүлек. ШӘҺӘР ҖИРЛЕГЕНЕҢ ФИНАНС НИГЕЗЕ

105 Статья. Шәһәр җирлеге бюджеты

1. Шәһәр җирлегенәң үз бюджеты бар.
2. Шәһәр җирлеге бюджеты шәһәр җирлеге Советының муниципаль хокукый акты рәвешендә эшләнә һәм раслана.
3. Шәһәр җирлеге бюджетында шәһәр җирлегенәң җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү буенча җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга юнәлдерелә торган керемнәр һәм шәһәр җирлегенәң җирле үзидарә органнары тарафыннан федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итү өчен бирелә торган субвенцияләр, шулай ук күрсәтелгән керемнәр һәм субвенцияләр исәбеннән шәһәр җирлеге бюджетының тиешле чыгымнары аерым карала.
4. Федераль законнарда һәм Россия Федерациясенәң шулар нигезендә кабул ителә торган башка норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә шәһәр җирлегенәң җирле үзидарә органнары федераль дәүләт хакимияте органнарына һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турында хисап тапшыра.

106 Статья. Шәһәр җирлегендә бюджет процессы

1. Шәһәр җирлеге бюджетын формалаштыру, раслау, үтәү һәм аның үтәләшен контрольдә тоту шәһәр җирлегенәң җирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль гамәлгә ашырыла. Шәһәр җирлеге бюджетын формалаштыру, раслау һәм үтәү тәртибе Россия Федерациясә Бюджет кодексы, федераль законнар һәм алар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.
2. Шәһәр җирлеге бюджеты проекты, шәһәр җирлеге бюджетын раслау турында шәһәр җирлеге Советы карары, аның үтәләше турында еллык хисап, шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турында квартал саен белешмәләр, җирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләре саны турында, аларның хезмәт өчен түләүгә факттагы чыгымнарны күрсәтеп, рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) тиеш.
3. Шәһәр җирлеге Советының җирле салымнар турында муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү хакында муниципаль норматив хокукый актлары, шәһәр җирлеге Советының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган, чираттагы финанс елында һәм план чорыннан үз көченә керә торган муниципаль норматив хокукый актлары чираттагы финанс елына һәм план чорына үз көченә керә торган бюджет системасы бюджетлары керемнәрен үзгәртүгә китерә торган муниципаль норматив хокукый актлары чираттагы финанс елына һәм план чорына җирле бюджет турында карар проектын шәһәр Советы керткән көнгә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.
4. Җирлек бюджеты проекты Татарстан Республикасы Бюджет кодексы белән каралган вакытка төзелә һәм раслана.

5. Чираттагы финанс елына һәм план чорына шәһәр жирлеге бюджеты проекты, жирлекнең чыгым йөкләмәләрен финанс ягыннан тәэмин итү максатларында, жирлекнең социаль-икътисади үсешен фаразлау нигезендә төзелә.

6. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проекты шәһәр жирлеге башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Уставта кабул ителгән таләпләр нигезендә төзелә.

7. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проекты түзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

1) Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниеенә Юлламасының нигезләмәләре;

2) Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Дәүләт Советына юлламасы;

3) жирлекнең бюджет сәясәтенә төп юнәлешләре һәм шәһәр жирлегенә салым сәясәтенә төп юнәлешләре;

4) шәһәр жирлегенә социаль-икътисади үсеш фаразлары;

5) озак сроклы чорга шәһәр жирлегенә бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразына үзгәрешләр кертү проекты);

6) шәһәр жирлегенә муниципаль программалары (муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларны үзгәртү проектлары).

8. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарда бюджет керемнәренә гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты кергән төп характеристикалары булырга тиеш.

9. В решении о бюджете поселения на очередной финансовый год и плановый период должны содержаться нормы распределения доходов между бюджетами бюджетной системы Российской Федерации в случае, если они не установлены бюджетным законодательством Российской Федерации.

10. Шәһәр жирлеге бюджеты турында карар белән билгеләнә:

шәһәр жирлеге бюджеты керемнәренә Баш администраторлары Исемлеге;

шәһәр жирлеге бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары Исемлеге;

чыгым төрләренә бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) йә чыгым төрләренә бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), чыгымнар төрләренә төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) һәм (яисә) чыгымнарның максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), бюджетлар чыгымнары классификациясенә чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) буенча, шулай ук бюджетлар чыгымнары классификациясенә тиешле бюджет Кодексында, Татарстан Республикасы законнда, шәһәр Советының хокукый акты белән билгеләнгән очракларда бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү;

чираттагы финанс елына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы (чираттагы финанс елы һәм план чорына);

гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә жибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме;

чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында һәм план чорында) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

Чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме план чорының беренче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменнән кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбенә каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына план чорының кимендә 5 проценты күләмендә (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча) бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 5 проценты күләмендә (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбенә каралган);

чираттагы финанс елына бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары (чираттагы финанс елы һәм план чоры);

чираттагы финанс елыннан (чираттагы финанс елы һәм план чорының елдаң-ел) килүче елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның югары чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтеләп;

шәһәр жирлегә бюджетының әлегә Кодекста, Татарстан Республикасы законында, шәһәр жирлегә Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән башка күрсәткечләре.

11. Чираттагы финанс елына һәм план чорына шәһәр жирлегә бюджеты турында карар проекты расланган бюджетның план чорының параметрларын үзгәртү һәм аларга бюджет проектының план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына шәһәр жирлегә бюджеты турында карар проекты план чорының расланган бюджеты күрсәткечләрен төгәлләштерә һәм төзелә торган бюджетның план чорының икенче елы күрсәткечләрен раслай.

Шәһәр жирлегә бюджетының расланган план чорының параметрларын төгәлләштерүне күздә тотта:

1) Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проектына карау предметы булган күрсәткечләрен төгәлләштерәп раслау;

2) шәһәр жирлегә бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган күрсәткечләрен арттыруны яисә киметүне раслау йә аңа өстәмә максатчан статьялар һәм (яисә) шәһәр жирлегә бюджеты чыгымнары төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен кертү.

12. Чираттагы финанс елына һәм план чорына шәһәр жирлегә бюджеты турындагы карар проекты белән бер үк вакытта шәһәр жирлегә Советына тәкъдим ителә:

бюджет һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләре;

агымдагы финанс елының узган чорында шәһәр жирлегенең социаль-икътисади үсешенең якинча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең көтелгән нәтижәләре;

шәһәр жирлегенең социаль-икътисадый үсеше фаразы;

Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең төп характеристикалары (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның, дефицитның (дефицитның) гомуми күләме йә урта сроклы финанс планы белән расланган Төп характеристикалар фаразы;

шәһәр жирлеге бюджеты проектына аңлатма язуы;

бюджетара трансфертларны бүлү методикалары (методикалар проектлары) һәм исәп-хисап;

Чираттагы финанс елы ахырына (Чираттагы финанс елы ахырына һәм план чорының һәр елы азагына) дәүләт (муниципаль) бурычының иң югары чиге);

агымдагы финанс елына авыл жирлеге бюджетының көтелгән үтәлешен бәяләү;

шәһәр жирлеге Советы, шәһәр жирлегенең Ревизия комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән күрсәтелгән органнарның бюджет сметалары проектлары күрсәтелгән бюджет сметаларына карата шәһәр жирлеге башкарма комитеты белән каршылыклар барлыкка килгән очракта тапшырыла;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Уставта билгеләнгән башка документлар һәм материаллар.

Бюджет турындагы карар белән расланган очракта, муниципаль программалар һәм программага карамаган эшчәнлек юнәлешләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү турында карар проектына муниципаль программалар паспортлары тапшырыла.

Бюджет турында карар проекты бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән кушымта булмаса, бюджет чыгымнары классификациясе бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән кушымта бюджет турындагы карар проектына аңлатма язуына кушымта составына кертелә.

13. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проекты төзү Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә кабул ителә торган федераль законнар нигезендә шәһәр жирлеге башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм бәяләмә бирү өчен шәһәр жирлегенең ревизия комиссиясенә жиберелә.

14. Шәһәр жирлеге башкарма комитеты шәһәр жирлеге Советы каравына Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карар проекты агымдагы елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча кертә.

15. Шәһәр жирлеге бюджеты турында карар проекты карау һәм шәһәр жирлеге Советының муниципаль норматив хокукый актында билгеләнгән раслау тәртибе Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан бюджет турындагы карарның үз көченә керүен, шулай ук күрсәтелгән карар белән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1841 статьясы нигезендә күрсәткечләрен һәм характеристикаларны раслауны күздә тотарга тиеш.

16. Шәһәр жирлеге бюджеты турындагы карар, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм (яисә) шәһәр жирлеге бюджеты турындагы карарда башкасы каралмаган булса, финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә һәм 31 декабрәгә кадәр гамәлдә була.

Шәһәр жирлеге бюджеты турындагы карар, аңа кул куелганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча, билгеләнгән тәртиптә рәсми бастырып чыгарылырга тиеш.

17. Шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә органнары шәһәр жирлеге бюджетының баланслылыгын һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салу, бюджет процессын гамәлгә ашыру, Муниципаль бурыч күләме, күләме һәм структурасы, шәһәр жирлегенәң бюджет йөкләмәләрен үтәүне тәмин итәләр.

18. Шәһәр жирлеге бюджеты керемнәре Россия Федерациясенәң бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы законнар һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

19. Шәһәр жирлеге бюджеты чыгымнары Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

20. Федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен финанслауга шәһәр жирлеге бюджеты чыгымнарын гамәлгә ашыру, федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, рөхсәт ителми.

21. Муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

107 Статья. Муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен сатып алулар

1. Муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләргә сатып алу контракт системасы турында Россия Федерациясе законнары нигезендә дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләргә сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

108 Статья. Шәһәр жирлеге гражданның үзара салым акчасы

1. Гражданның үзара салым акчасы астында гражданның жирле әһәмияттәгә конкрет мәсьәләләргә хәл итү өчен башкарыла торган бер тапкыр бирелә торган түләүләргә аңлашыла. Гражданның үзара салым түләүләргә күләме шәһәр жирлегенәң (жирлек составына керүче торак пункт) барлык халкы өчен абсолют күләмдә билгеләнә, алар саны шәһәр жирлегендә яшәүчеләргә (жирлек составына керүче торак пункт) гомуми саныннан 30 проценттан артмый һәм алар өчен түләү күләме киметеләргә мөмкин булган аерым категорияләрдән тыш.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән түләүләргә кертү һәм куллану мәсьәләләргә жирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәдәгә

131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4 һәм 4.1 пунктларында каралган очракларда гражданнар жыенында хэл ителә.

109 Статья. Инициативалы проектларны тормышка ашыруны финанс һәм башка яктан тээмин итү

1. Әлеге Уставта каралган инициативалы проектларны гамәлгә ашыруны финанс ягыннан тээмин итү чыганагы булып, шәһәр жирлеге бюджеты турындагы карарда каралган инициативалы проектларны гамәлгә ашыруга, шул исәптән, районның тиешле чыгым йөкләмәләрен финанс белән тээмин итү максатларында бирелгән инициативалы түләүләр һәм (яисә) бюджетара трансфертлар күләмнәрен исәпкә алып, формалаштырыла торган бюджет ассигнованиеләре тора.

2. Инициативалы түләүләр астында гражданнарның, шәхси эшкуарларның һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә юридик затларның ирекле нигездә түләнә торган һәм конкрет инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетка күчерелә торган акчалары аңлашыла.

3. Әгәр дә инициатив проект гамәлгә ашырылмаган булса, инициативалы түләүләр шәһәр жирлеге бюджетына күчерүне гамәлгә ашыручы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиеш. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре буенча инициативалы проектны гамәлгә ашыру максатларында файдаланылмый торган инициативалы түләүләр калган очракта, әлеге түләүләр шәһәр жирлеге бюджетына күчерүне гамәлгә ашыручы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиеш.

Аларны шәһәр жирлеге бюджетына күчерүне гамәлгә ашыручы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиешле инициативалы түләүләр суммаларын исәпләү һәм кире кайтару тәртибе шәһәр жирлеге Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

4. Инициативалы проектларны тормышка ашыру, шулай ук, кызыксынган затларның ирекле милек һәм (яки) хезмәт катнашуы рәвешендә дә тээмин ителергә мөмкин.

110 Статья. Шәһәр жирлегенең муниципаль бурыч алулары (муниципаль бурыч)

1. Шәһәр жирлеге, шәһәр жирлеге бюджеты кытлыгын финанслау һәм бурыч йөкләмәләрен түләү максатларында, муниципаль эчке бурыч алулар башкарырга хокуклы.

2. Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукы шәһәр жирлеге исеменнән Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә шәһәр жирлеге башкарма комитетына карый.

3. Агымдагы финанс елы башына шәһәр жирлеге бюджеты акчаларының калган өлешләре агымдагы финанс елында шәһәр жирлеге бюджеты турындагы карар белән шәһәр жирлеге бюджеты кытлыгын финанслауның күрсәтелгән чыганагы

буларак каралган акчалар күләмнән артып киткән күләмдә касса өзеклекләрен каплауга юнәлдерелергә мөмкин.

111 Статья. Бюджет хисабы. Шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турында еллык хисап

1. Шәһәр җирлегенң бюджет хисаплылыгы еллык булып тора.

2. Шәһәр җирлегенң бюджет хисаплылыгы, бюджет акчаларының тиешле баш администраторларының жыелма бюджет хисаплылыгы нигезендә, шәһәр җирлегенң Башкарма комитеты тарафыннан төзелә.

3. Шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турындагы еллык хисап шәһәр җирлеге Советы карары белән расланьрга тиеш.

4. Шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турындагы еллык хисап шәһәр җирлеге Советына тәкъдим иткәнчегә кадәр тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисаплылыгын тышкы тикшерүне һәм шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләүне үз эченә ала.

Шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү, әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләрен үтәп, шәһәр җирлегенң Ревизия комиссиясе тарафыннан башкарыла.

5. Шәһәр җирлеге башкарма комитеты, аңа бәяләмә эзерләү өчен, агымдагы финанс елының 1 апреленнән дә соңга калмыйча, шәһәр җирлеге бюджетының үтәләше турында хисап бирә. Шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләү 1 айдан да артмаган вакытка, бюджет акчаларының баш администраторларының еллык бюджет хисаплылыгын тышкы тикшерү күрсәткечләре нигезендә башкарыла.

6. Шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турындагы еллык хисапка бәяләмә шәһәр җирлегенң Ревизия комиссиясе тарафыннан шәһәр җирлеге Советына бер үк вакытта шәһәр җирлеге башкарма комитетына жиберелә.

7. Ел саен, агымдагы финанс елының 1 маеннан да соңга калмыйча, шәһәр җирлеге башкарма комитеты шәһәр җирлеге Советына хисап финанс елы өчен шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турында еллык хисапны, хисап финанс елы өчен шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турында шәһәр җирлеге Советы Карары проектын, шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турында башка бюджет хисаплылыгын һәм Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документларны тәкъдим итә.

9. Шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турындагы еллык хисапны карау нәтижеләре буенча шәһәр җирлеге Советы шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турындагы еллык хисапны раслау яисә кире кагу турында Карар кабул итә.

Шәһәр җирлеге Советы тарафыннан шәһәр җирлеге бюджеты үтәләше турындагы еллык хисап кире кагылган очракта, ул мәгълүматларны дәрәс булмаган яки тулы булмаган чагылдыру фактларын бетерү һәм 1 айдан артмаган срокта кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

10. Шәһәр жирлеге бюджеты үтәлеше турындагы карар белән, шәһәр жирлеге бюджеты керемнәрен, чыгымнарының һәм дефицитының гомуми суммасы күрсәтелеп, хисап финанс елы өчен шәһәр жирлеге бюджеты үтәлеше турында хисап раслана.

Хисап финанс елында шәһәр жирлеге бюджеты үтәлеше турында шәһәр жирлеге Советы карарына аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

бюджетлар керемнәрен классификацияләү кодлары буенча шәһәр жирлеге бюджеты керемнәре;

шәһәр жирлеге бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы буенча шәһәр жирлеге бюджеты чыгымнары;

бюджетлар чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча шәһәр жирлеге бюджеты чыгымнары;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары классификациясе кодлары буенча шәһәр жирлеге бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары.

112 Статья. Шәһәр жирлегенәң жирле бюджеты үтәлеше

1. Шәһәр жирлегенәң жирле бюджетын үтәү Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә башкарыла.

2. Шәһәр жирлеге бюджеты кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомство буйсынуы нигезендә башкарыла.

3. Шәһәр жирлеге бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтү, шәһәр жирлеге бюджеты акчаларын алучыларның шәхси счетларын ачу һәм алып бару Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр жирлеге бюджетын үтәү шәһәр жирлегенәң жыелма бюджет язмасы һәм шәһәр жирлегенәң касса планы нигезендә оештырыла.

113 Статья. Муниципаль финанс контроле

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган хокукый актлар, жирлек бюджетыннан физик затларга бүтән түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләр һәм йөкләмәләр бирә торган хокукый актлар нигезләмәләрен, шулай ук муниципаль контрактлар, шартнамәләр (киләшүләр) шартларын үтәүне тәмин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм алга таба бүленә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле Яшел Үзән муниципаль районы Контроль-хисап палатасының контроль эшчәнлеге булып тора.

3. Эчке муниципаль финанс контроле-федераль казначылык, Зеленодольск муниципаль районының Финанс - бюджет палатасының (алга таба-Эчке муниципаль финанс контроле органнары) контроль эшчәнлеге.

4. Алдан тикшерү шәһәр жирлегенәң жирле бюджетын үтәү барышында бюджет бозуларны кисәтү һәм булдырмау максатларында башкарыла.

5. Алга таба контроль аларның үтәлешенә законлылыгын, исәп-хисапның дәрәсләгән билгеләү максатларында шәһәр җирлегә бюджетының үтәлешә нәтиҗәләре буенча башкарыла.

XVII бүлек. ШӘҺӘР ҖИРЛЕГӘ УСТАВЫН КАБУЛ ИТҮ. ӘЛЕГӘ УСТАВКА ҮЗГӘРЕШЛӘР ҺӘМ ӨСТӘМӘЛӘР КЕРТҮ

114 Статья. Шәһәр җирлегә Уставы проектын әзерләү, әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү тәртибе

1. Шәһәр җирлегә Уставы проекты, шәһәр җирлегә Советы карары проекты, әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында шәһәр җирлегә Советына шәһәр җирлегә башлыгы, шәһәр җирлегә Советы депутатлары, шәһәр җирлегә башкарма комитеты җитәкчесе, территориаль иҗтимагый үзидарә органнары, гражданның инициатив төркемнәре тарафыннан кертелә ала.

2. Шәһәр җирлегә Уставы проекты, әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проектын әзерләү өчен шәһәр җирлегә Советы карары белән махсус комиссия төзелергә мөмкин. Әлегә комиссия эшендә катнашу өчен Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белгечләре, экспертлар чакырылырга мөмкин.

3. Шәһәр җирлегә Уставы проекты, шәһәр җирлегә Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында шәһәр җирлегә Советы карары проекты шәһәр җирлегә Советы тарафыннан шәһәр җирлегә уставын кабул итү, шәһәр җирлегә Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы мәсьәләне караганчыга кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча шәһәр җирлегә Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы мәсьәләне шәһәр җирлегә Советы тарафыннан билгеләнгән Устав проекты, күрсәтелгән муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәренә исәпкә алу тәртибен бер үк вакытта бастырып чыгару (халыкка җиткерү) белән рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) тиеш, шулай ук гражданның аның турында фикер алышуда катнашу тәртибе турында да сүз барды. Шәһәр җирлегә Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында шәһәр җирлегә Советы карары проекты буенча тәкъдимнәренә исәпкә алу тәртибен, шулай ук шәһәр җирлегә Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен, шәһәр җирлегә уставын әлегә норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл янадан карау формасында үзгәрешләр кертелгән очракта, шәһәр җирлегә Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында тәкъдимнәр рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) таләп ителми.

4. Шәһәр җирлегә Уставы, әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында шәһәр җирлегә Советы карары проекты буенча, аларны шәһәр җирлегә Советы утырышында карау алдыннан әлегә Устав нигезендә, Уставка үзгәрешләр Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе нигезләмәләрен, әлегә Уставны әлегә норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл күрсәтү рәвешендә кертелә торган очраклардан тыш, гавами тыңлаулар үткәрелә.

5. Шәһәр жирлеге Уставын яңа редакциядә шәһәр жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт белән бәян итү рөхсәт ителми. Бу очракта шәһәр жирлегенең яңа Уставы кабул ителә, ә элек муниципаль берәмлекнең гамәлдәге Уставы һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый актлар шәһәр жирлегенең яңа Уставы үз көченә кәргән көннән үз көчләрен югалткан дип таныла.

115 Статья. Шәһәр жирлеге уставын кабул итү, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү тәртибе

1. Шәһәр жирлеге Уставы проектын, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карар проектын карау шәһәр жирлеге Советы тарафыннан кимендә ике укылышта, шәһәр жирлеге Советы Регламенты нигезендә башкарыла.

2. Шәһәр жирлеге Уставы проектын, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проектын беренче укылышта кабул иткәннән соң әлеге проект шәһәр жирлеге башлыгы тарафыннан әлеге Уставның 79 статьясындагы I өлешендә күрсәтелгән шәһәр жирлеге Советы депутатларына, хокук чыгару инициативасы хокукына ия башка субъектларга төзәтмәләр кертү өчен жибәрелә.

3. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында шәһәр жирлеге Советы карары шәһәр жирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан өчтән икесе күпчелек тавыш белән кабул ителә. Шәһәр жирлеге башлыгы тавышы шәһәр жирлеге уставын, шәһәр жирлеге Советының шәһәр жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карарын кабул иткәндә, шәһәр жирлеге Советы депутаты тавышы буларак исәпкә алына.

116 Статья. Шәһәр жирлеге Уставының үз көченә керү тәртибе, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар

1. Шәһәр жирлеге Уставы, шәһәр жирлеге Советы карары әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Карар кабул ителгәннән соң шәһәр жирлеге башлыгы тарафыннан федераль законда билгеләнгән тәртиптә дөүләт теркәве өчен Муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә федераль башкарма хакимият органының территориаль органына жибәрелә.

2. Шәһәр жирлеге Уставы, шәһәр жирлеге Советы әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карары дөүләт теркәвенә алынганнан соң рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) соң үз көченә керә (<http://pravo.tatarstan.ru>) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында Зеленодольск муниципаль районы сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәре», түбәндәге адреслар буенча махсус мәгълүмат стендларында: Карамалы Тау ш.т.п., Первомайская ур., 70 йорт, ЖҮЙ административ бинасында мәгълүмат стенды, Беренче Май ур., 70 йорт (ЖҮЙИҢ административ бинасы).

Шәһәр жирлеге Уставы, шәһәр жирлеге Советы әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карары, аларны дәүләт теркәвенә алганнан соң, Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы порталындагы «Россия Федерациясендә норматив хокукый актлар» муниципаль берәмлекләр уставларының дәүләт реестрына кертелергә тиеш (<http://pravo-minjust.ru> кат <http://право-минюст.рф>) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә график сурәتلәр рәвешендә.

Шәһәр жирлеге башлыгы шәһәр жирлегенә теркәлгән уставын, шәһәр жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый актны муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә федераль башкарма хакимият органының территориаль органынан кәргән көннән жиде көн эчендә бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә) бурычлы.

Шәһәр жирлеге Уставына кертелгән һәм жирле үзидарә органнары структурасын үзгәртә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр (шәһәр жирлеге уставын федераль законнарға туры китерү очракларыннан тыш), шәһәр жирлеге уставын федераль законнарға туры китерү очракларыннан тыш, шулай ук жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай затларының вәкаләтләре, вәкаләтләре, вакытлары, сайлау тәртибе үзгәрүдән тыш) шәһәр жирлеге Советы вәкаләтләре чоры узганнан соң үз көченә керә.

3. Шәһәр жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр муниципаль хокукый акт белән кертелә, ул Рәсмиләштерелергә Мөмкин:

1) шәһәр жирлеге Советы карары белән, шәһәр жирлеге башлыгы, шәһәр жирлеге Советы рәисе вәкаләтләрен башкаручы;

2) шәһәр жирлеге Советы тарафыннан кабул ителгән һәм шәһәр жирлеге башлыгы имзалаган аерым норматив хокукый акт. Бу очракта әлеге хокукый актта аны кабул итү турында шәһәр жирлеге Советы карары реквизитлары куела. Шәһәр жирлеге Советының мондый карарына шәһәр жирлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы күчмә нигезләмәләренә һәм (яисә) нормаларны кертү рөхсәт ителми.